Nr 26 40e jaargang

100 BLZ. kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

ER GEBEUREN VRESELIJKE DINGEN, 'S NACHTS IN CONSTANTINOPEL ...

SPECIAL

10 jaar "KNIPOOGJE"

7 volledige verhalen

EINDELIJK RUST... ZALIGE STILTE...

MMMM...

65F — NEDERLAND f 3,95

CHRISTINE * ERNST 85

25-6-85

10 JAAR KNIPOOGJE

Alles gaat te snel, dat is bekend... Wat? Al tien jaar lang teisteren de onnavolgbare en even beroemde Knipoogjes van Ernst de pagina's van Kuifje! Ongelooflijk! En even ongelooflijk is dat de Knipoogjes bij iedereen, jong en oud, in de smaak vallen...
Maar genoeg nu over Knipoogje, dat in de komende pagina's uitvoerig gehuldigd zal worden... Ik wil liever wat zeggen over Serge Ernst, een van de aardigste, vriendelijkste jongens die ik ooit heb ontmoet. Een man met een ware gevoeligheid en een opmerkelijke intelligentie... een oprecht mens. En het is waar dat iedereen hem mag, hem en zijn gags. Het verjaardagsgeschenk dat ik hem wil aanbieden is hem te vertellen dat ik hem nog meer bewonder dan zijn gags. En ik weet dat hij het zal begrijpen. Er zijn mensen die als je ze ontmoet een stukje zonneschijn geven... mensen die de anderen in de schaduw stellen. Bedankt, Serge, voor je zonnige knipoogjes.

Jean-Luc VERNAL

PRINCE AROUND THE WORLD IN A DAY WEA 925286-1

«Eigenlijk kan je heel de westerse filosofie terugbrengen tot het standpunt van twee Griekse wijsgeren: Herakleitos — alles bevindt zich in voortdurende verandering, voortdurende uitwisseling — en Parmenides — slechts het zijnde is.» Aldus een wat schamel figuur die leefde in de bossen nabij Zoersel.
«Everybody's looking 4 the answers/How the story started and how it will end/ What's the use in half a story, half a dream/U have 2 climb all of the steps in between» (**The Ladder** - Prince).
Vroeger was een kluizenaar iemand met geestelijke rijkdom en materiële armoede, nu kenmerkt een kluizenaar zich door het omgekeerde. Elvis Presley blies daardoor zichzelf op, Michael Jackson werd barbiepop en Prince, het duiveltje met de jarretellen, herleidde de wereld tot de eigen introspektie, bewolkt door hallucinogenen. Hallucinatie als bron van inspiratie dus.
Zó nat en hitsig als de vroegere produkties van Prince zijn onze jongensdromen nooit geweest. Met zijn vorige LP, **Purple Rain,** boog Prince perversie om tot kommercie, het genot *beyond any control,* rock'n'roll als hijgfabriek, als uiteindelijk *joie de vivre,* als kamikazestoot *on the edge of reality.* Maar anderzijds deed **Purple Rain** Prince doldraaien in het cirkus van de waanzin, verzonk hem in een poel van kaviaarluxe. En dat is teveel voor een uit het getto omhooggeschoten schlemieltje. 't Is hem in zijn bol geslagen en daar opengespat in een regenbooggamma van kleuren en visioenen.

Loneliness already knows u. Gehinderd door gebedstrommels, tamboerijnen, nevelsluiers, darbuka's en magic mushrooms wordt het daarom moeilijker de echte songs op **Around the world in a day** te vinden. Vergeten we de hymnen van het vrije bewustzijn, de bond-zonder-naam-slogans op muziek: **America** en het titelnummer **Around the world in a day**: zij beginnen nergens en leiden tot niets, zij steunen bijgevolg op een hare krishna-ritme. Slaan we de belachelijke opvulters **Tamborine** en **Temptation** over. Het ene is net de soundtrack van *The Little Drummer Bore,* het andere de filmmuziek voor *The Man who would be Jimi Hendrix.* Staan we even stil bij **The Ladder.** Muzikaal wat teveel naar het titelnummer van **Purple Rain** ruikend — echo op de stem, de wiegende achteruitgedrukte begeleiding, het snauwen op het einde — maar nochtans dé boodschap bevattend (zie boven). Dit tesamen met die andere paarse tekst, **Paisley Park.** *The little I will escort u/2 places within your mind/The former is red, white and blue/The later is purple.* Het rood-wit-blauwe staat voor de werkelijkeheid, het paarse voor de droom, het streefdoel.
Genoeg gezwetst. **Paisley Park** is Plastic Ono Band in hun beste dagen. Een rukkende song, gestuwd door een schuine gitaar, sidderend en bevend, en een strakke drum. Daartegenover staat het andere hoogtepunt.
Wat dunne, duizelige klanken en een rollende piano leiden Prince op zijn zachtst in. *The man himself,* met alleen wat akkoorden en een weke **Condition of the Heart.**
Raspberry beret verwijst het meest naar de vroegere Prince, dezelfde zinnelijke welgevallenheid, maar hier minder gortig en melodieuzer. Een euvel dat ook het funky **Pop Life** treft. De (zelf)spot en de vrouwelijke intervallen beletten echter de aanranding ervan door bellen en kraien. Schuldbesef en boete sijpelen door op deze LP. Het zondige leven moet ophouden. **Around the world in a day** is de vermanende vinger van God. *God ziet u, hier vloekt men niet.* Prince is terug het schuchtere schoffie uit het getto, maar nu verstikt en verkild in eigen waan.
Volgens mij heeft Herakleitos gelijk: Alles is in voortdurende verandering, maar met een cirkelbeweging, niet als spiraal.

Ronald Grossey

10 JAAR KNIPOOGJE

EEN KNIPOOGJE
van ernst

Tien jaar lang deelt de onvergelijkelijke Ernst elke week zijn «Knipoogje» uit. En dat tot ieders grootste genoegen. Onmerkbaar, heel bescheiden, heeft hij zich inmiddels gevestigd als een van de meest begaafde auteurs van zijn generatie. Zo zeer dat hij onmisbaar is geworden. Het zou banaal zijn hem geniaal te noemen, maar hoe moet je hem anders noemen? Om hem precies te omschrijven zou je nieuwe woorden moeten bedenken. Humoristisch? Zeker. Toch is Serge Ernst veel meer dan dat. Hij heeft een persoonlijke manier om de wereld te herscheppen, tegelijkertijd teder en boosaardig, soms bijtend maar altijd positief en vol inzicht. Een dichter?

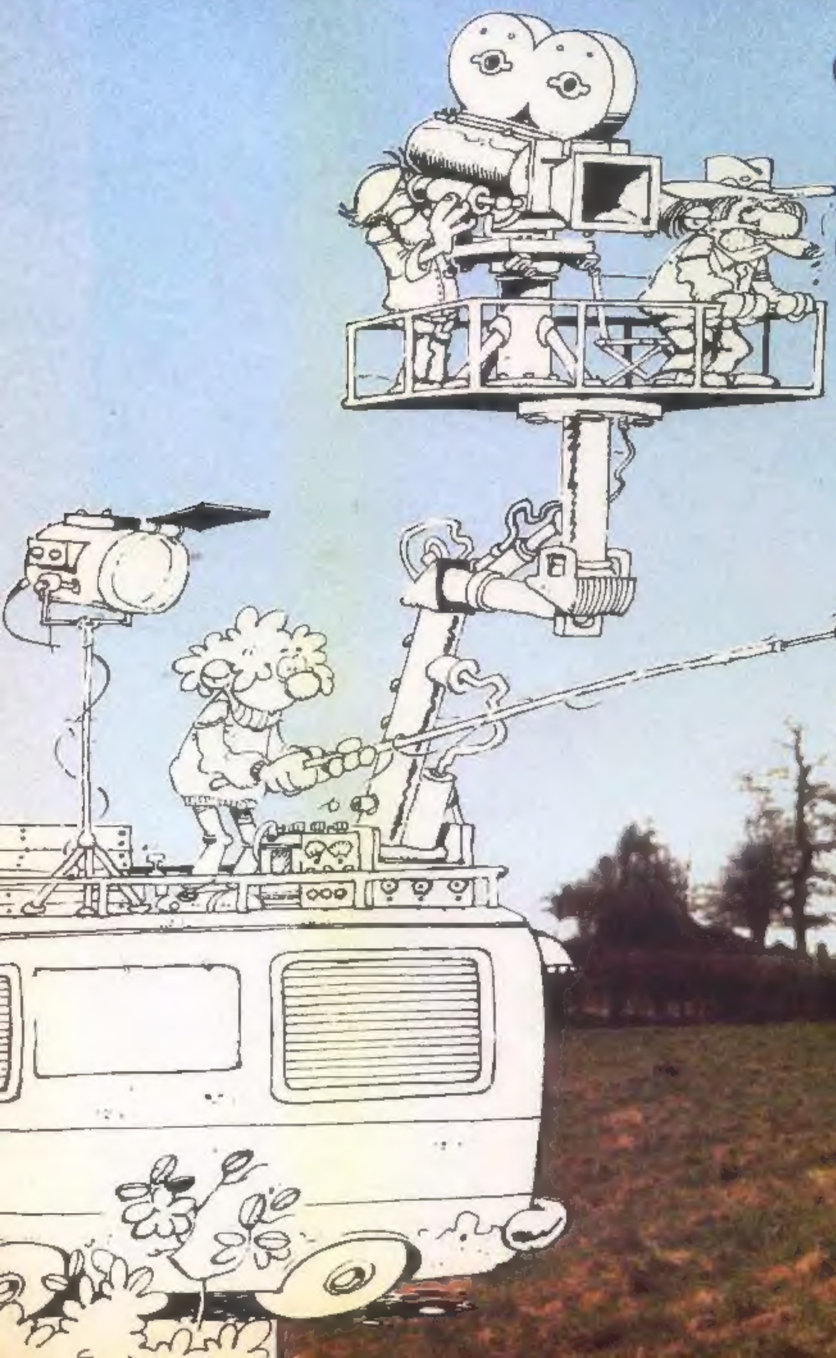
«Aan het lachen, of zelfs glimlachen maken,» zegt Bob de Groot, «ligt niet zo voor de hand. Ernst lukt dat, heel eenvoudig, met als enige wapens een soms wrede maar altijd poëtische blik op de wereld, en bovendien een fabelachtige techniek. Hij beheerst de mechanismen van de lach met de kleuren die zo kenmerkend voor hem zijn en die ons doen afvragen of hij aan die regenboog die hij in zijn hoofd heeft niet een paar kleuren van eigen vinding heeft toegevoegd.» En inderdaad, hij onttrekt zich aan elke definitie, en aan elke vergelijking. Ernst is het absolute tegengif tegen somberheid, de verbeelding in dienst van de lach en de ontspanning. Het is... maar hoe moet je het onuitlegbare uitleggen? Toch waren we van plan om ter gelegenheid van deze 10e verjaardag jullie wat meer over hem, zijn karrière en zijn opvattingen over het tekenvak te vertellen.

«Ik ben geboren op 13 februari 1954 in Thimister, in het hart van een van Belgiës mooiste streken, het land van Herve. Ik ben nu dus 31 jaar. Daar ben ik ook opgegroeid en heb ik gedeeltelijk mijn studies gedaan. Later, toen ik mijn hartstocht voor het tekenen wilde bevredigen, heb ik me ingeschreven voor de kursus grafische kunsten van het Sint-Lukas Instituut in Luik, waar ik ingewijd werd in de illustratietechnieken. In die tijd werd er nog geen kursus striptekenen gegeven. De strip stond toen nog in een kwaad daglicht. Je kon er maar beter niet over praten. Mijn droom was het me toch op die wijze te kunnen uitdrukken. In het diepste geheim begon ik dus mijn eerste pagina's te schetsen, die ik aan niemand liet zien. Maar na vier jaar hield ik het niet meer uit, en ik besloot de studie eraan te geven en mijn kans te wagen bij een aantal uitgevers. Ik moet zeggen dat de eerste pogingen weinig hoopgevend waren. Bij Robbedoes en Pilote werden mijn tekeningen vierkant geweigerd. Vandaar dat ik me wendde tot Henri Desclez, die in die tijd hoofdredakteur van Kuifje was. Gelukkig was die meteen gewonnen. Zonder één woord van kritiek te uiten op wat ik maakte nam hij de verantwoordelijkheid het te publiceren. En daarna volgde die lange reeks «Knipoogjes»...

— Kun je ze nu eigenlijk wel als strips beschouwen? Sommigen doen meer denken aan Mordillo,

ERN

Een gespr

Folon of Moebius...
«Het is duidelijk dat het geen strips in de gebruikelijke zin zijn, ik bedoel dat het niet gaat om een reeks hokjes met dialogen, waarin een verhaal wordt verteld. Stilistisch baseer ik me echter wel op auteurs als Franquin, Will, Macherot en Goscinny. Ik kan zelfs wel zeggen dat mijn behoefte om dit vak te kiezen vooral kwam door Goscinny, in de tijd dat hij hoofdredakteur van Pilote was. Naar mijn gevoel was hij de eerste die het absurde, het burleske en de nonsens in de Europese strip introduceerde. In die geest voelde ik me persoonlijk het lekkerst, en zo wilde ik ook werken. Het is waar dat mijn stijl op het eerste gezicht meer gemeen heeft met die van Mordillo, Moebius of zelfs Folon, maar mijn inspiratie kwam toch hoofdzakelijk van mensen als Franquin, Will, Tilleux, Macherot en Goscinny. Ik rangschik mezelf liever onder die auteurs. Zoals iedereen heb ik invloeden ondergaan, en zoals iedereen heb ik die aangepast aan mijn temperament, mijn persoonlijkheid, om er iets origineels van te maken.»

ST

ek in...

— Een «Knipoogje» is niet na te vertellen. Maar wat wil je via die Knipoogjes aan ons mededelen?
«Ik weet niet meer wie het was die zei dat humor de beleefdheid van de wanhoop is. Maar mijn houding staat daar dichtbij. Het merendeel van mijn tekeningen vormt de uitdrukking van mijn afkeer... en misschien van een zekere bitterheid over bepaalde situaties. Toch is het niet mijn bedoeling «een boodschap» over te brengen. Heel veel dingen stuiten me tegen de borst, maar ik kan er onmogelijk iets tegen doen. Dat verhindert me niet ze te signaleren. Ik ben niet depressief van nature en dus koos ik liever te lachen dan te huilen. Mijn Knipoogjes zijn evenzovele gezichtspunten op die dingen. Ze vormen mijn kijk, burlesk, teder, poëtisch, soms bitter, op de wereld. Mijn opvatting van de feiten, nooit boosaardig of agressief. In de loop der jaren ben ik er ook achter gekomen dat min of meer onwillekeurig drie elementen systematisch terug bleven keren in mijn gags. Het Vrijheidsbeeld bijvoorbeeld inspireert me sterk, al weet ik nog steeds niet waarom. De ruimte ook. Maar ik moet toegeven dat ik al sinds mijn jongste jaren gefascineerd wordt door science fictionboeken en films. En je ziet ook regelmatig onbewoonde eilanden. Moet je daar nu uit opmaken dat ik dorst naar vrijheid? Of dat ik de behoefte heb te ontsnappen aan de alledaagse sleur? Het is zeker dat ik in mijn tekeningen veel van mijn persoonlijkheid, mijn verlangens,mijn dromen leg. Ze zijn ongetwijfeld de weerspiegelingen van mijn goede en slechte zijden.»

— Is je manier van knipogen veranderd in de loop de jaren?
«Ik geloof dat ik tegenwoordig inderdaad veel beknopter ben. Allereerst wat betreft de behandeling van het onderwerp. In het begin lukte het me moeilijk in twee of drie hokjes.

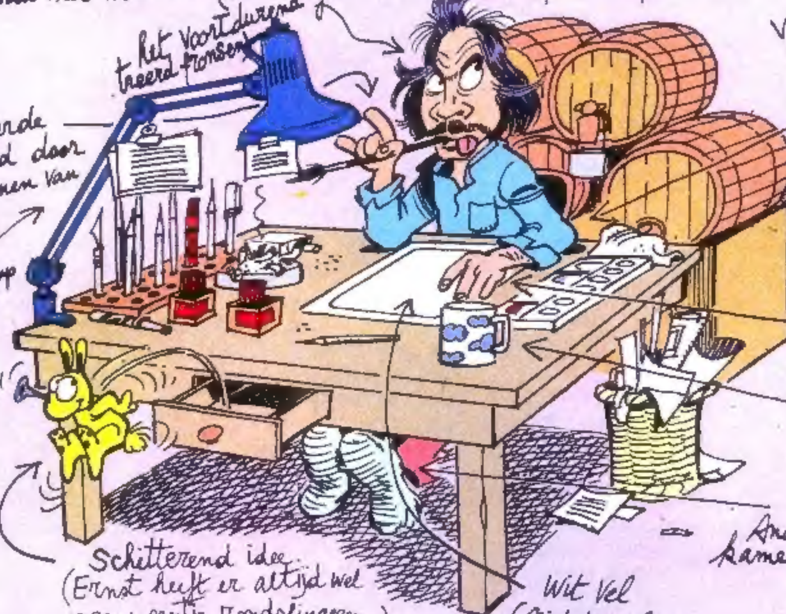
Allengs kwam ik er achter dat daardoor de expressieve kracht van de gag verwaterde. Vandaar dat ik me tegenwoordig zoveel mogelijk inspan om alle elementen samen te vatten in één enkel beeld. Dat geeft een gedachte meer kracht. Niet dat het altijd lukt die bondigheid te bereiken. Het kost vaak heel wat fantasie. Je moet namelijk zo veel mogelijk kunnen uitdrukken en tegelijk helder, nauwkeurig en begrijpelijk blijven. Ik geloof ook dat ik veeleisender tegenover mezelf ben geworden. Op technisch gebied probeer ik nog steeds mezelf te ontwikkelen. Wat de kleuren betreft... die zijn voor mij enorm belangrijk. Ik ben heel gevoelig voor de kleuren van een schilderij of prent. Het heeft in wezen met schoonheidsbeleving te maken. Je hoeft er echt geen symbolische betekenis achter te zoeken.Wat de gebruikte thema's betreft blijf ik trouw aan mezelf: dezelfde dingen blijven me bezighouden. Het zijn meestal erg ernstige dingen, waaronder alle vormen van vrijheidsbeperking, waar ik, in alle bescheidenheid, mijn kommentaartje op geef, zonder al te veel te dramatiseren.»

Vaak wordt je fantasie en vindingrijkheid geroemd...
«Oh, ik heb ook wel vreselijke inzinkingen, hoor! Gelukkig is er dan Didgé, die me al zo lang kent. Zijn ideeën voor gags zijn vaak een grote hulp voor me. En mijn vrouw is er ook nog. Zij is mijn beste critica en mijn eerste publiek. En een heel kritisch publiek ook! Alle gags die gepubliceerd zijn, zijn eerst via haar gegaan. Ik laat haar mijn schetsen zien en zij geeft haar advies over wat goed is en wat niet. In een bepaalde periode riep ik wel eens wat vrienden bij elkaar en daar zorgden we, tijdens heuglijke bijeenkomsten, voor een forse voorraad nieuwe gags.»

— Nu je door «Knipoogje» een strip-ster bent geworden, is er nu niet het gevaar aanwezig dat je de gevangene van een genre wordt?
«Dat risiko bestaat, en daar ben ik me zeer bewust van. Vandaar ook dat ik probeer me een beetje met andere dingen bezig te houden: «William Hazehart» en «De Hut van Oom Ernst». De eerste strip, die ik samen met Didgé maak, stelt me in staat verhalen te vertellen met figuren die een avontuur beleven. Die behoefte voel ik namelijk ook regelmatig. De tweede vormt een andere vorm van knipoogjes. Hier kan ik de ideeën kwijt die ik absoluut onmogelijk in één tekening kan uitdrukken. Vandaar dat ik niet bang ben uitsluitend «Knipoogjesmaker» te worden. Ik ben dol op die serie en ik ga er met veel plezier en enthousiasme mee door.»

Samenstelling:
Jean-Louis LECHAT

VANDAAG : DE ERNST (Ernestus Ernstum Ernst).

EEN BEETJE WISKUNDE...

DE REEKS "KNIPOOGJE" BESTAAT 10 JAAR, IS HET NIET GEWELDIG? ALS WIJ BEDENKEN DAT ERNST NU 31 JAAR IS, LEERT EEN KLEINE AFTREKSOM ONS DAT ERNST, DIE ER NOG STEEDS ALS 21 UITZIET, DAT HEEFT BEREIKT DOOR GEWOON HELEMAAL **NIETS** TE DOEN! KUN JE WEL

NIKSNUT?

Naar keuze:

Kussen uit de kollektie van Ernst (tot op de draad versleten).

Voorbeeld van gag (stomme gag trouwens)

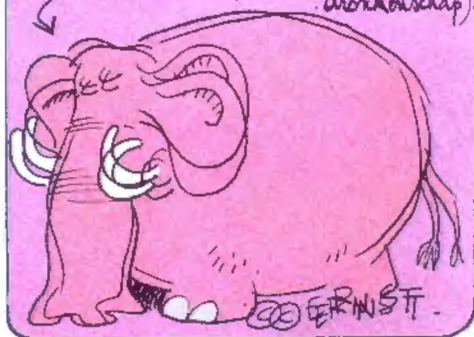

HET ZOU ABSURD ZIJN TE ONTKENNEN DAT HET ABSURDE VAAK EEN ROL SPEELT IN HET WERK VAN ERNST. HET ABSURDE IS HET TEGENGESTELDE VAN HET LOGISCHE IN DIE ZIN DAT DE LOGICA TEGENOVER HET ABSURDE STAAT. LOGISCHERWIJZE EIST DE LOGICA DAT ERNST, OM ZICH OP Z'N GEMAK TE VOELEN IN DE WERELD VAN HET ABSURDE, ZELF ABSURD ZOU MOETEN ZIJN MAAR ABSURD GENOEG IS DAT NIET HET GEVAL WANT ERNST IS EEN UITERST LOGISCH TYPE. MEN ZAL DUS BEGRIJPEN DAT HET VOOR HEM EEN KLEINIGHEID IS OM HET TEGENDEEL VAN ZIJN AANGEBOREN LOGICA TE NEMEN OM OP DIE WIJZE IN HET ABSURDE TE VERVALLEN. ABSURD LOGISCH, NIETWAAR? NEE.

VOORBEELD VAN Flipoogje.

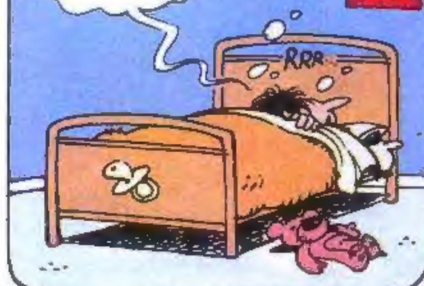
Naar keuze: ongepubliceerde tekening van Ernst (vervaardigd in staat van dronkenschap).

WIST JE DAT... nee? nou lees dan!

ERNST HEEFT TEKENTALENT, DAT SPREEKT VOOR ZICH. EN OOK GEVOEL VOOR KLEUR, DAAR KOMEN WE VERDER NIET OP TERUG. DAARENBOVEN HEEFT HIJ GEVOEL VOOR HUMOR, DAT IS ALGEMEEN BEKEND. MAAR ER IS IETS WAARIN HIJ NOG BEGAAFDER IS: PITTEN! ERNST IS REKORDHOUDER UILEN KNAPPEN IN ALLE KATEGORIEËN EN OP ALLE TERREINEN BOVENDIEN, HIJ STAAT IN HET "GUINEES BOOK OF RECORDS" WEGENS DE LANGDURIGSTE NATUURLIJKE SLAAP"

(167 DAGEN)

ERNST WOONT IN FRANKRIJK. GRAAG BEANTWOORDDE HIJ WAT VRAGEN VAN ONS "LEERZAME HOEKJE" TIJDENS EEN BEZOEK AAN BELGIË ...

Maar keuze: een wekker uit voormalig bezit van Ernst.

Een beetje etymologie.

"KNIPOOGJE" KOMT VAN HET GRIEKSE "KNYPOS" (DICHT) EN HET SANSKRIET "OGOSTRILATRFRUMVZRFT" (DEUR-DICHT-DE WIND-BLAAST-HET-STOF-NAAR-BINNEN). IN DE LOOP DER TIJD GAF MEN TOE AAN HET GEMAK, TOEN MEN MERKTE DAT HET EENVOUDIGER WAS DE OGEN TE SLUITEN DAN ZICH TE VERPLAATSEN OM DE DEUR DICHT TE DOEN. MEN SPRAK VAN "OOGJES DICHTKNIJPEN". IN DE 18e EEUW (TOEN IEDEREEN BIJZONDER LUI WAS) VOND MEN HET NOG MINDER VERMOEIEND OM SLECHTS ÉÉN OOG TE SLUITEN, EN MEN KNEEP TOEN REGELMATIG EEN OOGJE TOE. DOOR EEN DOMME SCHRIJFFOUT OP DE REDACTIE VAN DE GROTE VAN DALE WERD DIT "KNIJPOOGJE" IN 1924 EEN "KNIPOOGJE". ERNST NAM HET ALS ZODANIG OVER EN POPULARISEERDE HET GEBRUIK ERVAN TOT IEDERS GENOEGEN...

Een van de voornaamste eigenschappen van Ernst, dat is algemeen bekend, is zijn vriendelijkheid. Ernst is door en door goed en zou geen vlieg (zelfs geen TSE-TSE-) kwaad doen. Trouwens, zoals zijn wasvrouw ons laatst mededeelde: Ernst is iemand die je zijn laatste hemd zou geven (om te wassen)...

LEZERS SCHRIJVENS ONS...

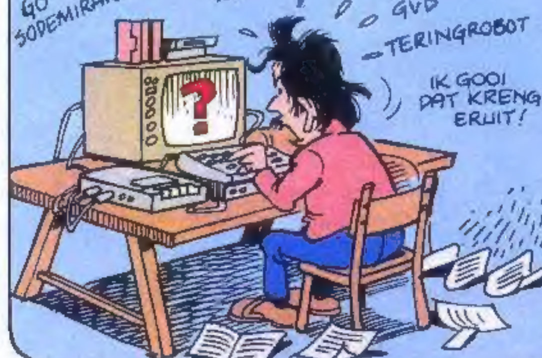
Lief leerzaam hoekje,

Toen ik mijn exemplaar van het Weekblad opensloeg werd ik bij de strot gegrepen door een daverende grap die me onmiddellijk te pakken had en niet meer losliet. Twee weken lang lag ik in een stuip, maar de slappe lach bleek vervolgens chronisch te zijn en ik ben de afgelopen twee weken inmiddels niet meer bijgekomen. Mijn beroepsuitoefening heeft hier zwaar onder te lijden daar ik begrafenisondernemer ben. Mijn leven is tot een hel geworden, ik overweeg zelfmoord. Wat moet ik doen?

Met ontroostbare groeten,

Albert Uitterbol

ERNST IS EEN VOORUITSTREVEND TIEP: HIJ GEBRUIKT EEN COMPUTER OM DIE LELIKE GRAPJES TE BEDENKEN WAAR JULLIE ZO DOL OP ZIJN. HET IS EEN GENOEGEN TE ZIEN HOE MENS EN MACHINE VEREEND WERKEN AAN DE LACH EN DE LEVENSVREUGDE!...

ERNST BEZAAIT ZIJN TEKENINGEN MET MONSTERTJES DIE HIJ NAAR DE NATUUR TEKENT, HIJ BESCHIKT NAMELIJK OVER EEN MONSTERTJESFOKKERIJ.

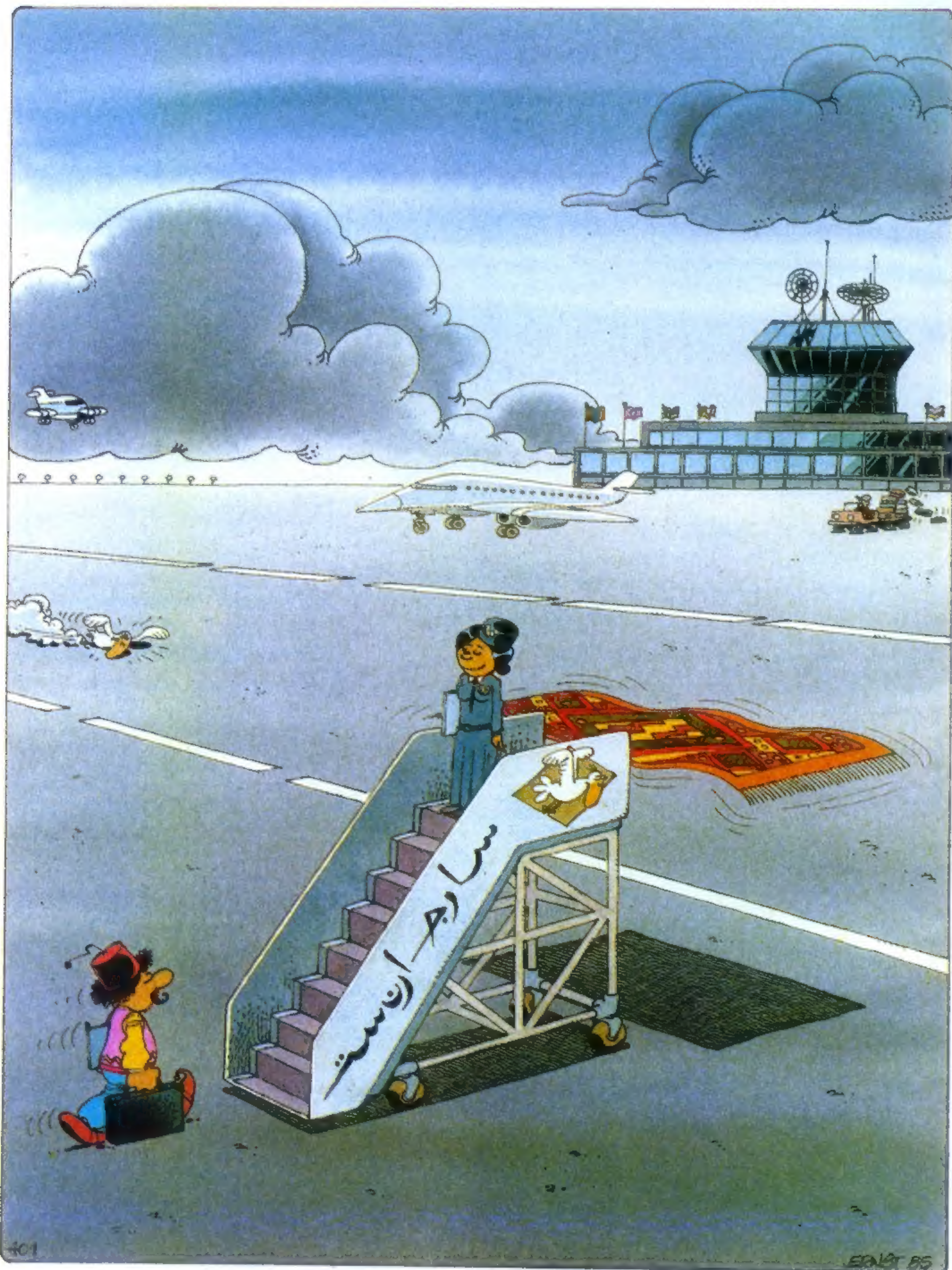

SERGE, kun je me zo gauw mogelijk het verlengsnoer teruggeven dat ik van de winter geleend heb voor de badkamerverwarming, ja? BEDANKT! DIDGÉ 85.

Einde

EEN KNIPOOGJE
van ernst

plato, friebel en guitepuit

DIDAKTISCHE WANDELING

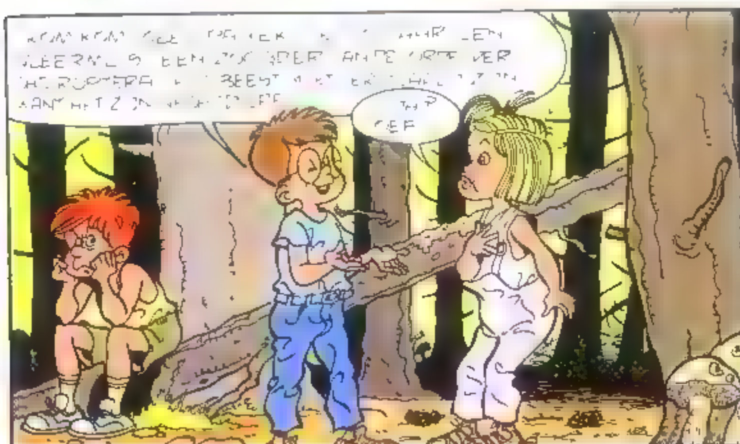
O NEE!

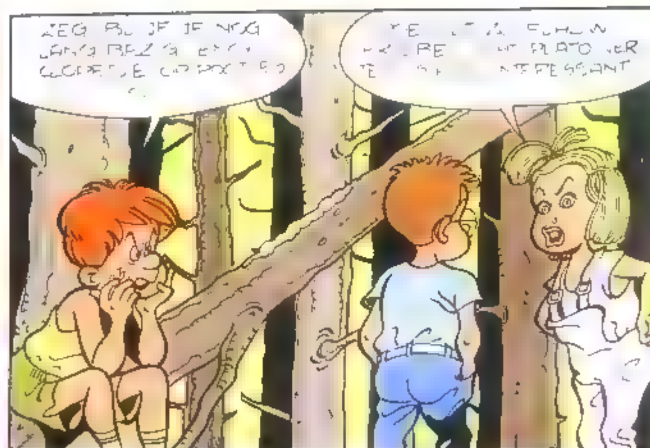
¡¡IH! EEN VAMPIER!

SLA OM

plato, friebel en guitepuit

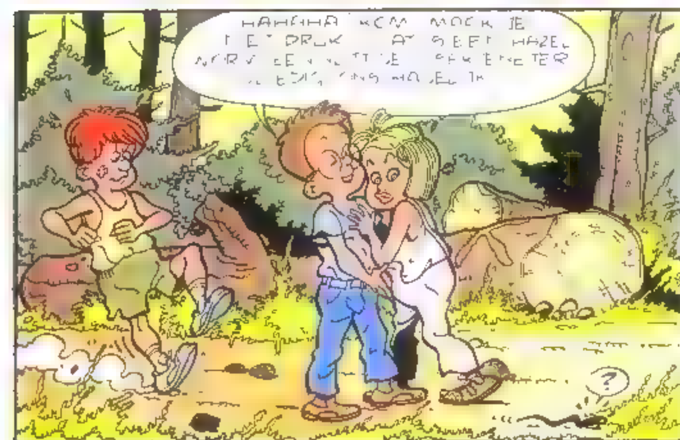

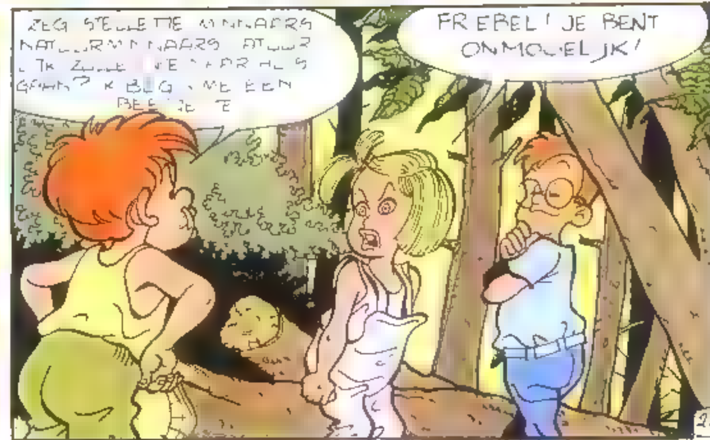

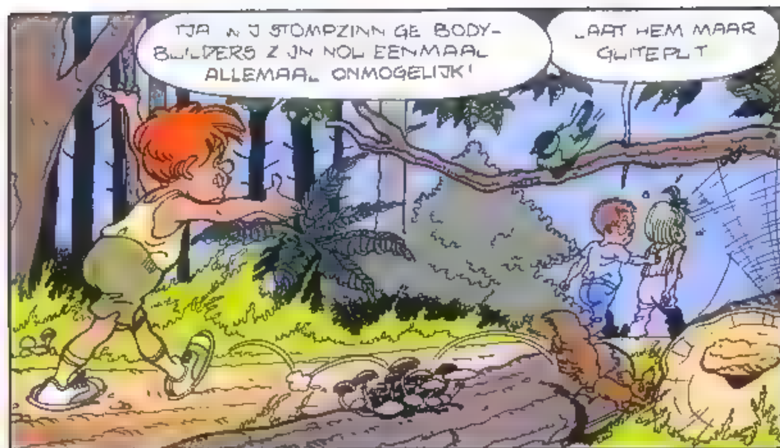

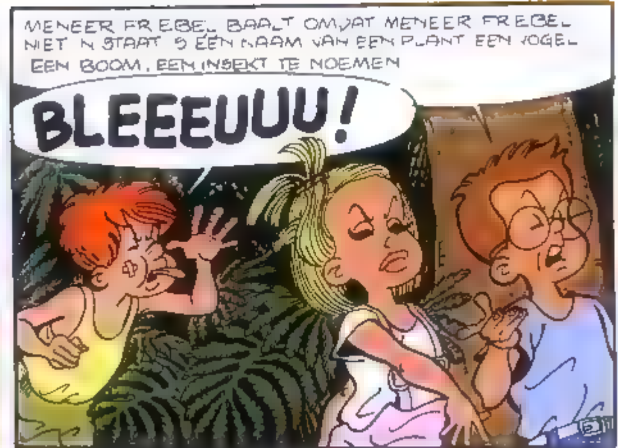

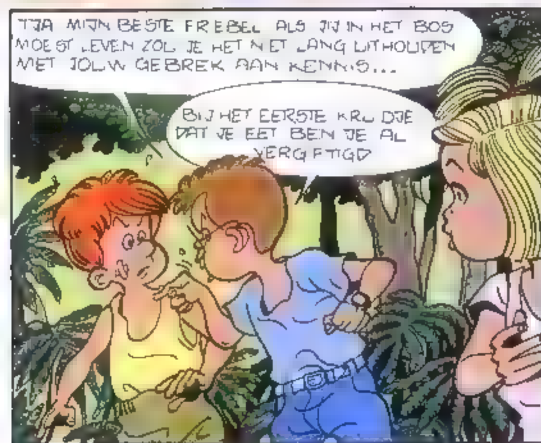

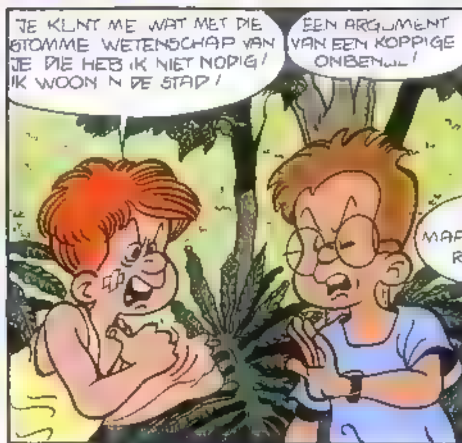

RENAUD
DIDGE

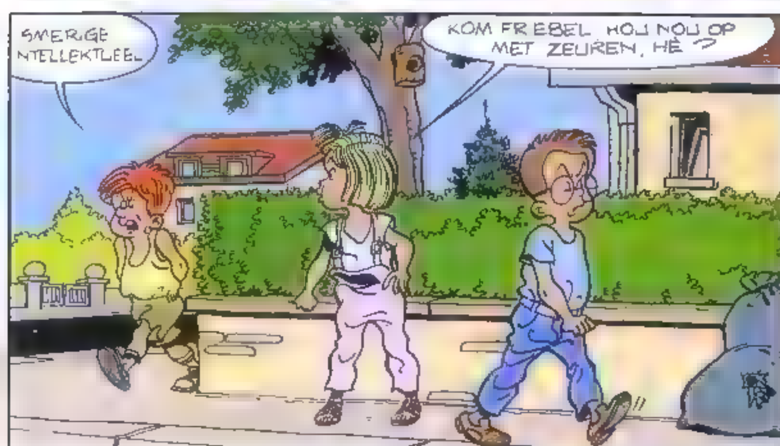

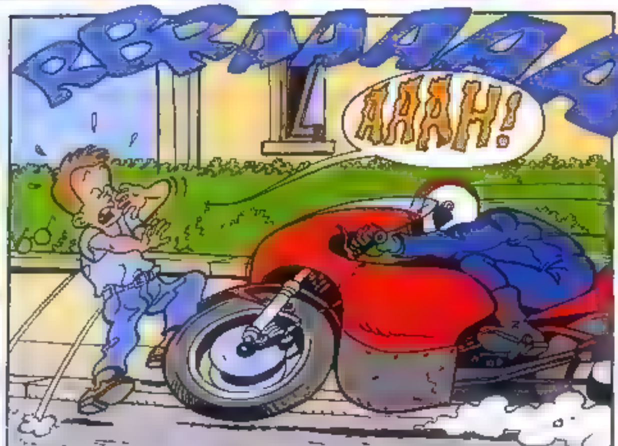

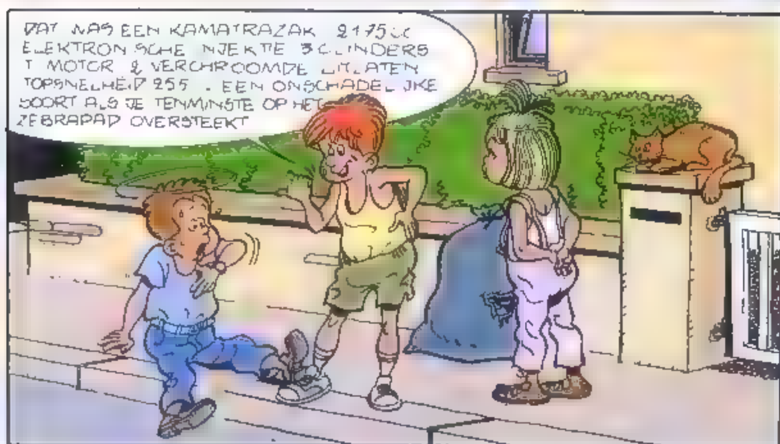

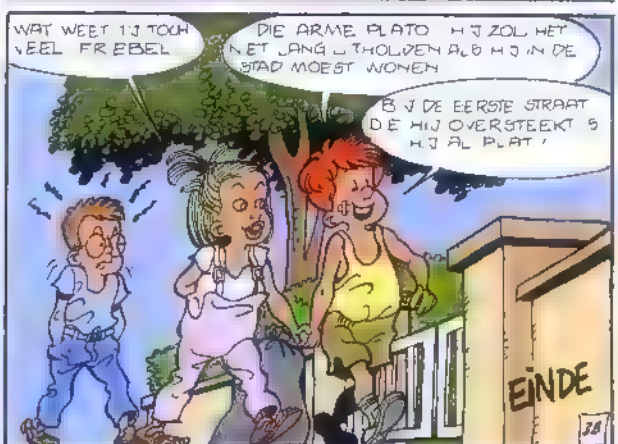

Tek Renaud scenario Didge.

In de omgeving van het Middeleeuwse dorp Les Baux de Provence is een gigantische rotsenchaos te vinden het «Val d'Enfer», het Helledal. Deze witte steengroeven, die in de loop der eeuwen door mensenhanden zijn uitgehakt, bieden nu de aanblik van een enorme doolhof van reuzengangen. De indrukwekkende plek met zijn mysterieuze sfeer inspireerde Dante Alighieri al, die er een deel van zijn beroemde **Divina Commedia** situeert. Korter geleden, in 1959 herontdekte Jean Cocteau de plek en gebruikte die om er zijn film «Le Testament d'Orphée» op te nemen, met Jean Marais, Yul Brynner, Maria Casares, de torero Luis Dominguin en Pablo Picasso. Uit deze steengroeven werd in de jaren dertig de steen gewonnen die niet alleen diende voor de bouw van de omliggende dorpen, maar ook van de haven van Marseille, van enkele van de fraaiste gebouwen van Genève en zelfs van de befaamde wijk van «de wenende stenen» in Algiers. Gedurende meer dan een eeuw hebben honderden moedige mannen hier de gangen met hun grootse afmetingen gegraven, en op die manier een architektonisch geheel achtergelaten dat vergelijkbaar is met de mooiste Egyptische tempels

In 1977 zouden de steengroeven nieuwe artistieke hoogtijdagen meemaken. Albert Plécy, joernalist en hartstochtelijk fotograaf, had in 1955 een cyklus van multivisuele schouwspelen op touw gezet, waaraan talloze deskundigen op beeldgebied meewerkten. Hij was ook de maker van een «Grammatica van het Beeld». Diep onder de indruk van de vele mogelijkheden van de omgeving van Les Baux besloot hij daar zijn experimenten op zoek naar het «totale beeld» te gaan houden. «Het toeval dat er steen gewonnen werd,» schreef hij, «heeft in de loop der eeuwen het ideale theater voor het audio-visuele schouwspel geschapen. De afmetingen, de volumes, de afstanden: alles werkt mee aan het optimale gebruik van het beeld. Ik moet erop wijzen dat het beeld al eeuwen lang gebonden is aan boeken, aan de beperkte schermen van onze bioskopen en de nog kleinere van onze tv's. We moeten het beeld zijn vrijheid geven. Het moet ons omgeven, zoals muziek dat doet. In Les Baux krijgt het eindelijk de vrijheid om het oneindig kleine en het oneindig grote te onderzoeken. Het verleden te doen herleven, de toekomst aanschouwelijk te maken, verre landen te ontdekken, in het werk van een kunstenaar door te dringen, onder te duiken in de oceanen of door de ruimte te reizen, om ons te verbijsteren door ons van alle kanten te omgeven. Onze voorouders hadden eeuwen nodig om kathedralen van steen te bouwen. Met hetzelfde geloof zullen wij kathedralen van beelden bouwen in enkele sekonden.»

Sindsdien is de witte grot met de talloze gangen, pilaren en gewelven dankzij hem de «Tempel van het Beeld» geworden, het heilige der heiligen in de speurtocht naar het totale beeld. Ook is er een nieuwe kommunikatievorm geschapen: de multiprojektie van gigantische beeld- en geluid-fresco's, waar het beeld een diepte, een werkelijke derde dimensie krijgt, waarbinnen de toeschouwers zich bevinden. De duizenden reusachtige beelden, die direkt op de 4.000 m2 natuurlijk «doek» van steen worden geprojekteerd, omgeven de toeschouwer inderdaad, en laten hem van sekonde tot sekonde, naarmate hij zich voortbeweegt door het labyrinth, die betoverde wereld van beeld en geluid ontdekken.

Vanaf het ontstaan ervan heeft deze

Met Kuifje in Baux de Provence

«beeldenkathedraal» het publiek laten kennismaken met talrijke onderwerpen, zoals «De sprookjesachtige zee», met de ploeg van commandant Cousteau, «Het eeuwige India», «Van Gogh en de Provence», «Het vuur van de hemel en het heelal», «Het vuur van de aarde» met Haroun Tazieff... De «Beeldenkathedraal» van Les Baux is bovendien het centrum van allerlei aktiviteiten (balletspektakels, koncerten, exposities) die eraan meewerken deze plek te maken tot een kultureel mekka dat elk jaar stromen bezoekers trekt.

«DE SIGAREN VAN DE FARAO»

Dit jaar heeft het audio-visuele schouwspel, ontworpen door Régis Prévot, als hoofdthema Egypte. Het heet «Licht van Egypte», omdat dat legendarische land een licht kent dat nergens anders bestaat. Maar het is ook het land dat in de Oudheid als lichtbaken dienst deed, waar het licht van de beschaving vandaan kwam. Onder het zand langs de oevers van de Nijl slapen de dodensteden, gesticht door de grote farao's, die Egypte tot het land van het schrift en van de eeuwigheid hebben gemaakt.

Technisch vereist dit fantastische schouwspel een batterij van 28 computergestuurde projektoren. De geluidsband bestaat uit muziek en sfeergeluid. Geen kommentaren dus. Alleen maar beelden en geluiden, want de toeschouwer beweegt zich voortdurend voort door de onderaardse zalen. Alleen de effekten met de eenvoudigste symboliek voeren de bezoeker mee in een voortdurende betovering.

Het schouwspel heeft vijf «bedrijven». En het eerste interesseert ons in het bijzonder, want dat is gewijd aan de strip, en vormt een eerbewijs aan een man zonder wie ons tijdschrift nooit zou hebben bestaan en die ons zelf indertijd Egypte heeft doen ontdekken: Hergé! Herinner je je «De sigaren van de farao»? Misschien wel ons amusantste geschiedenis- en aardrijkskundeboek. Samen met Kuifje en Bobbie dringen we door in de gangen van het graf van de roemruchte farao Kih Oskh. Van Hergé naar de inskripties en hiërogliefen is natuurlijk maar een kleine stap. Terwijl de stripbeelden vervagen staren schrijvers met ogen van lazuursteen je indringend aan, met in hun handen papyrusrollen, waarop elke hiëroglief de geschiedenis van een heel volk vertelt.

De landschappen, de dorre natuur van de woestijn, het licht en de Nijl dragen het thema aan van het tweede deel. Al snel zijn er twee natuurlijke elementen te onderscheiden: het licht en de Nijl. Het licht verleent de rivier haar grootsheid en de woestijn zijn kleur en onmetelijkheid. De gouden glans versterkt de architektuur door de buitengewone schaduwwerking. En het licht ook geeft ritme aan het leven. Zonder dat licht zou niets zo zijn geweest in het rijk van de farao's, onder heerschappij van de zonnegod Ra en gevoed door de eeuwige Nijl

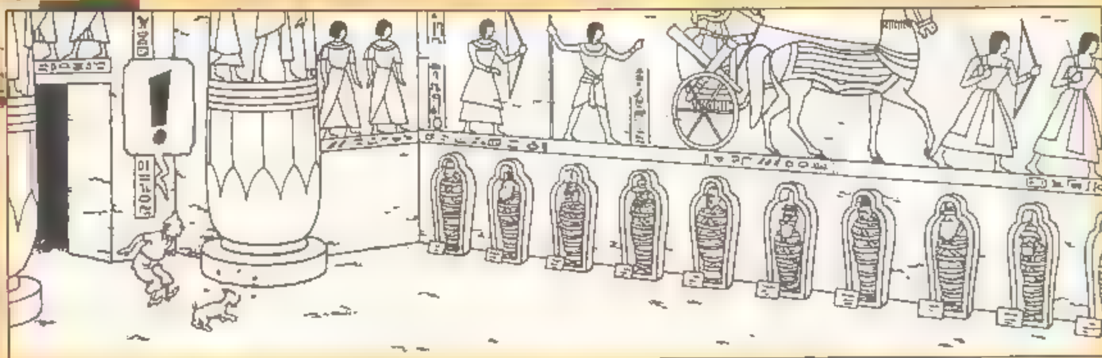
De zon en de rivier gaven het levenslicht aan de grootste beschaving van de Oudheid, en ook het derde deel van het schouwspel houdt zich ermee bezig. Op de oevers van de koningsstroom, de godenstroom, ontwikkelt en organiseert zich een volk van boeren, ambachtslieden en handelaars. Door hun intelligentie brengen ze wiskundigen voort, architekten, geleerden, die in hun trouw aan de farao enorme werken opzetten, waaronder de roemruchte piramiden.

Hoe machtig ze ook is, elke beschaving is toch gedoemd ten onder te gaan. Zo ging het bij de Egyptenaren, zoals het later ook bij de Grieken en Romeinen ging. De verdeling en de onenigheid van vorsten sleepten hen mee in hun ondergang. Verzwakt als het rijk was, wekte het de hebzucht op van andere volkeren. Vanuit de woestijn duiken de Libiërs, Numibiërs en Assyriërs op, die achtereenvolgens Egypte overheersen. Later is de beurt aan de Grieken en Romeinen. Tenslotte zal de Islam er haar macht vestigen.

Tegenwoordig behoort Egypte, zonder gebroken te hebben met zijn indrukwekkende verleden, tot de moderne, geïndustrialiseerde naties. Toch is de Nijl nog steeds een van zijn grote natuurlijke rijkdommen. Was je van plan met vakantie naar de Provence te gaan of te zonnen aan de Côte d'Azur? Ga dan tussen twee zwempartijen door eens naar Les Baux, voor een onvergetelijke ervaring van beelden, ruimte, muziek en tijd!

J-L. L.

(*) Doorlopende voorstelling, elke dag van 10 tot 19 uur. Duur: 40 minuten. Voor alle informatie: Cathédrale d'Images, 13520 Les Baux de Provence, Frankrijk, tel. (90) 97 46.68.

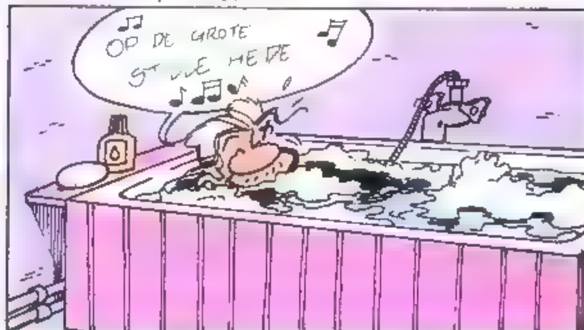

Meneer Edouard

SHOW BIZZ

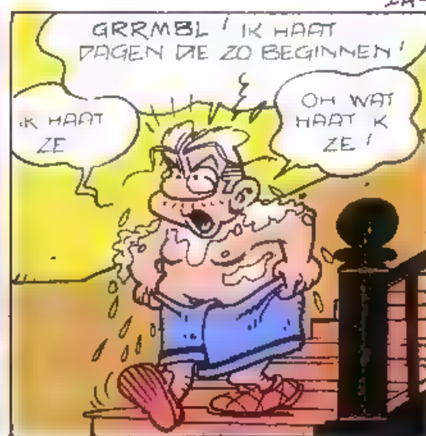

1A-

1B-

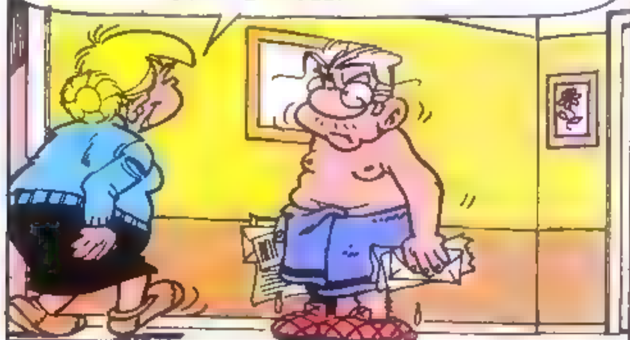

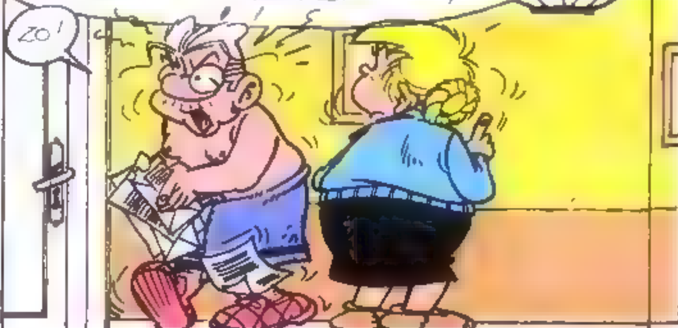

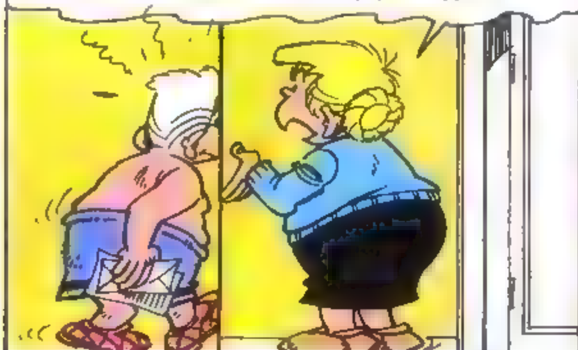
SLA OM

Meneer Edouard

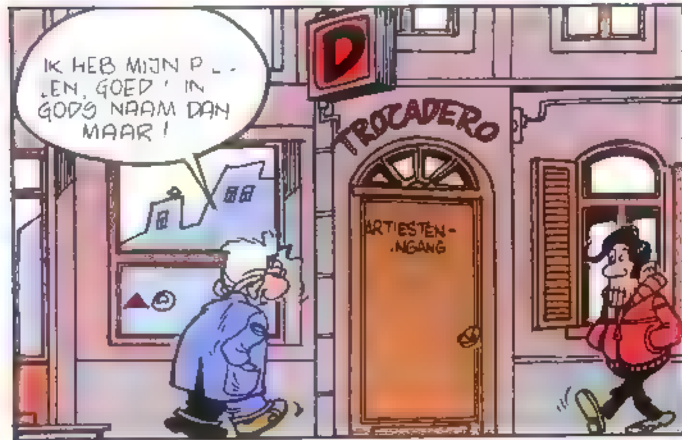

3A—

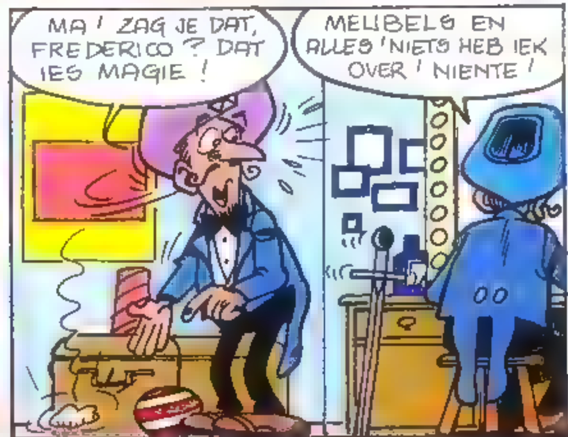

3B—

PSJ.OEF

SLA OM

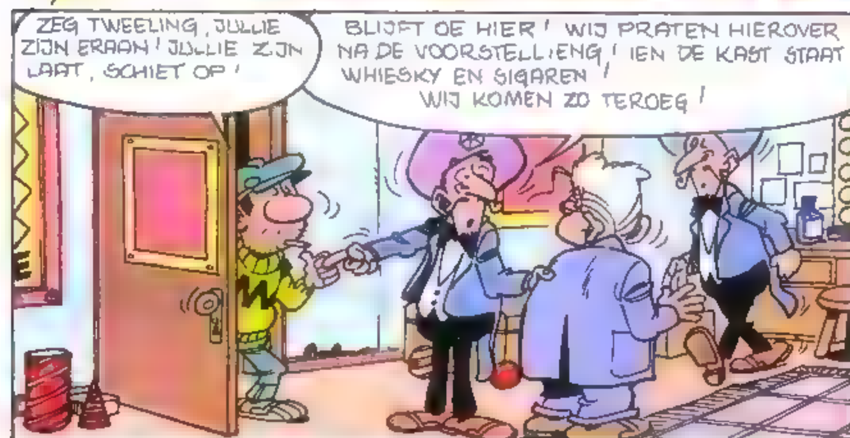
Meneer Edouard

PSJIOEF

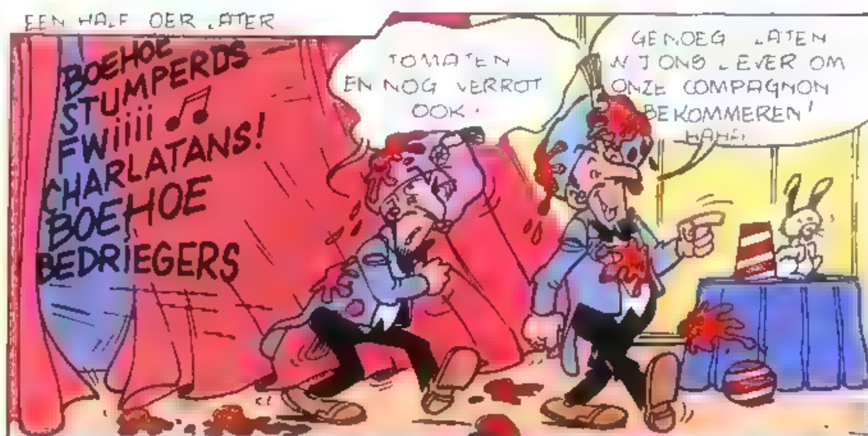
4A—

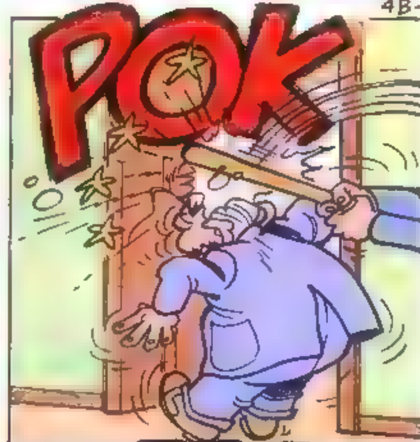
EEN HALF OER LATER

4B—

5A —

PSJIOEF PSJIOEF

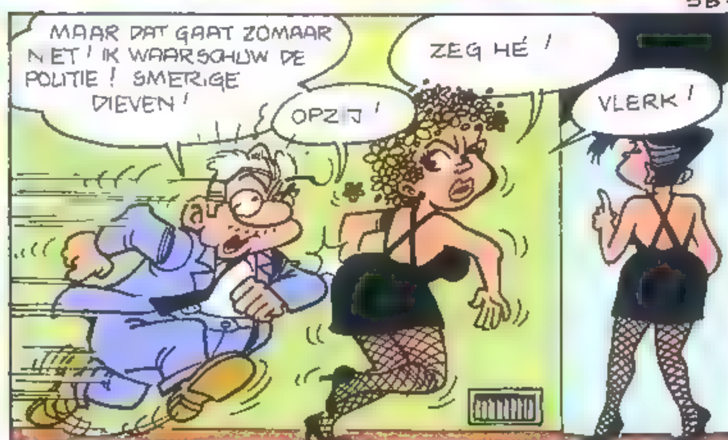

5B —

SLA OM

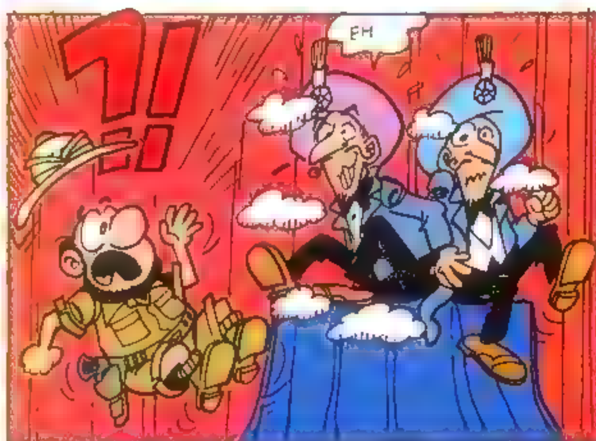
Meneer Edouard

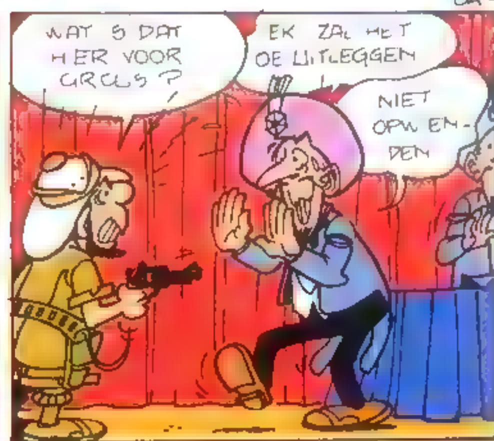

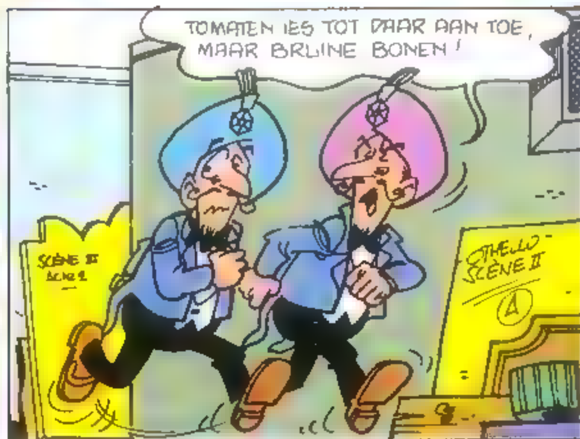
6A

PSJIOEF PSJIOEF

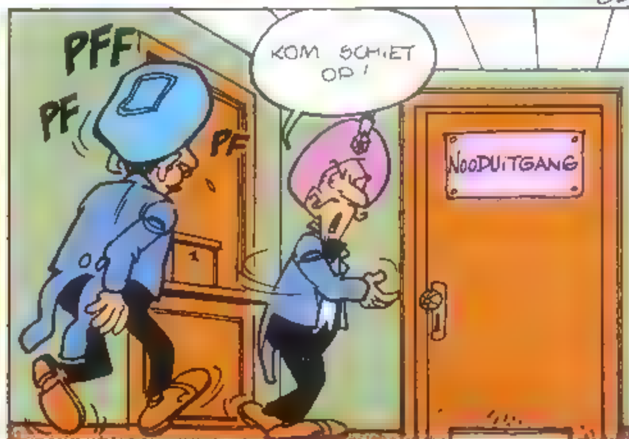

6B

\ VERMIEKKEN! MET EEN SMERIES! RECHTSOMKEERT!
ADERO
Ai!
DAAR, DAT ZIJN ZE! ARRESTEER ZE!
WAT?.. OH!

KOM WAAR WACHT U NOU OP?
Zij! ZIJN Zij HET? GLOEK!
NATUURLIJK ZIJN ZIJ HET! DAT ZEG IK TOCH!

7A -

EH, GAAT U MAAR VOOR IK DEK U WEL
WAT?
HM?

N ET SCHIE TEN!
WIJ GEVEN ONS OVER!
HAHA LAFAARDS!

ZEG TEGEN DIE GEK DAAR DAT HIJ ZIJN PESTOOL WEGSTOPT, ASTOEBLEFT!

GEEN BEWEGING!
ZOIETS OVERKOMT MIJ! IK KAN WEL ZEGGEN DAT DIT MIJN GELUKSDAG IS!
HM?
HM?
iouiou WIIIIIIII

HEB JE HET GEZIEN? IK HEB DE GEBROEDERS CAPPUGNO NGEREKEND!
DE MAFIA-BONZEN?
HM?
JA.
HM?

7B -

GEFELICITEERD MENEER. U HEBT GEHOLPEN BIJ DE ARRESTATIE VAN TWEE GEDUCHTE GANGSTERS DIE DOOR INTERPOL GEZOCHT WERDEN
HM?
IK HEB DERTIG JAAR LANG VLOOIEN GETEMD. IK LAAT ME NIET INPAKKEN DOOR DE EERSTE DE BESTE MAFIOSO!

NOGMAALS BRAVO!
HM?
IK HEB ALLEEN MIJN PLICHT GEDAAN!
ZEG JIJ DAAR, DIKKE DIE TWEE BEWEREN DAT DIT FLESJE VAN JOU IS

SLA OM

Meneer Edouard

8A —

8B —

NU TE KOOP

Exotisch

APITEIN SABEL

DOMMEL
JULIE, KLAARTJE, CECILE
EN DE ANDEREN
TON & TINNEKE

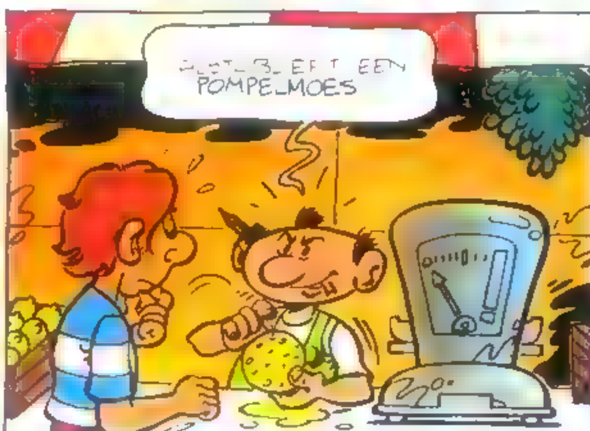

EN...
BERNARD PRINCE

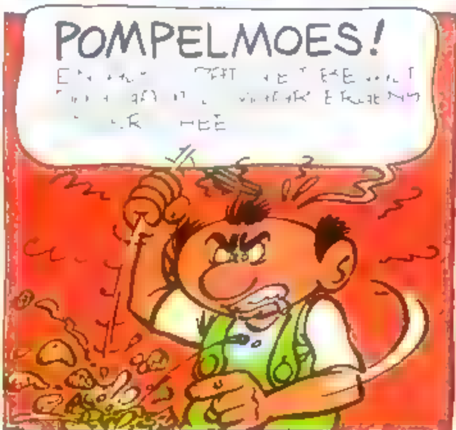
ARNOLD, DE DROMER

B. DISANO
J.-P. THAULEZ

B.DISANO - THAULEZ

Waar op vakantie?

AH... VAKANTIE IN BELGIE!

Volgens bepaalde statistieken gaat maar 47 % van alle Belgen in de vakantie naar het buitenland. De anderen verkiezen liever thuis te blijven! Het is waar: exotisch is het er misschien niet, maar de Noordzeekust en de bossen van de Ardennen bieden toch heel wat rekreatiemogelijkheden. En wat men over het algemeen ook moge denken: België biedt de hele zomer door een kompleet en hoogst gevarieerd gamma van bezienswaardigheden, folkloristische, sportieve en kulturele evenementen, en allerlei vormen van vrijetijdsbesteding die je niet moet onderschatten. Zowel in Vlaanderen, Wallonië als Brussel zijn er alleen al genoeg festivals om dat te bewijzen. En het beste bewijs vormen misschien de duizenden toeristen uit alle landen die er ieder jaar van genieten. «Belgium, surprise-packet of Europe» luidt de slogan. En waarom zou het ook niet ons «surprise-packet» zijn? In ieder geval geven we hier onder een voorbeeld om je misschien al de smaak te bezorgen...

WEEKENDJE OUDHEID

De «Dunhill Distinction», in 1979 opgezet om het werk van kunstenaars en ambachtslieden te promoten, heeft een aanmoedigende rol gespeeld bij een origineel initiatief dat ongetwijfeld in de smaak zal vallen bij liefhebbers van geschiedenis en lezers van de avonturen van Alex en Toenga.

Het «Archeotype» van Blicque-Aubechies is ontstaan uit de wil en het doorzettingsvermogen van één man. Léonce Demarez, archeoloog, is er in de loop van bijna 35 jaar in geslaagd langzaam maar zeker een uniek geheel op te bouwen dat een getuigenis vormt van de manier waarop wij leefden sinds de Nieuwe Steentijd (± 4500 jaar voor Chr.) tot de komst van de Romeinen in onze streken, meer dan 2000 jaar geleden. De streek van Blicque-Aubechies is bijzonder rijk aan vondsten uit die tijd; wapens, sieraden, beelden, enz. De vrucht van de opgravingen is bijeengebracht in het Gallo-Romeins museum van Blicque en in het «domus romana», een Romeinse villa, gerekonstrueerd met behulp van de grote hoeveelheid oude materialen die ter plekke zijn gevonden. Sinds 1982 heeft Léonce Demarez met de hulp van toegewijde amateurs, over een gebied van zo'n 300 hektare bosgrond, verschillende prehistorische woningen gerekonstrueerd. Zes van die hutten en huisjes staan er al, maar in 1987 moeten er negen staan, die elk een levensstijl vertegenwoordigen vanaf de Nieuwe Steentijd tot de IJzertijd. Maar daarmee is het projekt nog niet af! Léonce is inderdaad van plan om later ook werkplaatsen van pottenbakkers, timmerlieden, smeden te maken, waar je, gebruik makend van gereedschappen die kopieën zijn van de toenmaals gebruikte, de methoden van de ambachtslieden uit de Oudheid kunt herontdekken. Tegen die tijd zullen bezoekers dus niet alleen kunnen kijken en bewonderen, maar ook daar kunnen werken, deelnemen aan onderzoekkursussen en zich vertrouwd trachten te maken met het dagelijks leven van de prehistorische mensen, door zelf potten te bakken, huiden te looien, wol te weven, met vuurstenen gereedschap te werken... of Gallisch brood, vers uit de oven te proeven. Blicque-Aubechies, een plek om ontdekkingen te doen — en op **29 en 30 juni** krijg je een voorproefje. Tijdens die twee dagen, gewijd aan het ambacht, kun je er het echte bier proeven zoals onze verre voorouders het dronken!

GERI... IETS APART!

Rustig maar lieve kleine, de volgende pagina's van de mysterieuze en veelbewogen avonturen van de ruimte-agent krijg je weldra te zien. Maar kalmpjes aan. Die ongeduldige jeugd toch ook! En nog zeuren ook! Toch bedankt dat je de voorgaande episoden zo aardig hebt samengevat. Want dat is eigenlijk de opzet van dit verhaal: in het begin was er inderdaad een Venusiaan, naar de aarde gestuurd om wat exemplaren van bewoners op te pikken, en daar kregen we achtereenvolgens te maken met Rik Ringers, Clifton, Cheree Lamour, Gaucho, Bruno Brazil... echte helden, nietwaar? Wat onze vriend Maarten Milaan betreft: geloof maar niet dat hij die knaap is die alles al heeft gezien en meegemaakt, zoals hij zo vaak wil doen voorkomen. Het is trouwens mooi geregeld voor hem dat het pakje dat de alchemist heeft dichtgebonden nu net in zijn handen terecht komt... waarbij onze buitenaardse kameraad vrij komt.
Overigens: er gebeuren de laatste tijd toch wel vreemde dingen aan ons zwerk. Bizarre dingen. Bizar, zei je bizar? Inderdaad, weinig is zo merkwaardig als een vliegende Rolls Royce. Die is dan ook wel van Magellan... verzot op klassiek ballet en functionaris bij de International Testing Organisation. Hij zou ongetwijfeld een rustig en eentonig leventje leiden als die pittige Capella er niet een boosaardig genoegen in had geschept zijn bestaantje wat te kruiden. Sinds 1968, het jaar van zijn eerste verschijning in de stripwereld, heeft onze held ons menigmaal meegevoerd tot over de grenzen van het mogelijke. «De tweede dood van de farao», «Kosmisch gevaar», «IJsbergen in de woestijn», «I.T.O.», «Overval in het Vaticaan» en korter geleden «Operatie Crystal»: titels waarachter de meest fantastische avonturen schuil gaan. Er moet natuurlijk bijgezegd worden dat achter dat alles de met talent gedreven tekenstift van Géri staat. Als ambitieuze jongeman van 16 jaar (geboren onder het teken Ram) debuteerde Henri Ghion, zoals hij in werkelijkheid heet, in de strip. Negentien jaar oud trad hij in dienst van de Studios Hergé in 1954, en begon een schitterende karrière, eerst als illustrator, daarna als striptekenaar in het weekblad «Kuifje», waarvoor hij «Baf de kangoeroe» (1964) en «De SKBLLZ» (1966) maakte, alvorens zich hoofdzakelijk bezig te houden met de figuren van Magellan enn Capella. Jean Van Hamme schreef, met zijn bekende deskundigheid, de scenario's van de eerste twee episoden. Daarna volgde André-Paul Duchâteau, wiens geestdrift niet minder uitzonderlijk is, hem op bij het schrijven van de andere avonturen, waaronder dit, dat tot de besten uit het genre behoort.

ROODOOG

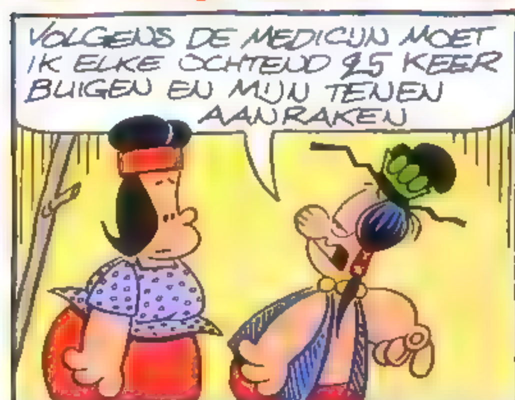
GORDON BESS

MAGELLAN

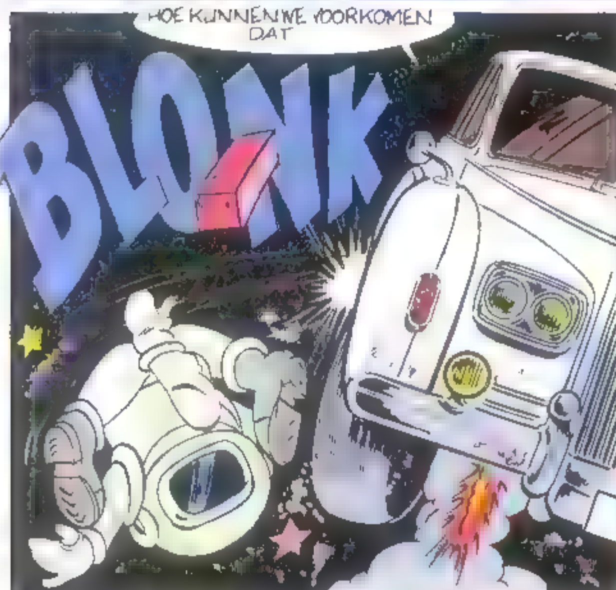
GER   A P DUCHATEAJ

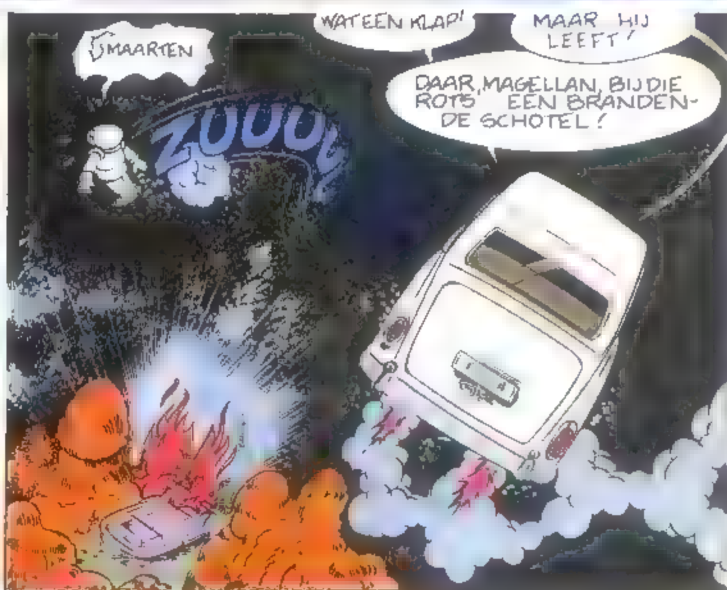
DE GEHEIMZINNIGE, HEROÏSCHE BELEVENISSEN VAN DE RUIMTE-AGENT

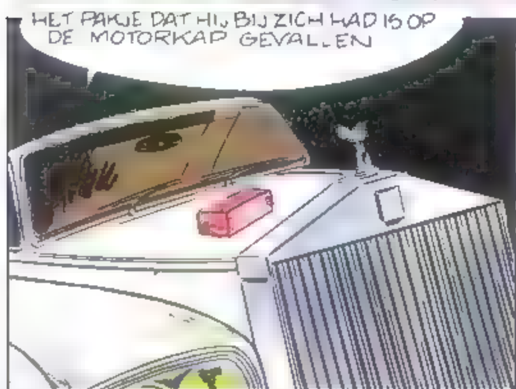

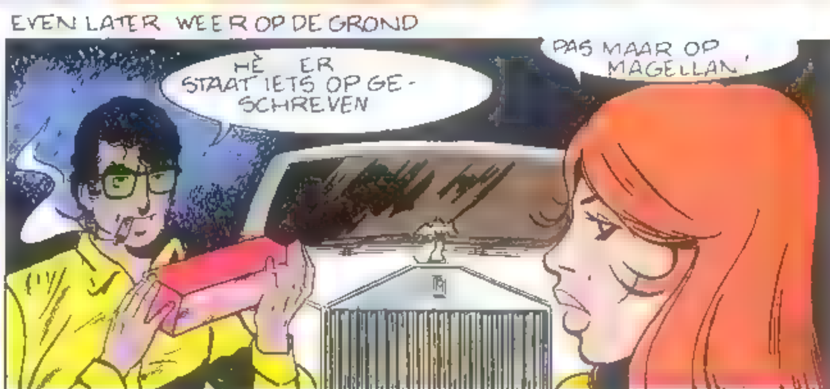

wordt vervolgd

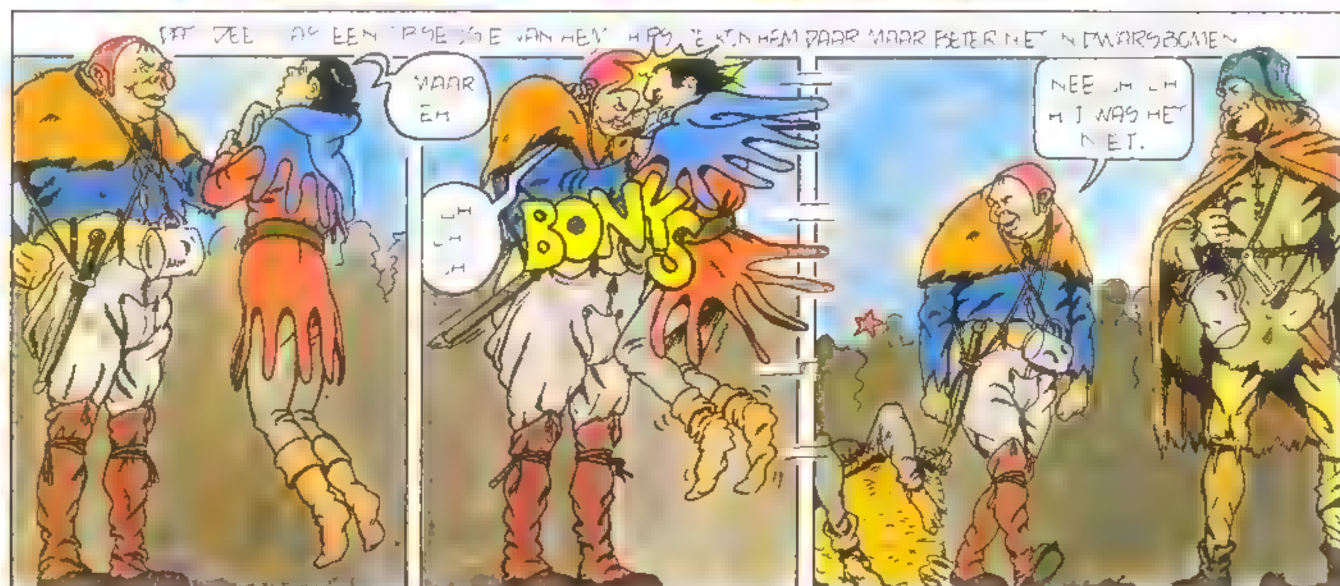
Uriel & Galaé

B. COPPENS
J. DUFAUX

MAAR AFGEZIEN VAN DAT STOKPAARDJE WAS DE GROTE BODE EEN WAARDEVOLLE HULP VOOR ME. HIPS! HIJ WAS HET DIE ME HET EERST VERTELDE OVER DE KELDERS VAN CAMENSAC EN WAT HIJ ZEI KLONK ALS EEN DROOM
HET STOND VAST DAAR MOEST EEN BEZOEK GEBRACHT WORDEN

EN OP EEN SOMBERE WINTERDAG TOEN IK OP ONDERZOEK UIT WAS...
AH, URIËL EINDELIJK! JE LAAT ZOALS GEWOONLIJK...

NEEM ME NIET KWALIJK, MEESTER CAMENSAC, MAAR
LAAT MAAR HIER ZIJN DE SLEUTELS! PAS GOED OP. MORGEN TEGEN DE MIDDAG BEN IK TERUG. JE MOET MAAR WAT ZIJN DAT VOOR BOEVEN?

MAAK DAT JE WEGKOMT NIKSNUTTEN! HUP

DE GROTE BODE NAM HET VERKEERD OP. HIPS! DIE SUKKEL ZOU NOG DE AANDACHT OP ONS VESTIGEN!
WIL JE ME WEL EENS LOS LATEN?
UH! UH!
HOU OP BODE HOU OP

MEESTER CAMENSAC GAAT HET EEN BEETJE?
KLUNS BEGRIJP JE DAN NIET DAT DIT NOG NIET HET MOMENT IS? VANNACHT SLAAN WE TOE. DAN IS DIE JONGEN ALLEEN EN

SLA OM

Uriel & Galaé

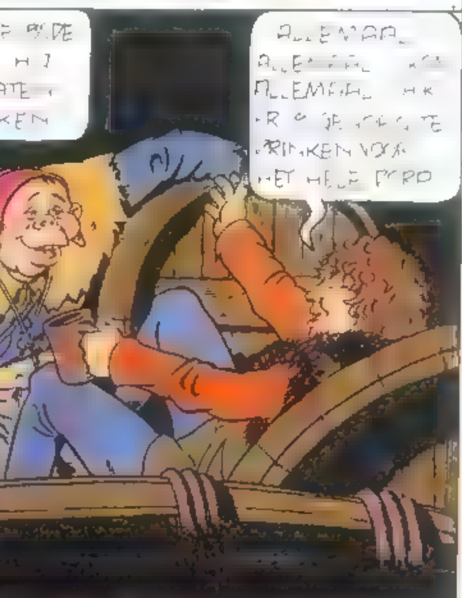

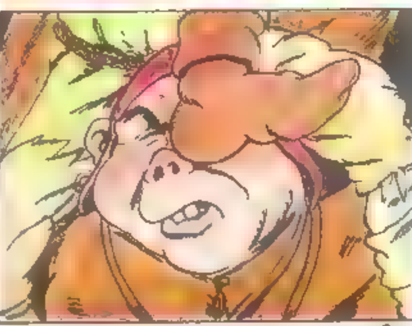

SLA OM

Uriel & Galaé

KWAM TERECHT IN EEN

SMERIG WATER

OVERLEEFD

EEN BEROERTE

HARDER

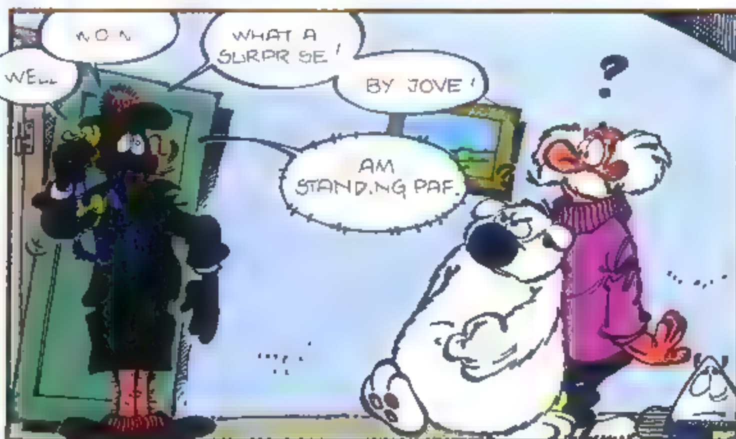

DOMMEL

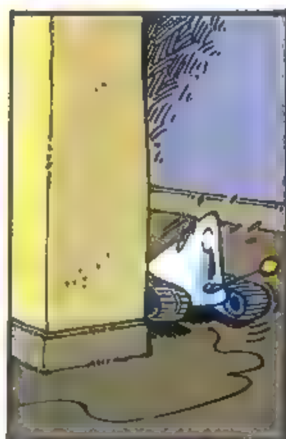
SAMENVATTING: Victor heeft dan we de valse oodgieters ontmaskerd, maar erg veel ost dat niet op Op de koop toe daagt er een vierde exemplaar op, dat Victor opeist Tot de telefoon gaat

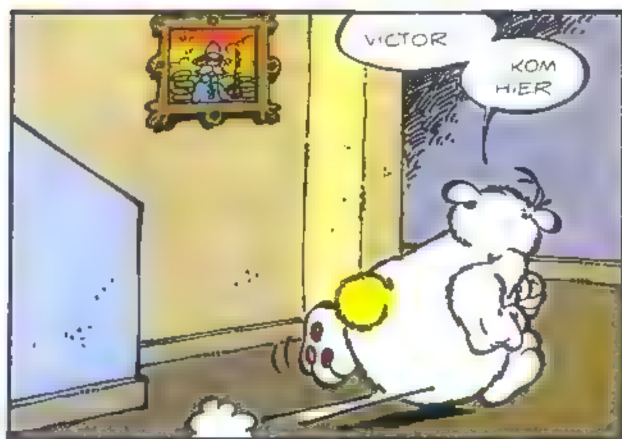

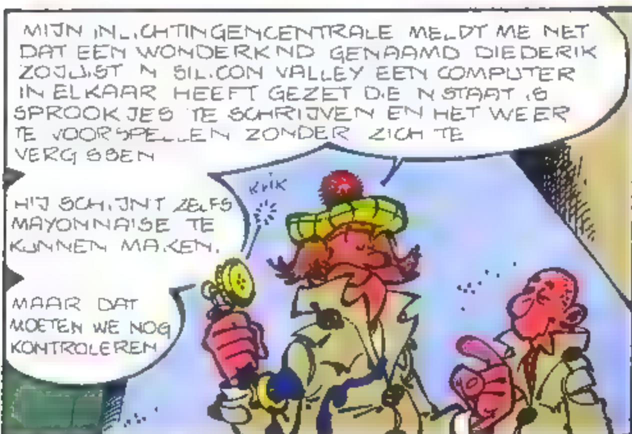

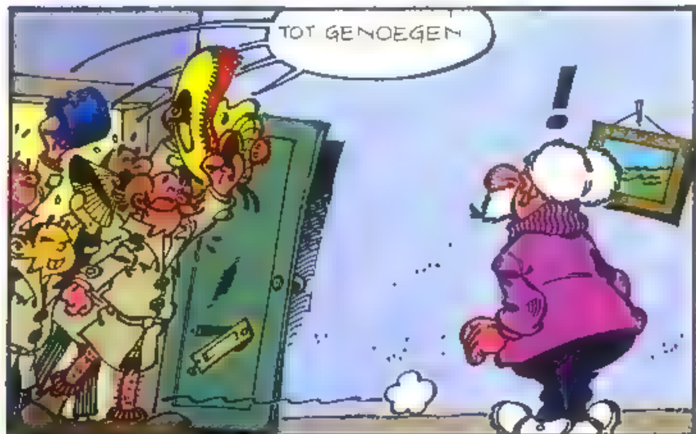

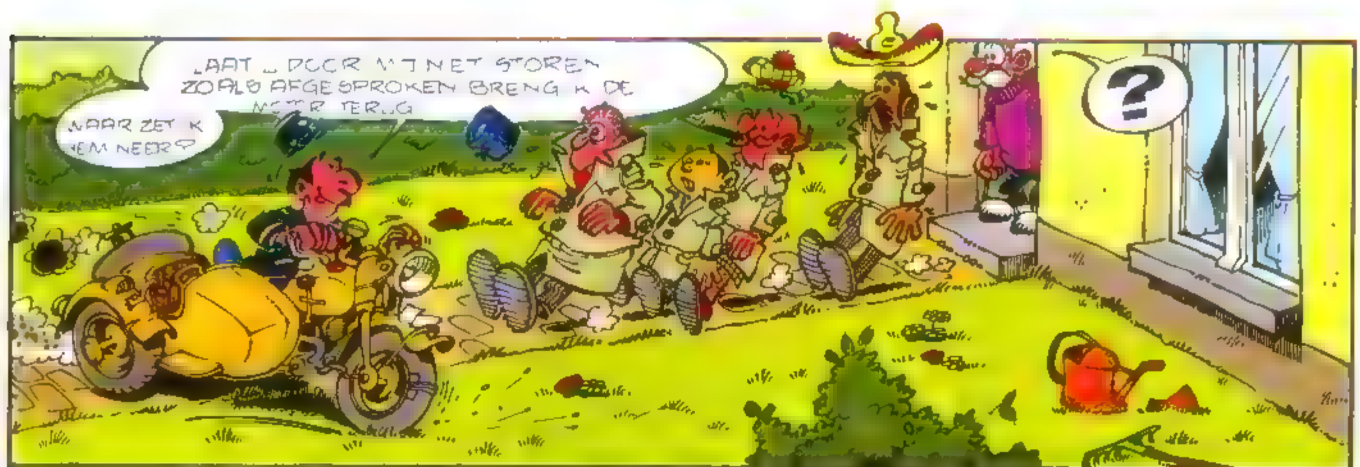

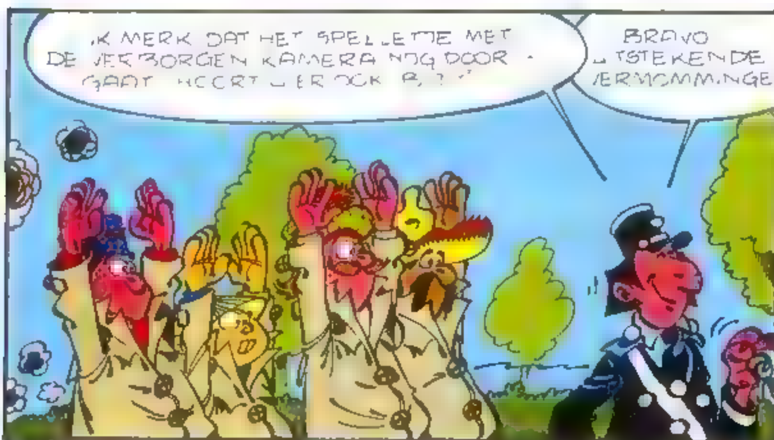
SLA OM

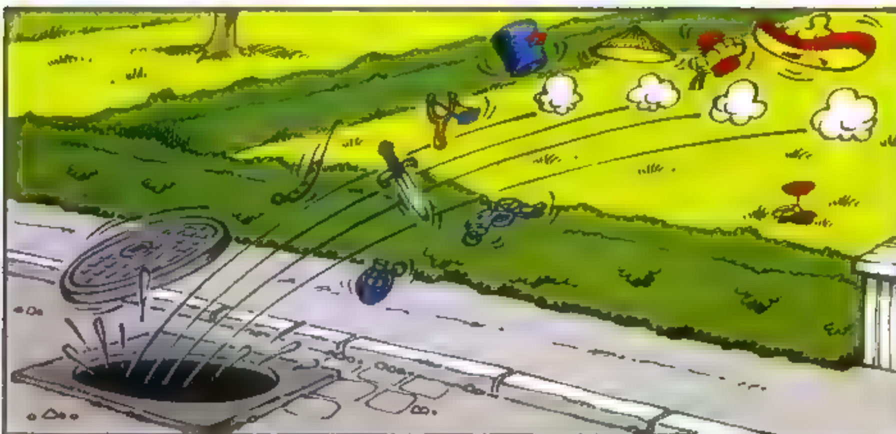
DOMMEL

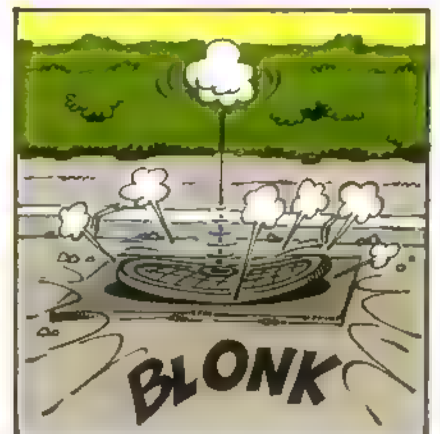
DUPA

LIEVE VRIENDEN, ALS JE OP EEN DAG DEZE VIER SPIONNEN TEGENKOMT, GEEF ZE DAN NIET AAN BIJ DE AUTORITEITEN. ZE ZIJN STOMMER DAN BOOSAARDIG EN DUS ONGEVAARLIJK. EN BOVENDIEN HEB IK ZE MISSCHIEN NOG NODIG IN EEN VOLGEND VERHAAL.

WAT EEN ZOOTJE!

wordt vervolgd

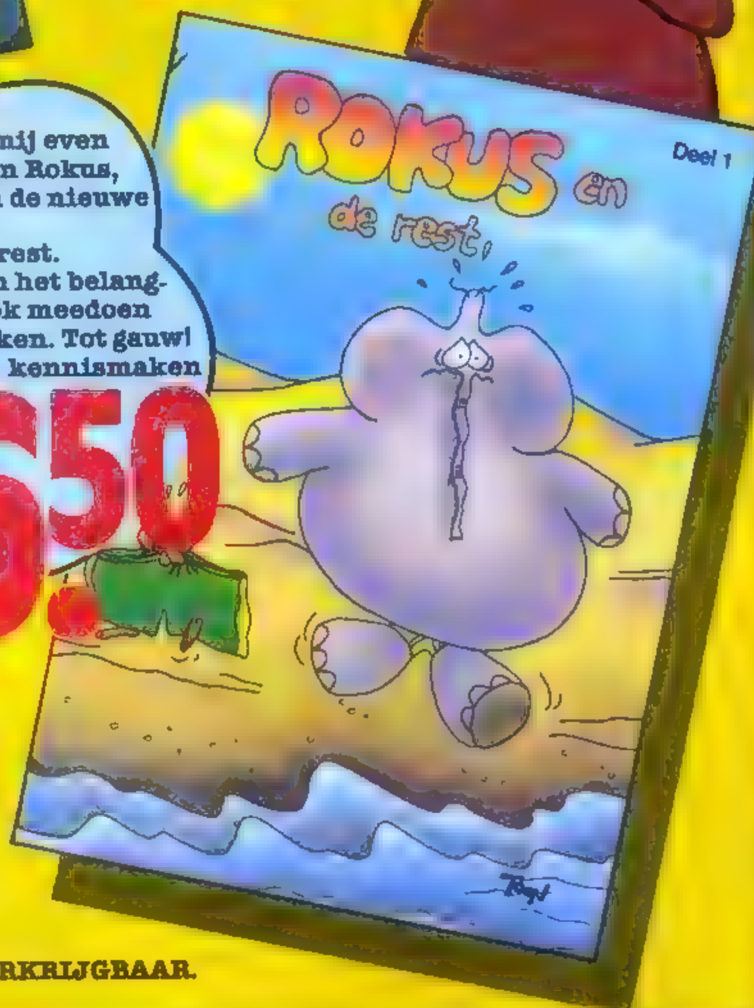

DE VRIJBUITER PRESENTEERT:

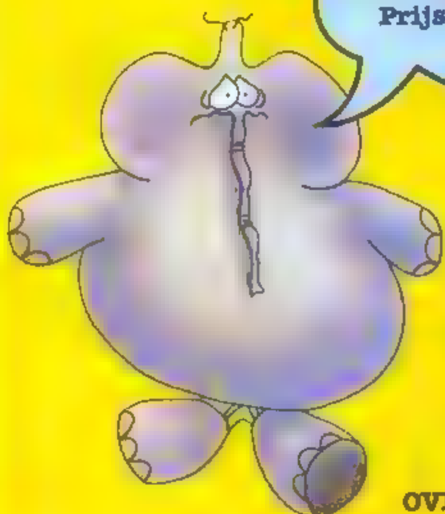

Kroeg? Wat is dat?
Vraag dat maar aan de stamgasten van café de Stam!
Deze vreemdsoortige beesten maken doldwaze mensenbelevenissen door in hun stamkroeg in het bos.
Lachen verzekerd, ook voor de niet-regelmatige cafébezoeker! Reeds het vierde deel.
Prijs: **6.50**

Mag ik mij even voorstellen, ik ben Rokus, de hoofdpersoon in de nieuwe serie van Toon:
Rokus en de rest.
De titel is duidelijk: ik ben het belangrijkste en de rest mag ook meedoen om het boek leuk te maken. Tot gauw!
Rokus zei het al: je moet kennismaken met dit opzienbarende dierenrijk!
Prijs: **6.50**

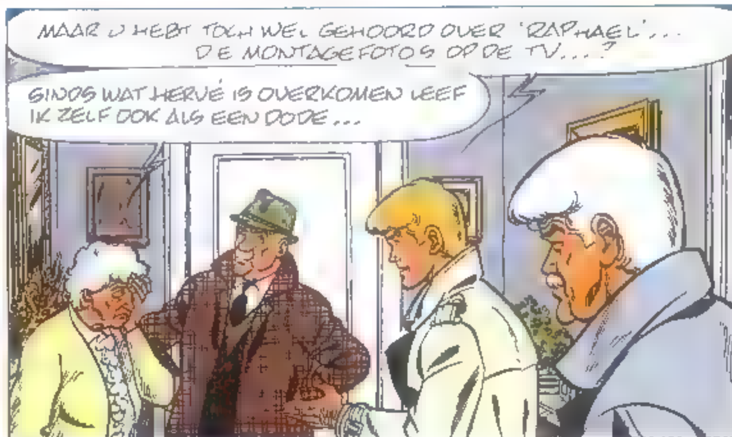
OVERAL VERKRIJGBAAR.

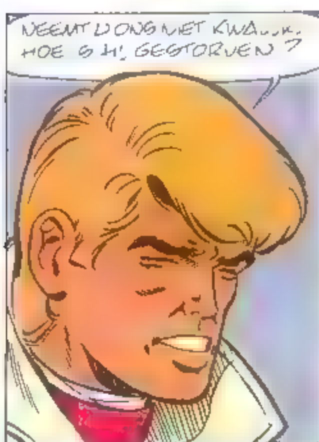

RIK RINGERS

SAMENVATTING: Een tipgever verte t R k dat Raphae in feite dood s

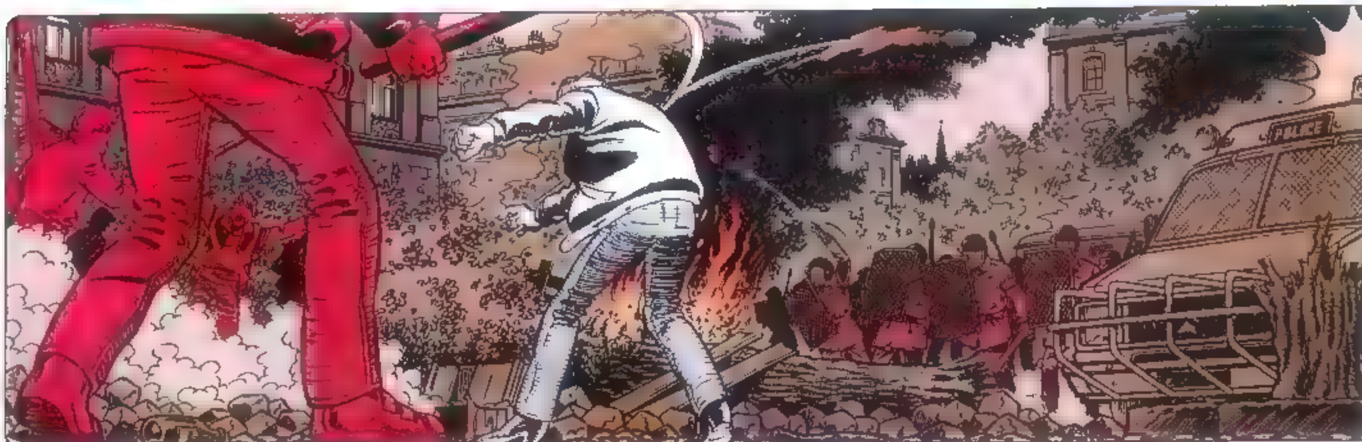

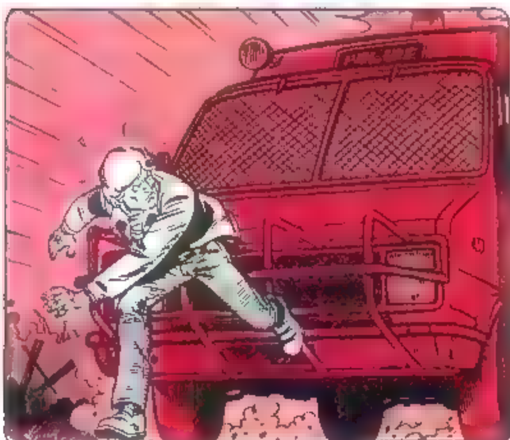

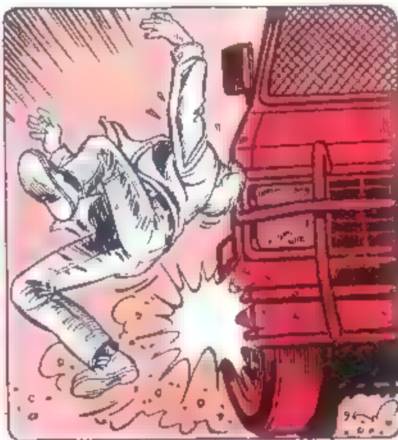

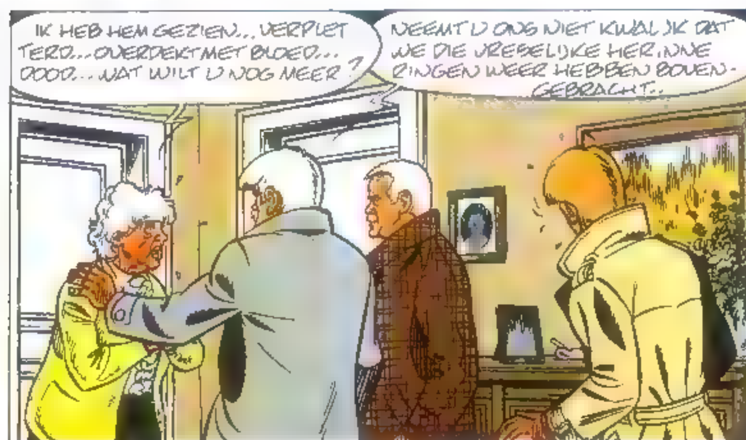

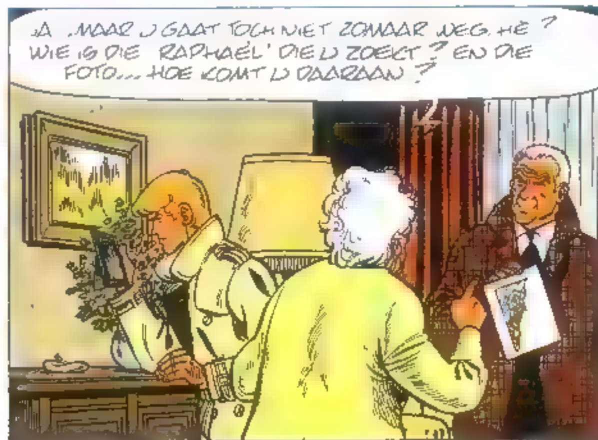
SLA OM

RIK RINGERS

TIBET
A.P. DUCHATEAU

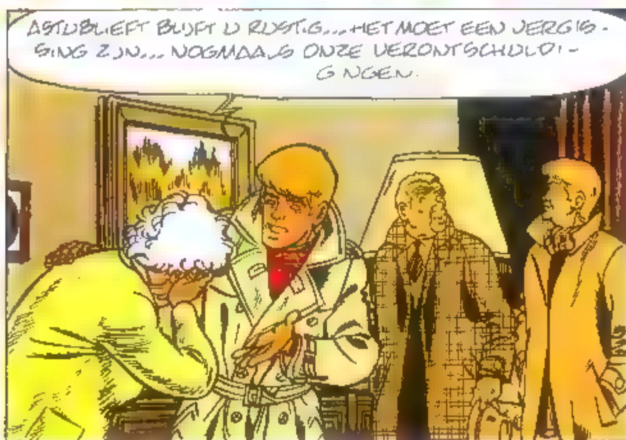

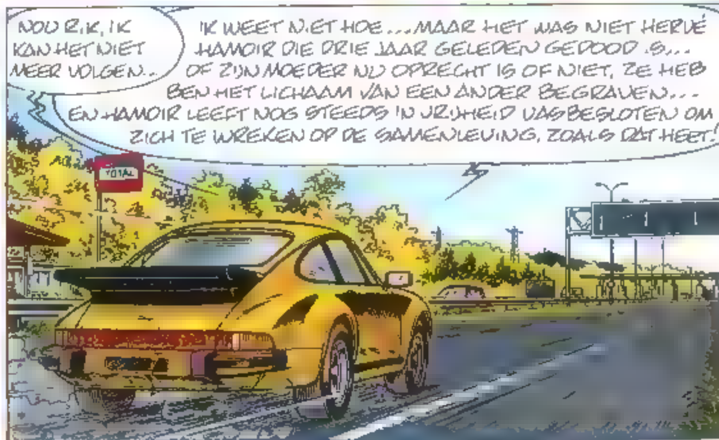

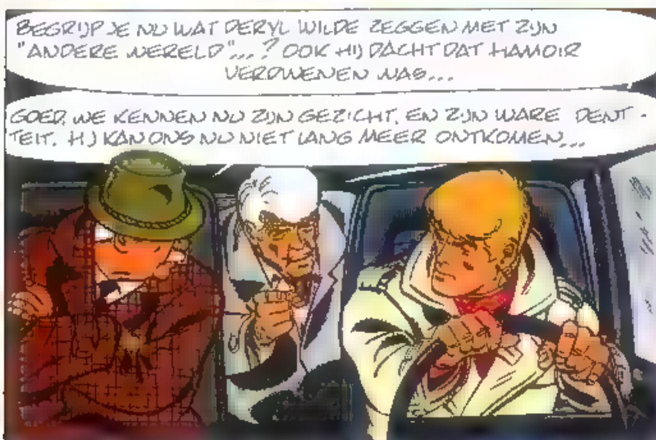

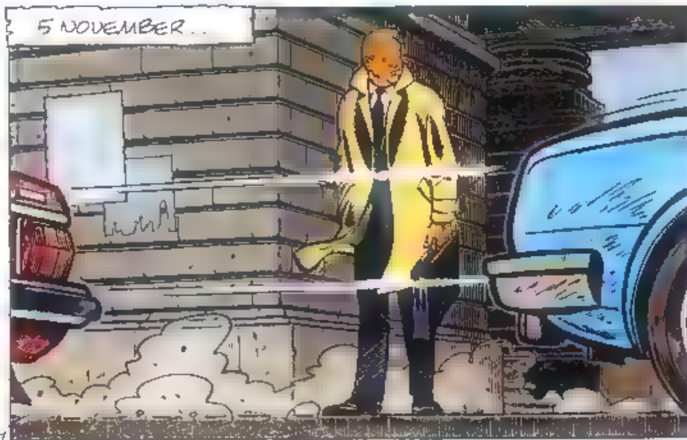

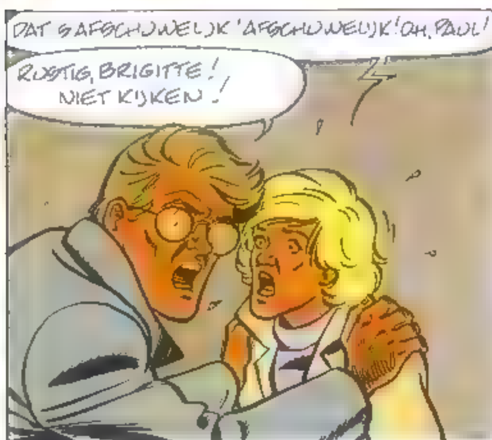

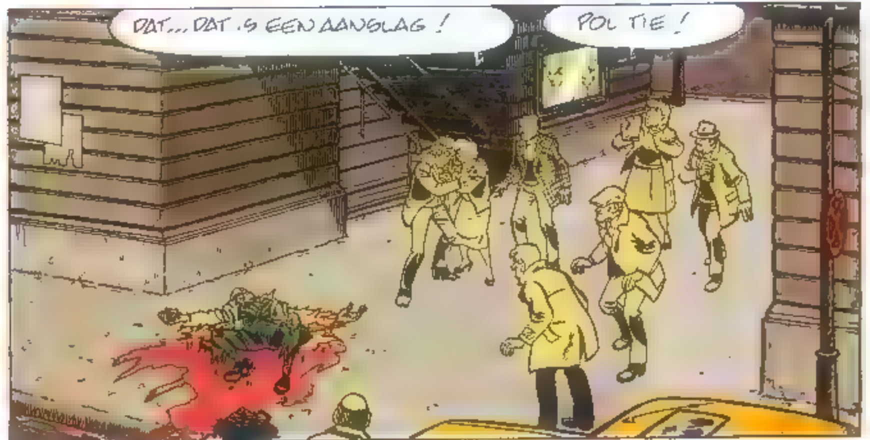

WAT S DAT ?..

NEEEEEEE !!

MIJN GOD !
AFSCHUWELIJK !!

DAT S AFSCHUWELIJK 'AFSCHUWELIJK ! OH, PAUL !
RUSTIG, BRIGITTE ! NIET KIJKEN !

DAT... DAT 'S EEN AANSLAG !
POLITIE !

OLIVIER TRIANT. KRITICUS EN ESSAYIST... GEEXECUTEERD NET ALS DE ANDEREN... GENADELOOS... EN ZAG JE HOE DE GETUIGEN ERAAN TOE WAREN ?

DERYL WAS EEN BUURMAN VAN HAMOIR IN RIJSEL... HIJ WEET NIETS MEER ! WAT DE MOEDER BETREFT: DIE WORDT IN HET OOG GEHOUDEN... MAAR ZE KOMT NOOIT HET HUIS UIT EN NIEMAND BEZOEKT HAAR...

ZE ZULLEN ME ONGETWIJFELD HET ONDERZOEK UIT HANDEN NEMEN... ER MOETEN KOPPEN VALLEN... EN DE MIJNE ZAL ALS EERSTE VALLEN !

SLA OM

RIK RINGERS

SUSPENS BIJ DE VLEET: 'DE DODENDE DUBBELGANGER' IN NIEUWSTE ALBUM!

O NEE... HIJ HEEFT HET EMAAL NIET

ZELFS OP ZIJN LEEFTIJD!

ACHTERNA WAAR KOGELS DOORHEEN GAAN ALS DOOR EEN SPOOK...

MISSCHIEN HEB JE HEM ZELF GEMIST, OUWE JONGEN RICHARD?

DAAR GEEF IK NIET EENS EEN ANTWOORD OP

NOU HOORT U HET EENS VAN EEN ANDER!...

KOM MEE NAAR DE PROJEKTIEZAAL. ER IS EEN VERGROTING GEMAAKT VAN DE FOTO VAN HAMOIR. MISSCHIEN KAN DAT DE GETUIGEN HELPEN ZICH BEPAALDE DETAILS TE HERINNEREN.

HIER IS RAPHAËL!...

PARIS

36

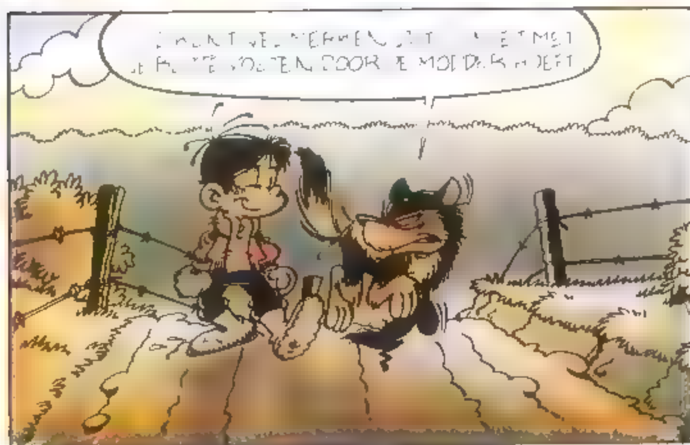
wordt vervolgd

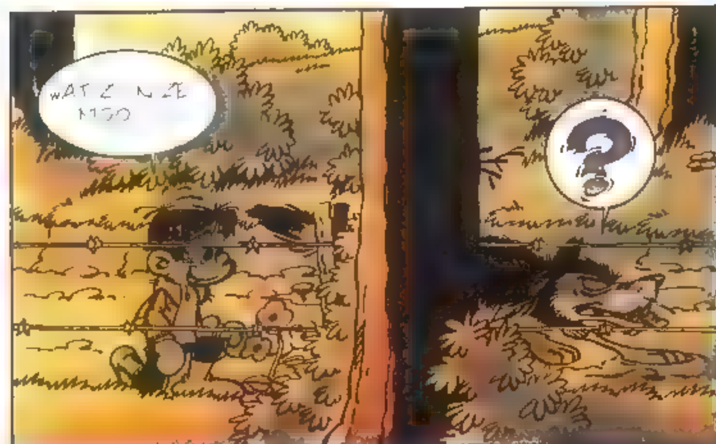
ED & AD

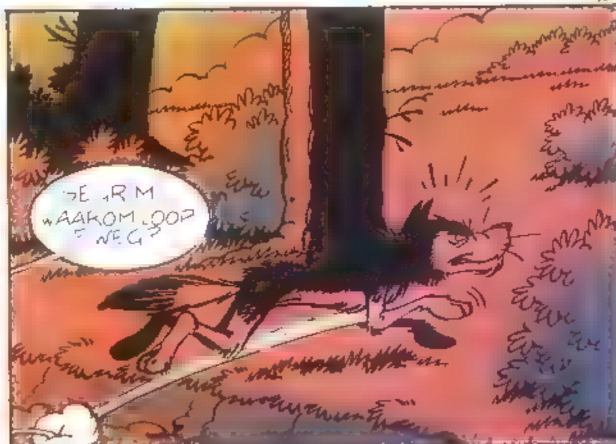
EXTRA LANG VERHAAL

KIND VAN DE AARDE

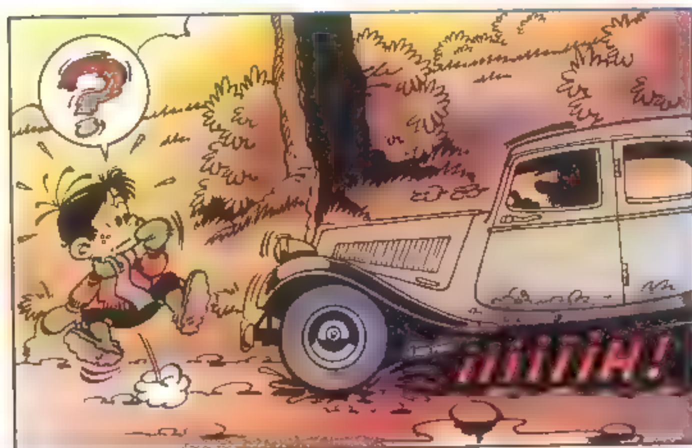

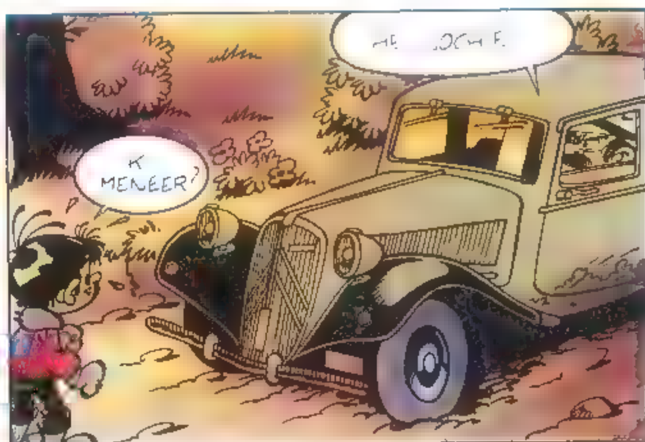

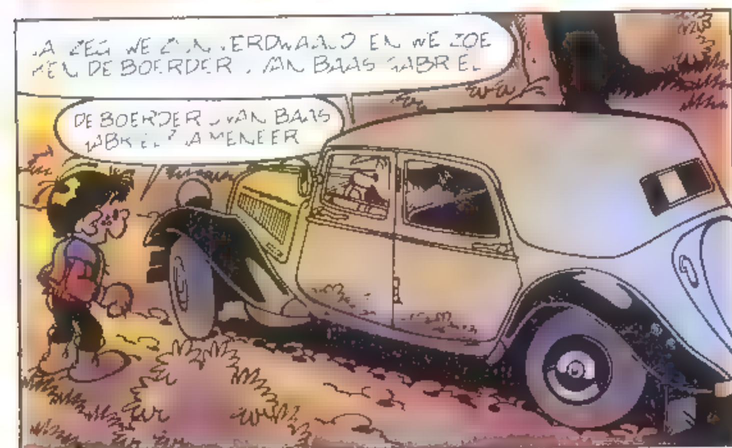
SLA OM

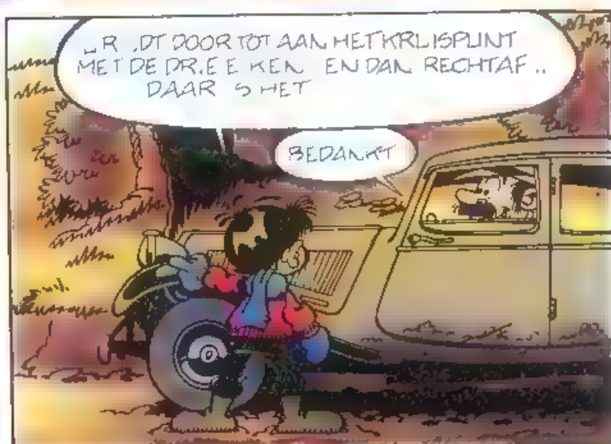

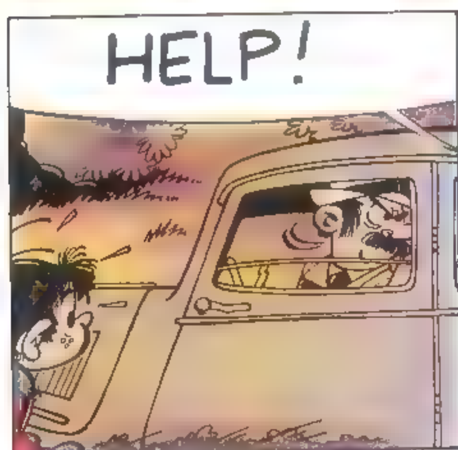
ED & AD

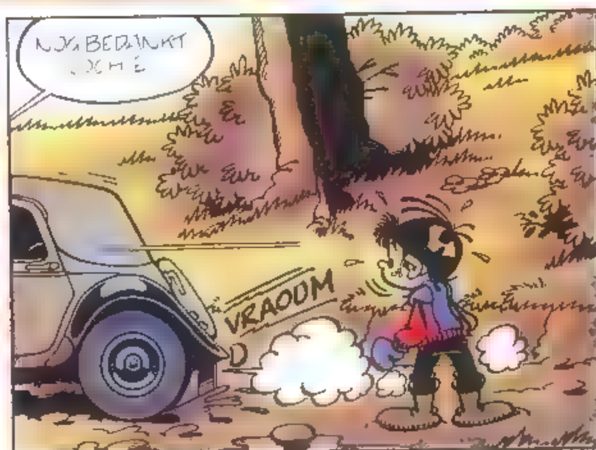

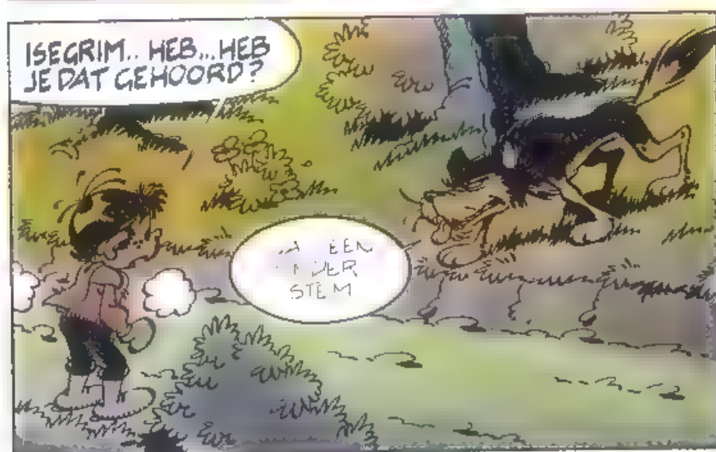

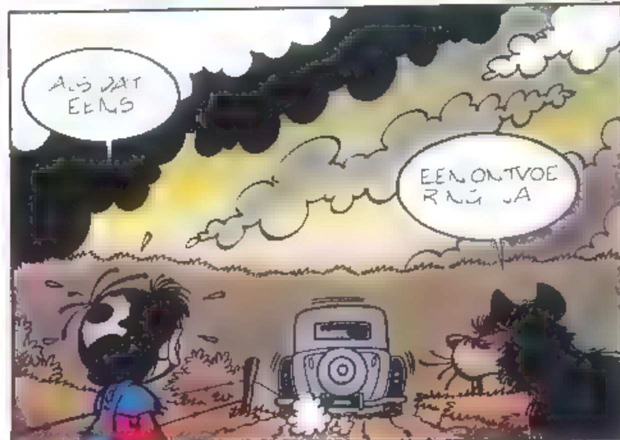

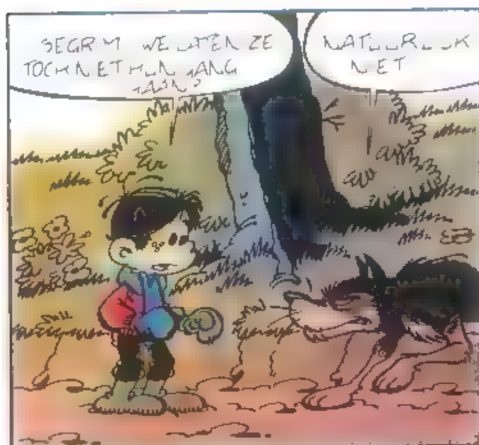

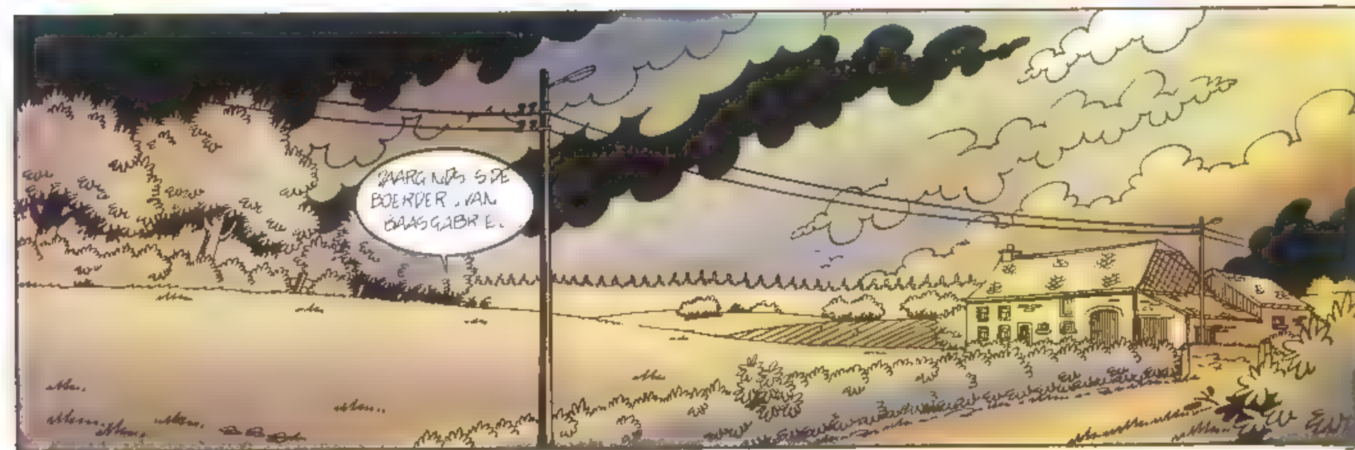
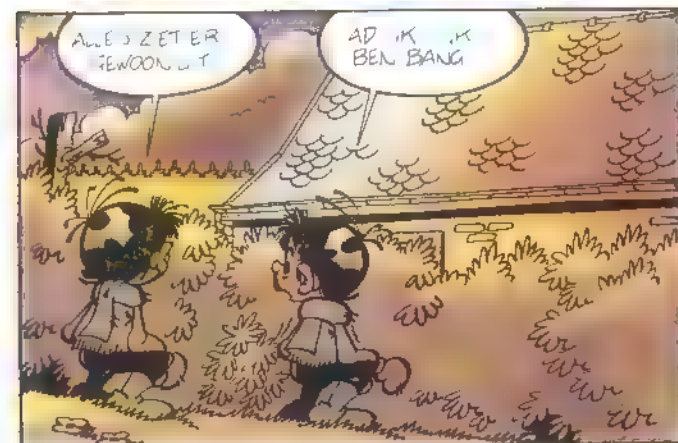
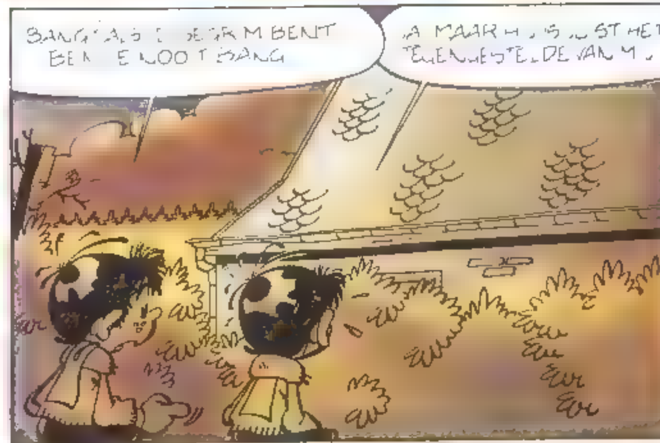
adot + Bom 84

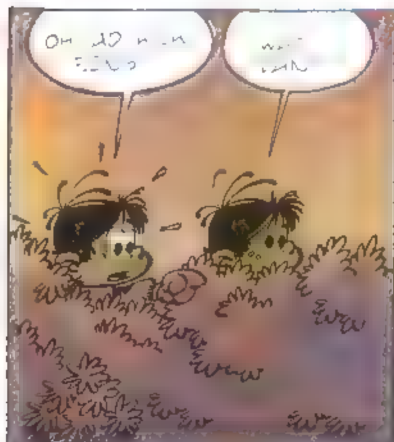

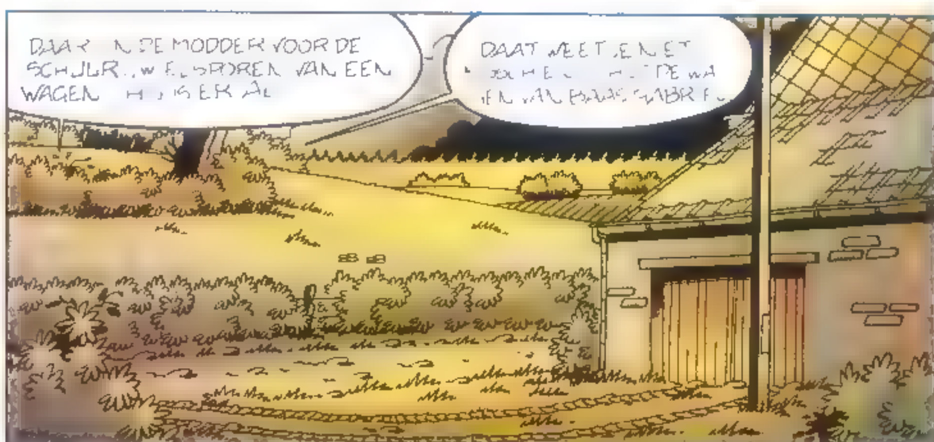

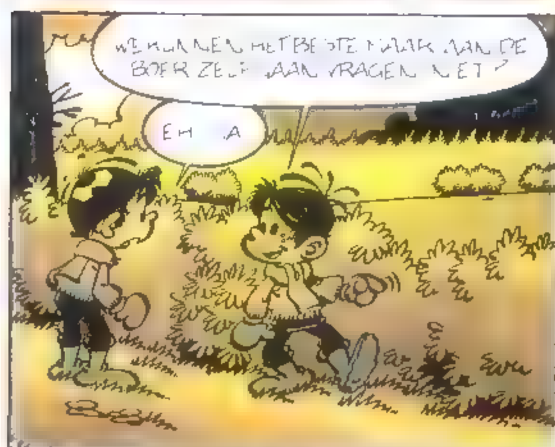
SLA OM

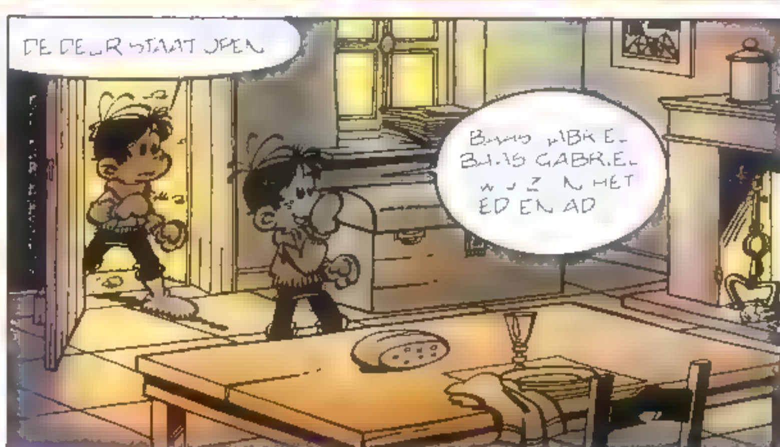

ED & AD

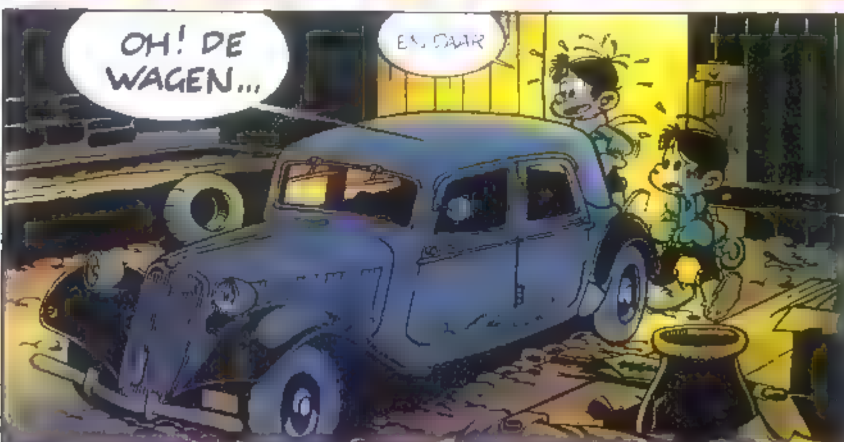

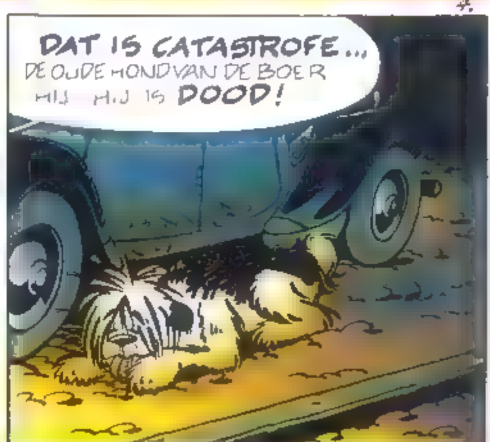

DE DEUR STAAT OPEN

ER IS
NIEMAND

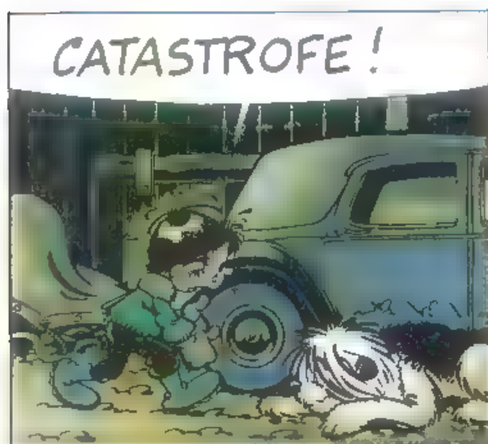

?

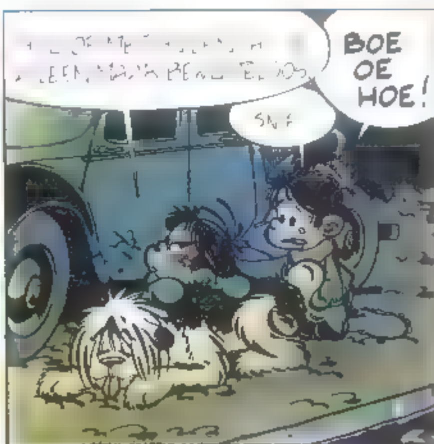

OH! DE WAGEN...
EN DAAR

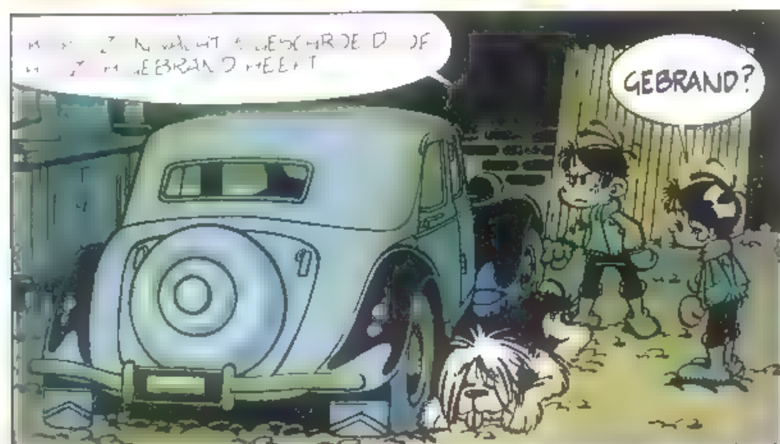

DAT IS CATASTROFE...
DE OUDE HOND VAN DE BOER
HIJ... HIJ IS DOOD!

EXTRA LANG VERHAAL

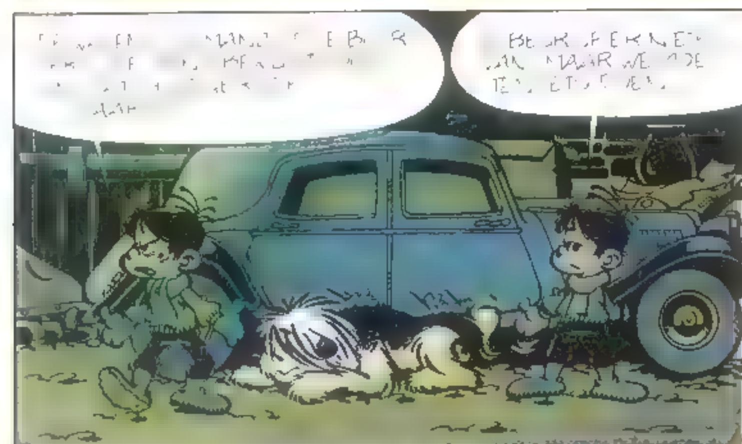

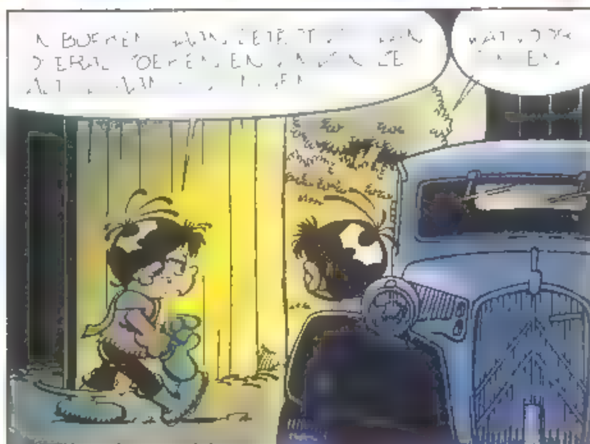

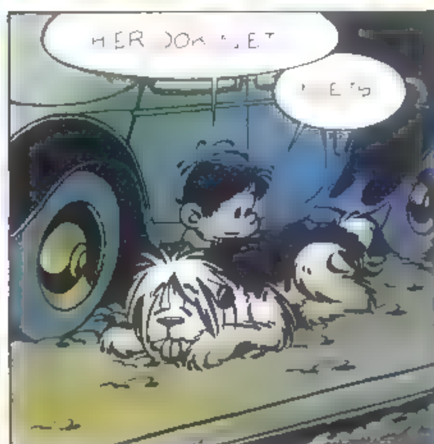

Cadot + Bom 84-

SLA OM

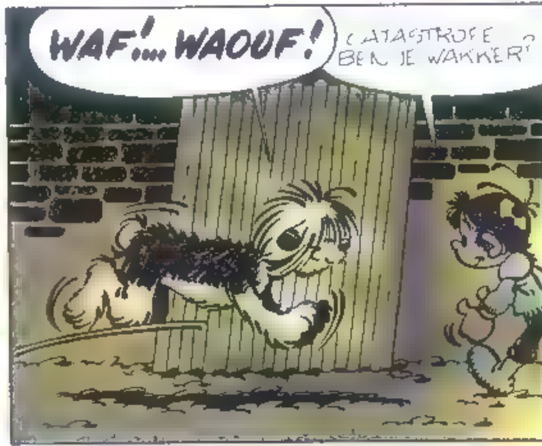

ED & AD

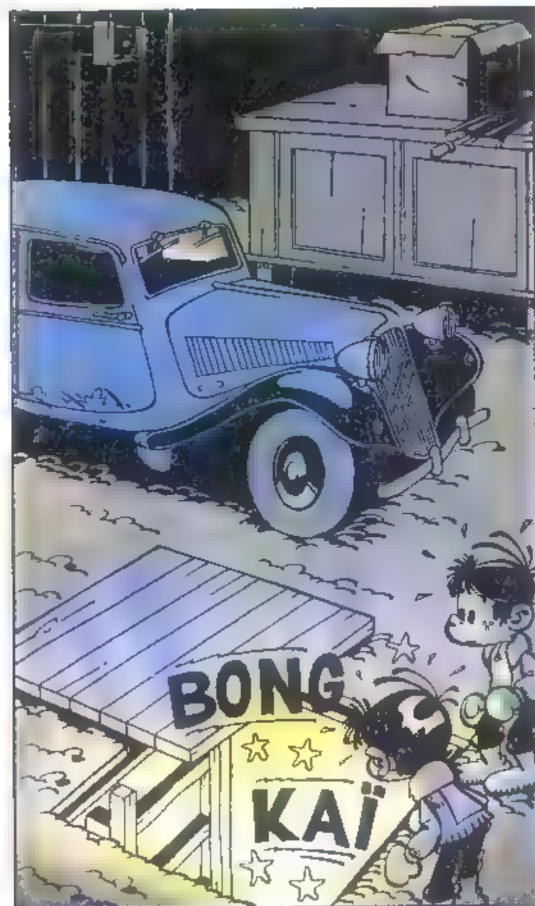

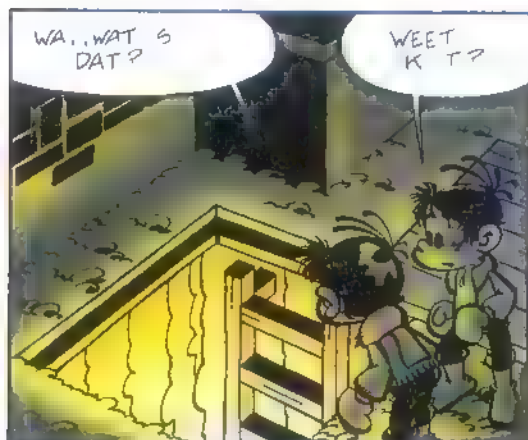

WAOUW!...WAOUW!...

WAF!... WAOUF!
CATASTROFE BEN JE WAKKER?

?

BONG
KAÏ

CATAS...OH!...
KAÏ, KAÏ!

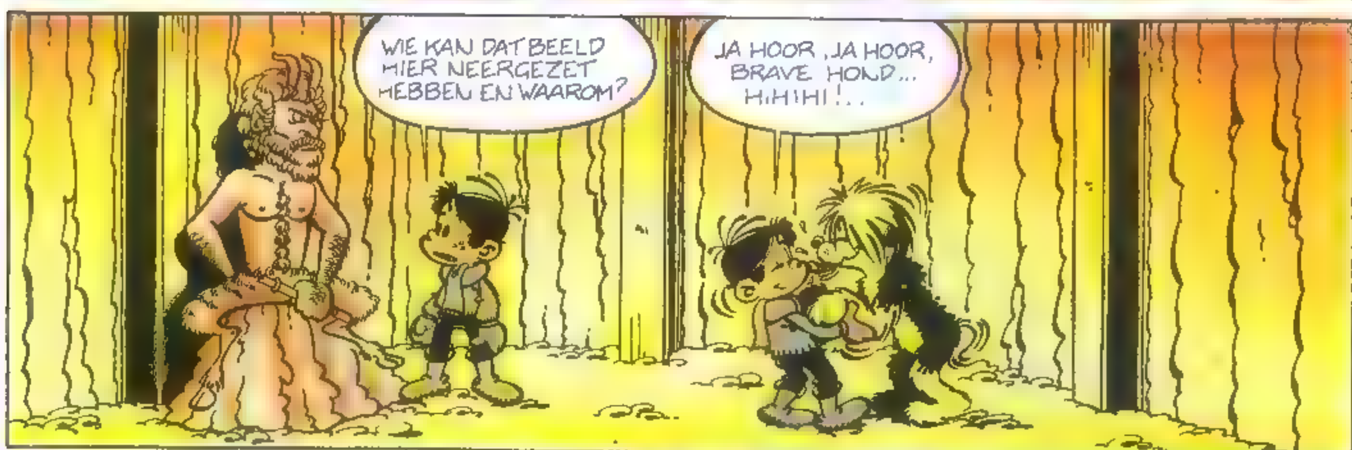
WA..WAT S DAT?
WEET K T?

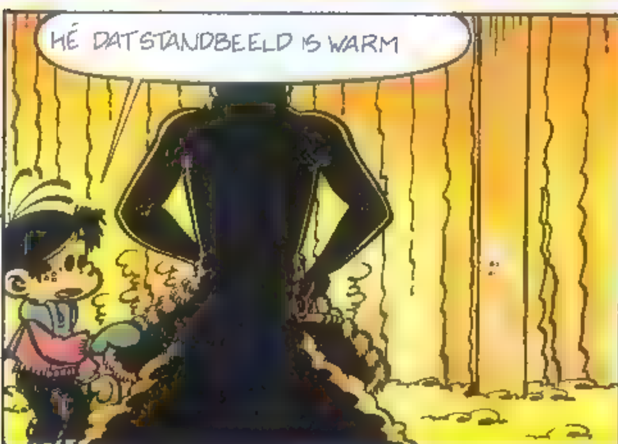
IN IEDER GEVAL MOETEN WE CATASTROFE TERUGVINDEN! KOM JE?
EH JA.

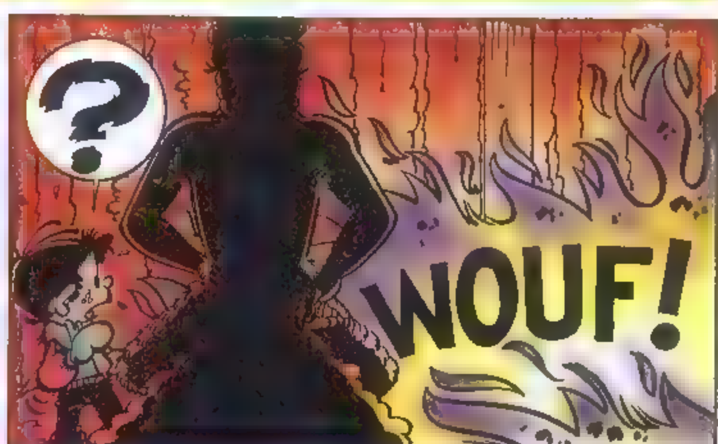
WAANZINNIG! HET LIJKT WEL EEN KELDER.. EEN VERGULDE KELDER

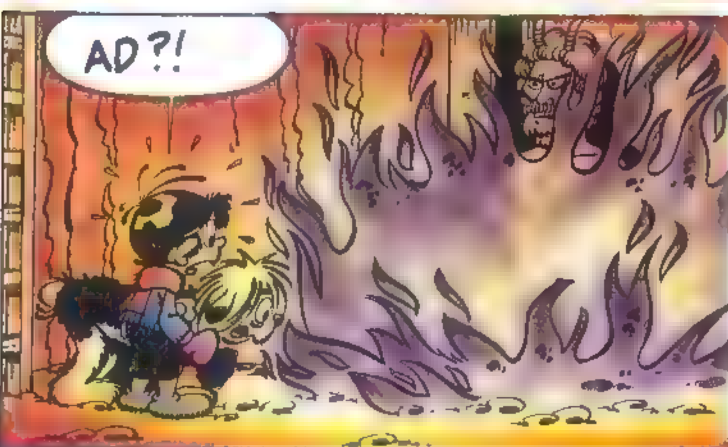
WIE KAN DAT BEELD HIER NEERGEZET HEBBEN EN WAAROM?
JA HOOR, JA HOOR, BRAVE HOND... HIHIHI!..

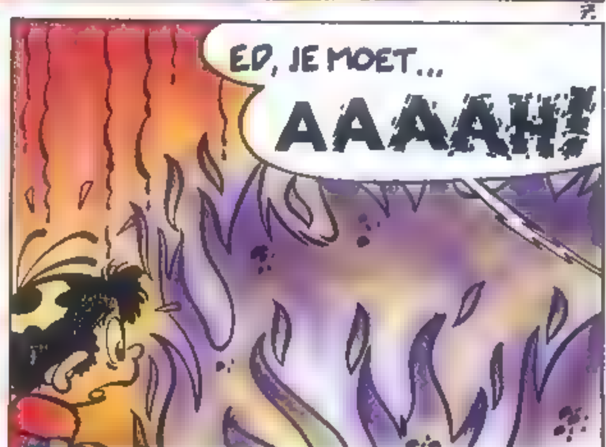
HÉ DAT STANDBEELD IS WARM

?
WOUF!

AD?!

ED, JE MOET...
AAAAH!

SLA OM

ED & AD

AD!
WOEAH!

HIJ .. HIJ ANTWOORDT NIET .. IK .. IK MOET DOOR DAT VUUR... HEM... HEM REDDEN!...

NEE.. DAT LUKT ME NIET... TENZIJ..

EN DE ONGELOOFLIJKE GEDAANTE-VERWISSELING VINDT WEER PLAATS
KIJK MAAR NIET, CATASTROFE .. DIT.. DIT'S NIKS VOOR HONDEN!..
?

HALLO KLEINTJE

KAAAI!!! NEE!... ZOIETS BESTAAT TOCH NIET?

JAWEL! NU KAN IK JE TAAL VERSTAAN .. EN GEEN PANIEK IK BEN EEN VRIEND EEN NEEF! IK HEET ISEGR M.

WAT.. WAT WIL JE DOEN? IK HEB AL GEPROBEERD DOOR DAT VUUR TE GAAN.. HET IS ONMOGELIJK

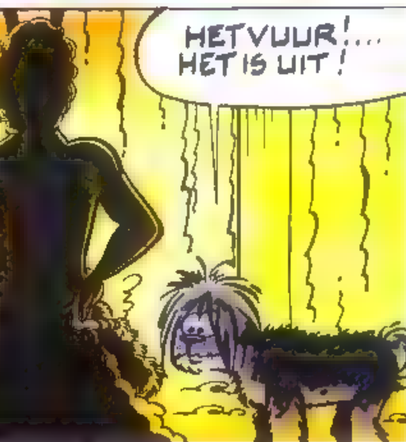

DUS HIER HEB E JE VACHT GE SCHROE ?

EN DE TWEE ONBEKENDEN

IK BEGRIJP NIETS VAN WAT JE ZEGT. WE ZIEN LATER WEL OPZIJ!...

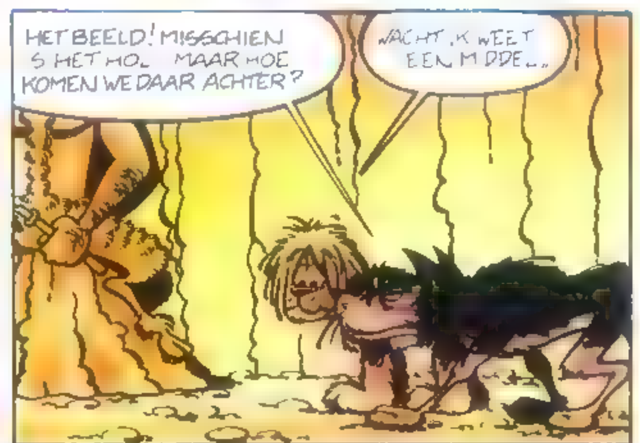

NEE, DOE HET NIET, ZEG IK JE!...

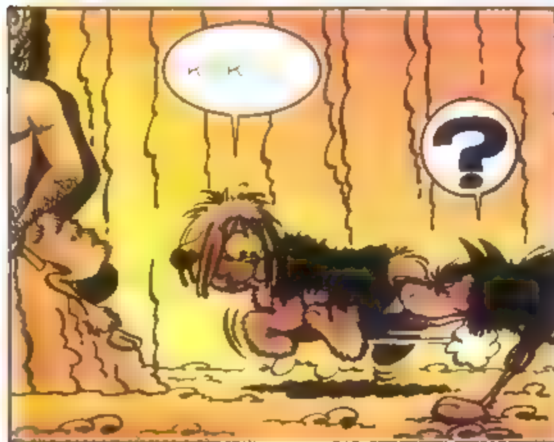

?
NOU MOE!

HET VUUR!... HET IS UIT!

EXTRA LANG VERHAAL

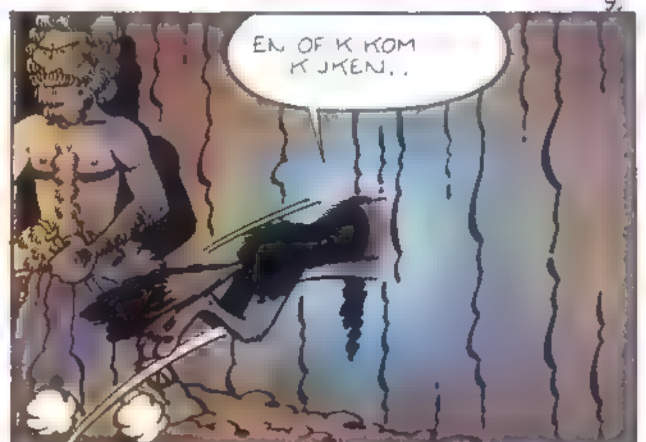

9

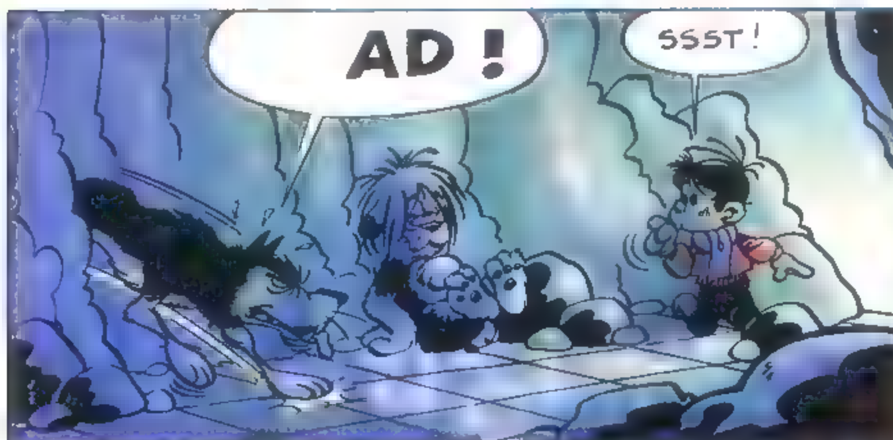

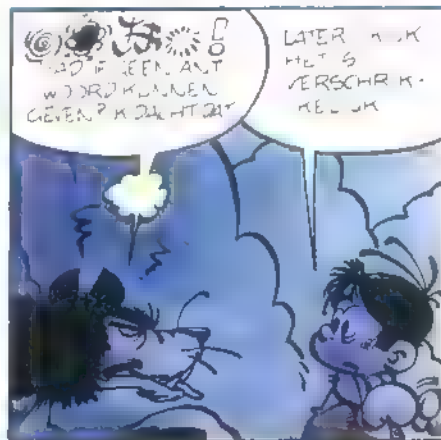

SLA OM

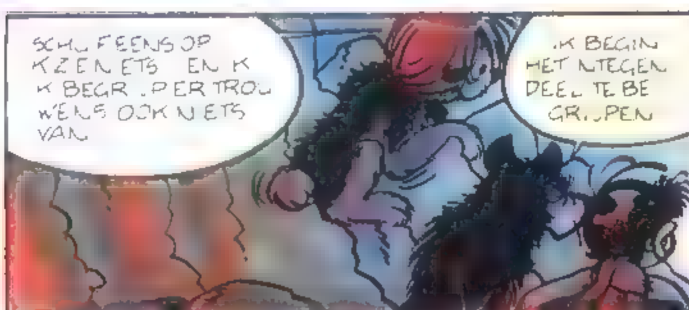
ED & AD

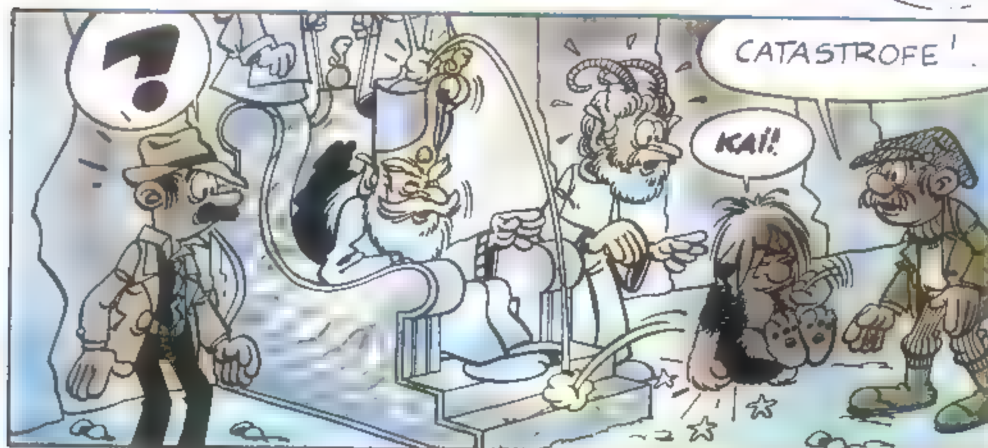

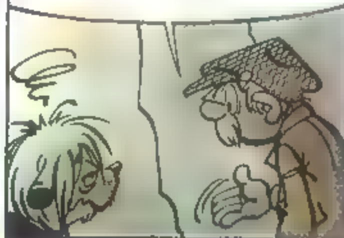
IK BEGRIJP JE PROBLEEM KLEINTJE. SOMMIGE MENSEN ZIJN ONDERDAAD SYMPATHIEK. MAAR ZO LUIDT DE WET. TIEN JAAR BOVEN EN DAN DE EEUWIGHEID IN HET LAND BENEDEN.
JE PRAAT TEVEEL GWAR. HIJ MOET GEHOORZAMEN. PUNT UIT
NEE ! IK WIL NIET MET MET JULLIE MEE ! IK WIL TERUG NAAR HEN DAARBOVEN ! VOORGOED !

10.

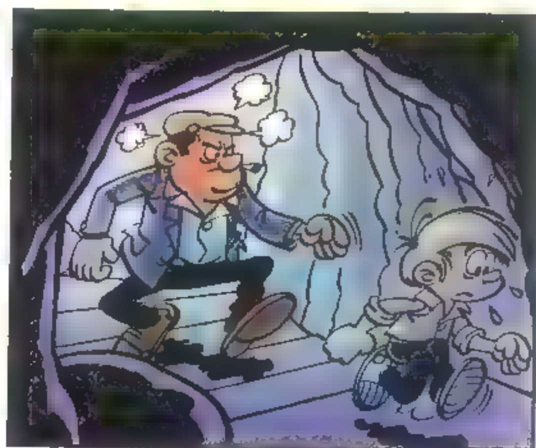

?
CATASTROFE!
KAI!

DAT, DAT IS MIJN HOND! IK BEGRIJP HET NIET IK HAD HEM TOCH NAAR BOVEN GEBRACHT TOEN HIJ ZICH HAD GEBRAND AAN DE VUURMUUR TOEN HIJ ME WILDE VOLGEN

HET KIND! HIJ ONTSNAPT!... KAAR! GRIJP HEM!...

GEEN DOORGANG
?

OF JE NEEMT GROTE RISICO'S
AAAH!
GRRRR!
HIER HEEN
EEN... EEN WOLF EN EEN KIND VAN BOVEN!

IK KEN HEM. EEN VAN DE TWEELINGEN UIT HET DORP.
DAT IS ONMOGELIJK! HOE ZIJN DIE HIER GEKOMEN?
BOM!
BODOM!

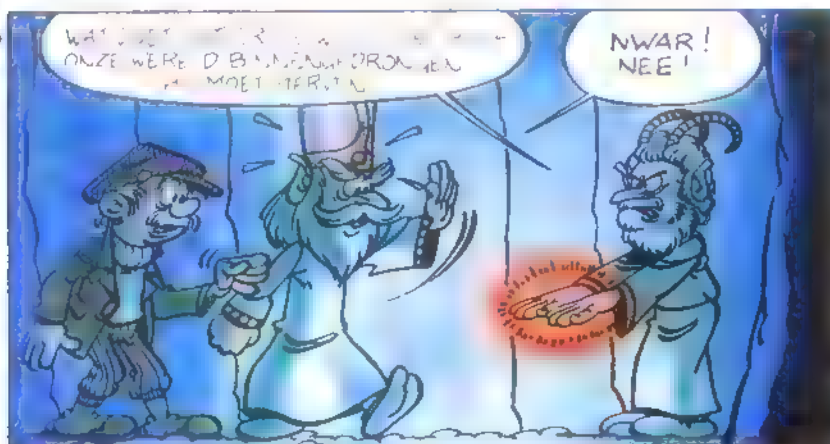

NIET ZO LEUK HÈ? ZO IETS HEB IK NIET ZELF MEEGEMAAKT.

DIE RODE OGEN... DIE WOLF IS EEN VAN DE ONZEN!

SLA OM

ED & AD

NWAR!
NEE!

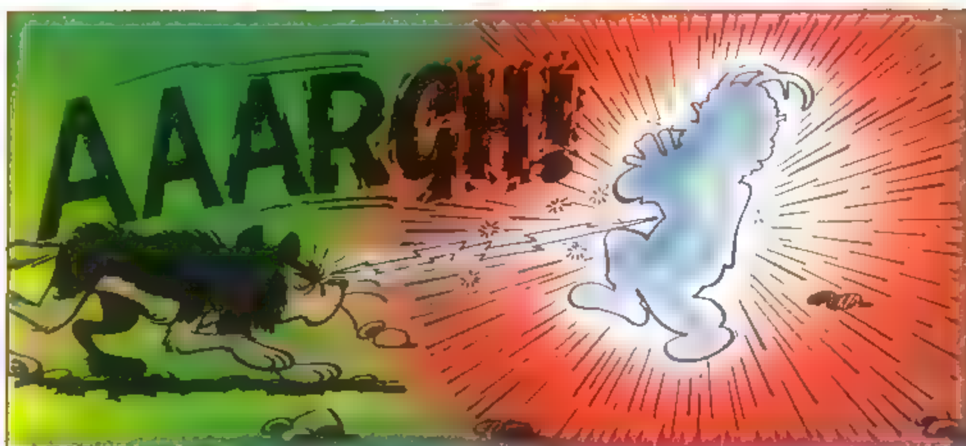

DAT IS EEN GEDOEMDE!.. JE HEBT GEEN SCHIJN VAN KANS! NWAR...

ISEGRIM!

ARME DWAAS!!

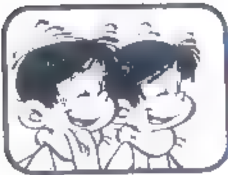

AAARGH!!

NWAR!!...
OH NEE!

NWAR VIDIT ET FUGIT. MONTES EXULTAVERUNT. QUID EST TIBIT NWAR

VRIJ!

SLA OM

ED & AD

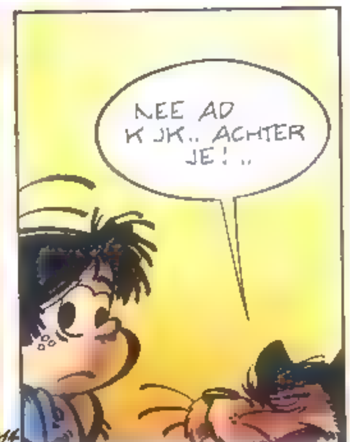

EVEN LATER.
OEF!... EINDELIJK LUCHT!
FANTASTISCH! IK BEN VRIJ DANKZIJ JULLIE!
SNIF!
JA, HET IS TE MOOI OM WAAR TE ZIJN

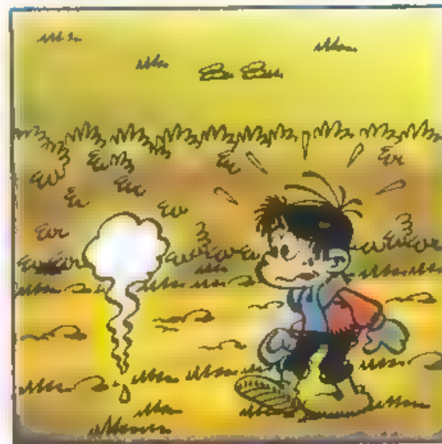

MAAR WAT.. WAT IS ER MET ME ..?
?

O NEE!! AD!

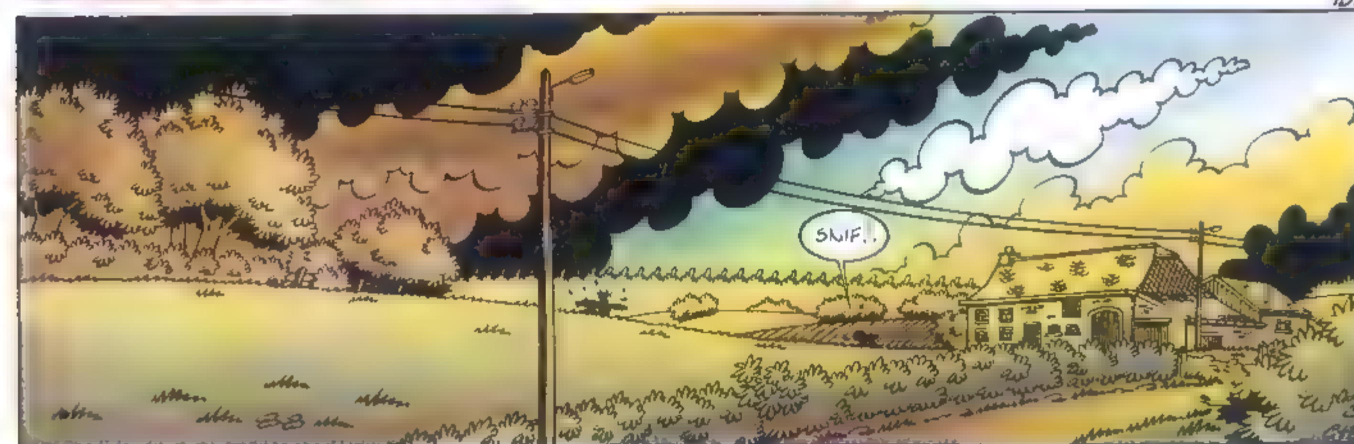

ISEGRIM!...

JIJ...JIJ WIST HET, HE?
NEE, MAAR IK VOORVOELDE HET. WE KUNNEN NIETS MEER VOOR HEM DOEN. HIJ IS WEG ..VOORGOED.

HET IS ONMOGELIJK!...WE WETEN NIET EENS HOE HIJ HEET.. OF WAAR HIJ VANDAAN KWAM

LANGE TIJD ZATEN AD EN ISEGRIM BIJ ELKAAR ZONDER EEN WOORD TE ZEGGEN .. SPREKEN WAS ZINLOOS

MAAR WAAROM NOU? WAAROM??
IK WEET HET NIET. MISSCHIEN IS HET DE LAATSTE WRAAK VAN NWAR OF MISSCHIEN WAS HET HOE DAN OOK GEBEURD.. WE ZULLEN HET NOOIT WETEN

SNIF..

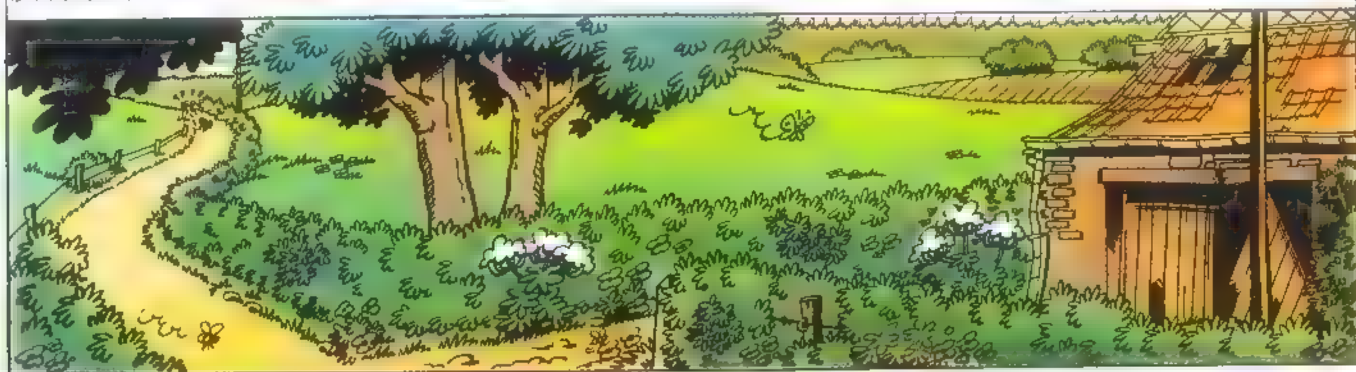
SLA OM

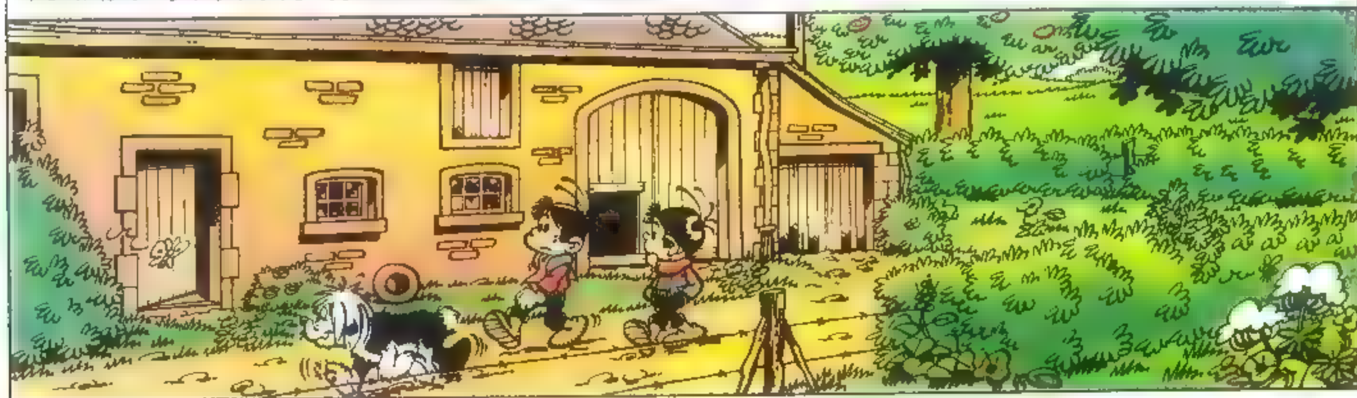
ED & AD

EXTRA LANG VERHAAL

PAS WEKEN LATER ZAGEN AD EN ZIJN BROERTJE DE BOERDERIJ VAN BAAS GABRIEL TERUG. ALLES WAS VERLATEN EN VERVALLEN, ALSOF IEMAND HAD GETRACHT HET ZO SNEL MOGELIJK TE VERNIETIGEN, SAMEN MET DE HERINNERING AAN DE 'BEWAKER VAN BENEDEN'.

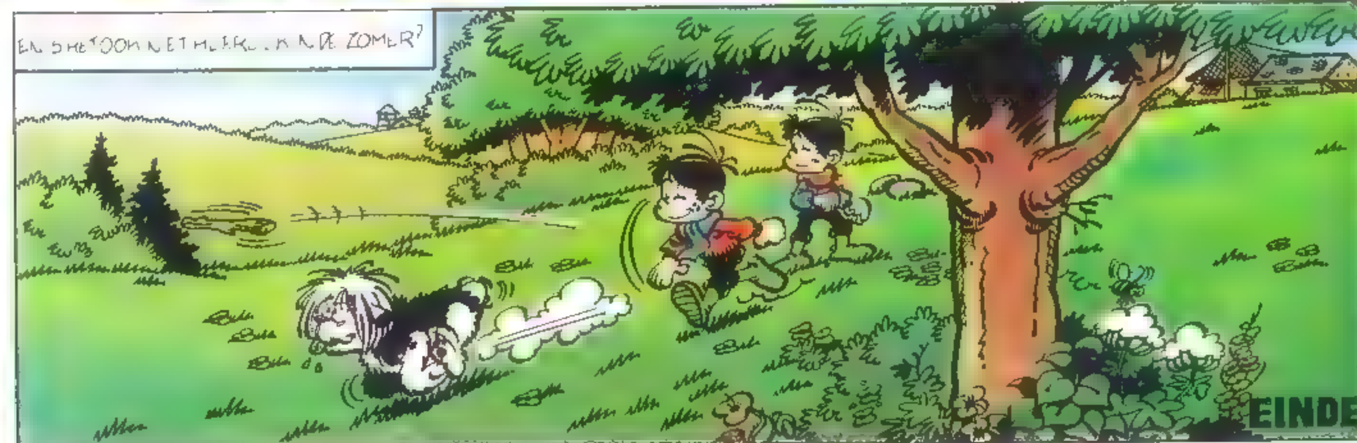
KATASTROFE HERKENDE DE PLEK ZELFS NIET MEER. MISSCHIEN WAS HIJ HET VERGETEN? TENSLOTTE WAS HIJ MAAR EEN HOND.

VAAK NOG DACHTEN AD EN ED AAN HET KIND ZONDER NAAM DAT ZO KORT HUN VRIENDJE WAS GEWEEST. MAAR ZE WAREN NIET BEDROEFD. ZONDER DAT ZE WISTEN HOE, WISTEN ZE ZEKER DAT ZE HEM EENS TERUG ZOUDEN ZIEN

EN IS HET OOK NIET HEERLIJK IN DE ZOMER?

KLEUREN: CHANTRAIN J-M.

Cadot + Bom 85

BANGLES

ALL OVER THE PLACE

CBS 26015

Een kauwgomballon opengespat over het gezicht, de boekentas zwiepend over de straatstenen, etherbloempjes op de knieën en de Bee Gees-song **Spicks and Specks** tussen de restanten van een nougat. *Where are the girls I have left far behind.* Dat was mijn vierde studiejaar.

Wel, *the girls* zijn er terug. Ze heten Susanna Hoffs (gitaar), Michael Steele (bas), Vicki Peterson (lead gitaar) en zus Debbi Peterson (drums) of Bangles, en ze belandden in de Paisley Underground van Los Angeles, waar o.a. ook Rain Parade, Green on Red en Dream Syndicate de zogenaamde psychedelische revival waarmaken.

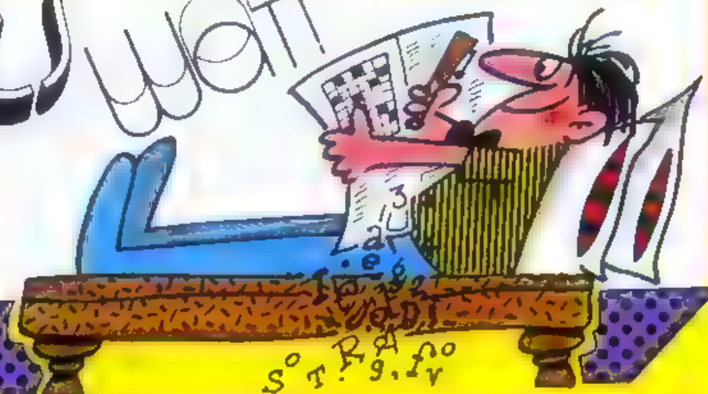
Vrees niet broeders, we hebben het enkel over muzikale foefjes en rare hemdjes. Niet over het ondergaan van de transpiraties van de berk, het waarnemen van de gele aura bij de meester, het schuifelen over het mystieke pad naar de Verlichting (Reddy Kilowatt waarschijnlijk). Een Strawberry Fields-trompetje, een

Ray Manzarek (Doors)-orgeltje, een Roger McGuinn-gitaartje: daar hebben we het over. *California Dreaming* en *California Girls.* Bangles brengen de ongedwongen souplesse van frutselende gitaren, het genot van zalige harmoniezangen, de weelde van pakkende doowahs. Veel referenties: naar The Monkees (**Tell Me**), The Yardbirds (**Restless**), The Beatles in hun Help-periode (**Live**), The Shadows met Cliff Richard (**All About You**), The Byrds (**Hero Takes a Fall**), The Pretenders (**Silent Treatment**), Blondie (**He's got a Secret**), The Gogo's (**James**). Want buiten de bijna acapellasong **More than meets the Eye**, met vioolbegeleiding, en de Kimberley Rew's cover **Going Down to Liverpool** met sociaal standpunt (*«Hey where you going with that UB40* — stempelkaart — *in your hand? I'm going down to Liverpool to do nothing all the days of my life»*), overheerst de Rickenbacker-gitaar.

Een Rickenbacker weent niet, dat doet een Fender. Een Rickenbacker zucht niet, dat doet een Gibson. Een Rickenbacker frisbeet over bermudastranden en transistors met piratenzenders. Een Rickenbacker is *the sun that shone on my head* en Bangles zijn *the girls I loved before.*

Ronald Grossey

KNIPOOGJE IN KNOKKE

Het Humorfestival van Knokke-Heist is al jaren een begrip. Elk jaar bundelen humoristische tekenaars van de hele wereld hun krachten om een grote, gemoedelijke tentoonstelling te organiseren, waarin zij hun beste werken voorstellen. De editie 1985, de vierentwintigste al, is ondertussen van start gegaan en blijft nog open tot 8 september. Dit festival van de glimlach leent zich niet alleen tot het uitgebreid kennismaken met de beste produkties in het genre. Er worden ook een aantal gegeerde prijzen uitgereikt door een jury van internationaal erkende grafici en humoristen. Op het einde van de jaren 60 kreeg Kuifje-medewerker

Ploeg er de prestigieuze Prijs van het Publiek. En het duurde tot 1985 eer er weer een Kuifje-laureaat opdook op de erelijst van het festival. Niemand minder dan **Ernst** kreeg de Prijs voor het Beste Boek, met zijn vierde **Knipoogje**. Op 21 juni ontving Ernst de prijs uit de handen van minister Herman De Croo. Na de Plantijn Moretus Prijs van maart jl. dus een nieuwe erkenning voor het jarige Knipoogje. Wij weten al tien jaar dat Ernst een crack is!
De tentoonstelling gaat door in de Humorhal van Laguna Beach, Duinbergen. Allen daarheen.

EERSTE HULP BIJ COMPUTER-GEBRUIK OP SCHOOL

Krijgt U het ook moeilijk als men U zegt dat iemand die niet met een computer kan omgaan in de nabije toekomst een soort analfabeet zal zijn? Breekt het koude zweet U ook uit als kinderen die nauwelijks de luiers ontgroeid zijn U met een soort sadistisch genoegen woeste verhalen vertellen over *hardware, printers, input, centrale verwerkingseenheden, muizen, plotters, floppy disks en operating systems*? Vliegt U ook gillend de gordijnen in als Flanders Technology op TV komt, of als U een computerkaart in de bus krijgt met daarop de vriendelijke boodschap «Uw debet bedraagt: 0.00 BF. Gelieve deze som onmiddelijk te betalen»? Bent U, kortom, ook als de dood voor *Boris Tekstverwerker*? Dan hebt U, helaas, ongelijk. Want uw peuter, die nu nog vrolijk kraaiend de laden leeghaalt, zal binnenkort **niet** leren dat 5 × 4 gewoon 20 is. Bij hem (haar) zal het er als volgt aan toegaan:

T: HOEVEEL IS 5 × 4?
A:
M.20
TY. PROFICIAT!
TN: MIS! 5 × 4 = 20

Dat is de realiteit en daar moeten we maar mee leren leven. Voor aankomende analfabeten is er een erg goed standaardwerkje verschenen dat hen in een zeer begrijpelijke taal binnenleidt in de wereld van de computer. De brochure **«Eerste hulp bij computer-gebruik op school»** richt zich vooral tot diegenen die nog geen computerervaring hebben, dus niet alleen de schoolkinderen, maar eventueel ook hun ouders...
Belangstellenden kunnen zich, tot uitputting van de voorraad, een exemplaar van de brochure laten reserveren in hun KB-kantoor of — en dat is in de eerste plaats interessant voor onze Nederlandse lezers — bij de Stafdienst Public Relations KB, Grote Markt 19, 1000 Brussel.
Af, *Boris*! Koest! In je mand!

DE TOEKOMST!

Zelf bezit ik alleen maar een klein (SOLAR POWER) spellentjes merk (BANDAI ELECTRONICS) Voor al die andere computer spellentjes en technieken heb ik veel intresse zo zou, ik het op prijs stellen dat er meer informatie zou verschijnen in u weekblad over dit onderwerp het is immers de toekomst en thecnologie anno 1985, de vooruitgang mag een remmingen kennen je moet het aanvaarden en respecteren, een computer kan veel hulp met zich meebrengen en ook het spel en amusement dat ieder mens welkom heet tot het jaar Anno 2000 toekomst die de wereld een verrassing zal bezorgen, goede tijden zijn voorspeldt. Dag.

Denise (onleesbaar...)
Antwerpen

Jullie denken misschien, lezers, dat onze zetmachine op hol geslagen is.

DOSSIER HERMANN

Wie niet «Het ultieme dossier Hermann» verwacht maar tevreden is met «een» dossier Hermann, voelt zich niet bedrogen na aanschaf van dit album, al is de wetenswaardige informatie die er te rapen valt over een van de talentrijkste stripauteurs van deze tijd niet direkt omvangrijk te noemen. Het meest interessante item is het interview, al laat Hans van den Boom een paar open doelkansen onbenut. Met name als Hermann het heeft over de Duitse avonturen van Jacques De Kezel wordt het even boeiend. Helaas gaat de interviewer daar — Onder het motto «liever lief zijn voor mekaar»? Wegens bang van te lange tenen of gewoon door een manco aan alertheid? — niet verder op in. Maar al met al is het interview de moeite waard. Van den Boom lijdt niet aan het adoratiesyndroom dat al te veel interviews met stripauteurs stigmatiseert. De vragen zijn vlot en intelligent en Hermann is in een spraakzame bui.

Wat volgt is bepaald minder indrukwekkend. Een van de eerste strips van Hermann, naar een scenario van schoonbroertje Philippe Van Dooren (ook over die merkwaardige samenwerking met de hoofdredakteur van Spirou/Robbedoes hadden we graag iets meer vernomen...), leuk, maar ach... Een weinig sprankelende bijdrage over «De controverse over Comanche en Jeremiah» door Martijn Daalder (nooit geweten dat daar een controverse over was of is...); «De krachtpatser», een één pagina-niemandalletje; een bibliografie, die voor een naslagwerk rustig wat gedetailleerder had mogen zijn. (*«Een groot aantal illustraties en voorplaten voor KUIFJE»* kan ik echt niet als een bibliografie beschouwen) en het integrale «De torens van Schemerwoude» en dan hebben we het gehad.

Wie hoopte op een lucullusmaaltje op «La Pérouse» wordt afgescheept met een grote kaasplank in «Den Artist». Maar de kaasplanken van Pol zijn beroemd tot over de grenzen heen.

Dossier Hermann
H. v.d. Boom
Uitg. Arboris

Niets is minder waar. Hoewel de naam van deze briefschrijfster met de beste wil van de wereld niet te ontcijferen was, hebben we deze brief bij hoge uitzondering toch gepubliceerd omdat wij er van uitgaan dat het hier om een grap gaat. Als dat niet het geval zou zijn, lijkt het ons voor de toekomst nuttiger dat sommige mensen zich een ietsiepietsie meer met de grammatika gaan bezig houden dan wel met de computer. Een grammatikakursus voor de home computer zou eventueel ook een redelijk alternatief zijn voor knopjes-freaks...

STRIP TOP X

Plaats	Titel	Held	Auteur(s)	Uitgeverij	Vor wee
1	Het kanon van Kra	Yoko Tsuno	Leloup	Dupuis	(2)
2.	De doder van Enban	Storm	Lawrence/Lodewijk	Oberon	(1)
3.	Stripstewardess	Nathalie		Blue Circle	(3)
4.	Alinoë	Thorgal	Rosinski/Van Hamme	Lombard	(6)
5.	De schemerzone	Rode Ridder	Biddeloo	Standaard	(8)
6	De benedenwereld	John Difool	Moebius/Jodorowsky	Oberon	(7)
7	De vliegende paap	Paus	Zak	Kritak	(9)
8.	Wraak in etappes	Kelly Green	Drake	Dargaud	(4)
9.	Alarm in Afrika	Condor	Rousseau/Autheman	Dargaud	(—)
10.	Er als de kippen bij	Agent 212	Kox/Cauvin	Dupuis	(11)
11	De papevreters	Paus	Balxinho	Loempia	(10)
12.	De dodende dubbelganger	Rik Ringers	Tibet/Duchâteau	Lombard	(5

Deze rubriek komt tot stand dank zij de vriendelijke medewerking van gespecialiseerde boekhandels in Vlaanderen en Nederland

ONTSLAG?

Afgezien van het feit dat ik de KUIFJE elke week weer met plezier tegemoet zie en met waardering lees, wil ik toch even enkele opmerkingen spuien die toch niet geheel vrij zijn van kritiek.

1. Hoe is het mogelijk dat bij jullie **Meneer Edouard** als lang verhaal het blad moet vullen? Ik heb het idee dat als jullie korte gags als **Meneer Edouard** uit gaan rekken tot lang verhaal de „Nieuwe Formule" geen suksesformule zal blijken te zijn. Laat **Meneer Edouard** en soortgelijk noodzakelijke kwallijke bladvulling zoals **De demontabele...**, het immer afgeraffelde **Cosmos Circus, Plato, Friebel en Guitepult** en **Aldose en Glucose** (waar gaat dit over?) beperkt tot 1 of 2 pagina's, zodat ons verdere ergernis bespaard blijft.
2. Waarom staat er elke keer een oproep in **Van alles wat** om te schrijven als er toch geen reaktie volgt van jullie kant als ik schrijf? Een bedankje is op z'n plaats vind ik dus. Maar goed, zo erg vind ik dit ook weer niet.
3. Wanneer krijgen abonnees weer korting op KUIFJE? Jullie zijn het enige blad dat ik ken waar de abonnees evenveel voor een blad betalen als in de losse verkoop. Heel vreemd!
4. Wanneer krijgen Walli, Cadot, Bom en Toon hun ontslag? Bij voorbaat dank.
5. Waar blijven de werkelijk schitterende verhalen van Andreas? Het zou werkelijk zonde zijn wanneer deze auteur, een van de pijlers van uw blad tezamen met een Rosinski, een Derib, een Cosey, zijn werk niet meer in de KUIFJE publiceerde.

Verder niets dan lof en de exclusieve complimenten voor **Kapitein Sabel, Knipoogje, Ivor, Bruce Hawker, Thorgal**, (waar blijft het vervolg) en het mooie **Slagvelden van de duivel**.

Met hartelijke groet.

K. Oosterwijk
Rotterdam

1. Wij beschouwen Meneer Edouard niet als „bladvulling", net zo min als de andere strips die je aanhaalt. Dat wil niet zeggen dat wij persoonlijk onverdeeld gelukkig zijn met alles wat er in KUIFJE verschijnt, maar dat hoeft ook niet. Als bepaalde strips je echt in die mate ergeren is er de jaarlijkse Hit Parade om ze „af te straffen". Andere lezers vinden ze dan weer wèl goed. Zo gaat dat nu eenmaal...

2. In de regel worden alle brieven die wij krijgen gepubliceerd. Uitzonderingen op die regel zijn anonieme brieven (wij vragen daarom ook aan de lezers hun naam en volledig adres op de brief te vermelden omdat wij de omslagen niet bijhouden), niets ter zake doende scheldpartijen (dat gebeurt...) en erg persoonlijke brieven (bijvoorbeeld van mensen die schrijven over persoonlijke problemen, die een stuk privé-leven aan het papier toevertrouwen. Deze brieven worden persoonlijk behandeld). Als je vorige brief niet onder één

ELISA WAUT stortten hun hart uit bij KUIFJE. En wat bleek? Sfeer bleek de sleutel tot dat hart van de rockrally-winnaars te wezen. Volgende week een interview.

Ooit al eens een Orkest Manœuvres zien uitvoeren in het Donker? Nee? Dan op **30 juni** spoorslags naar **Parkpop** in **Den Haag**, waar **O.M.D.** en **TELEPHONE** optreden.

Op zondag 30 juni a.s. houdt de **DEEP PURPLE Fanclub** haar **6de jaarlijkse fanclubdag**. Het feest gaat door in **jeugdclub Frelus**, Eyendyckstraat 22, Deurne (Antwerpen). Aanvang om 12 uur. Op het programma staan recente video's van Whitesnake, Rainbow en Deep Purple. En als alles meevalt is er ook een **videoverslag van het Deep Purple optreden** dat op maandag 24 juni doorging in de Limburghal in Genk.

van die kategorieën valt, moet hij wel verloren gegaan zijn in de post.
3. Abonnees krijgen momenteel een introduktiekorting en een (zeer kleine) jaarlijkse korting. Een en ander heeft te maken met het eerder beperkte aantal Nederlandse abonnees.
4. Daar is geen sprake van. Te veel mensen houden wèl van die auteurs.
5. Dat hangt in feite van Andreas zelf af. Andreas is een auteur die niet moet leven van zijn strips en die zijn produktie dus beperkt houdt. In de toekomst kan hij natuurlijk ook voor een andere uitgeverij gaan werken, maar wij zouden niet liever willen dan dat hij nog eens aan de slag gaat.

TOT VOLGENDE WEEK!

kinder- en jongerentelefoon

ANTWERPEN 03/235.00.00
BRUSSEL 02/218.70.80
GENT 091/51.11.11
HASSELT 011/22.22.17
KEMPEN 014/31.36.33
MECHELEN 015/42.09.09

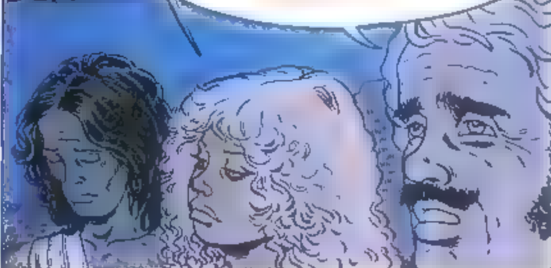

ARIA

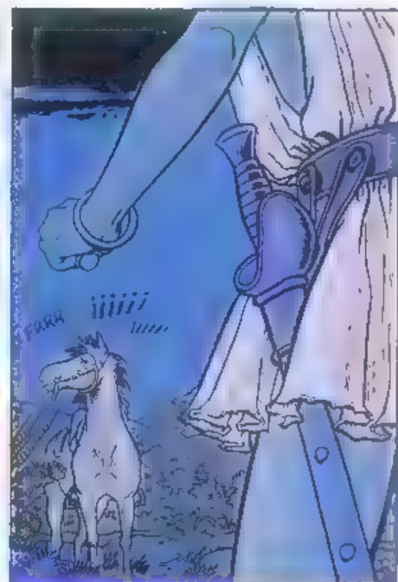
SAMENVATTING: Aria vindt een vreemde lans en een stervende man. Z. brengt de gewonde naar z.n am. e.eder die haar het vreemde verhaal vertelt en van de lans …

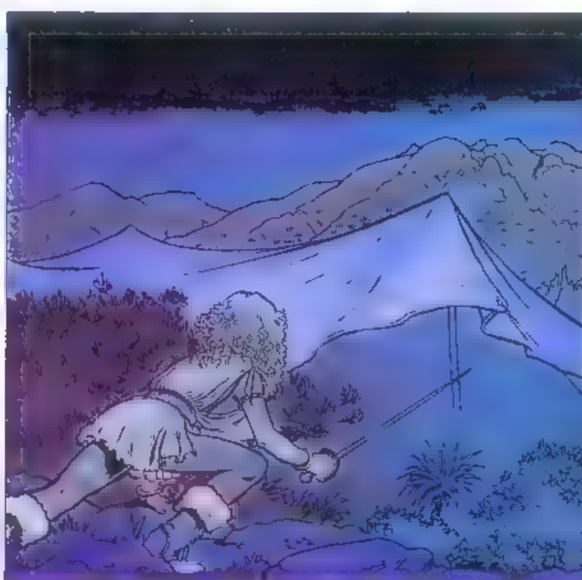

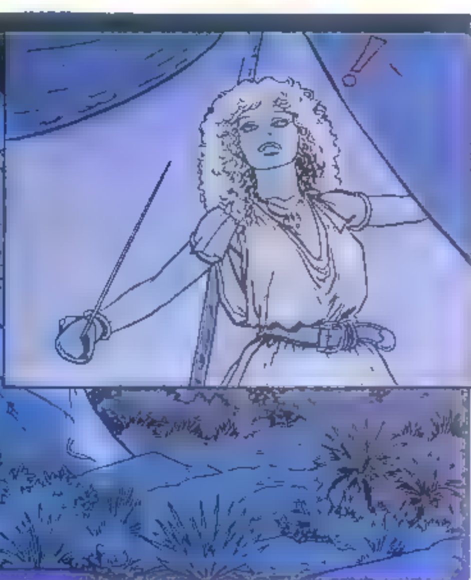

SLA OM

ARIA

M. WEYLAND

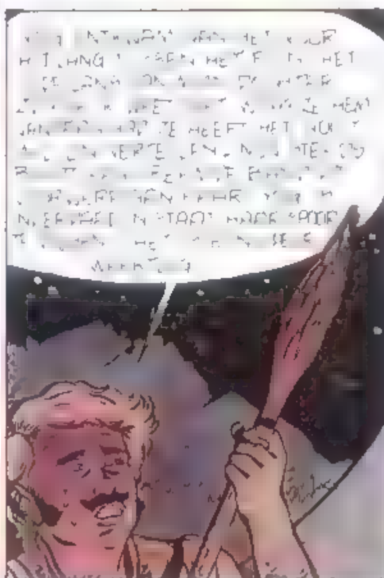

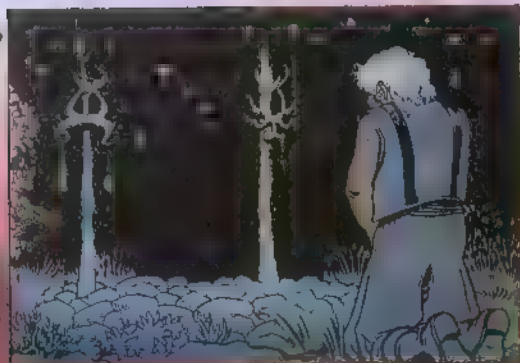

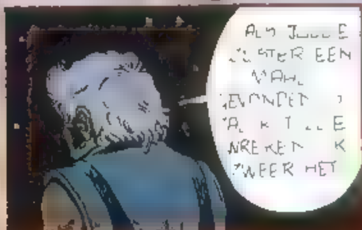

SLA OM

wordt vervolgd

THE GLENN MILLER STORY

Van alle muziek- en filmbiografieën (en daarvan zijn er heel wat geweest) was 'The Glenn Miller Story' van Anthony Mann een van de beste. Nog geen decennium na de dood van Miller werd het een eerbetoon aan de maker van de meest melodieuze swing-muziek, die twee decennia lang de jeugd sterk beïnvloed heeft. Het opnieuw uitbrengen van deze uitstekende en swingende film zal de herinneringen bij onze oudste lezers aanwakkeren, en een ontdekking betekenen voor de jongsten. Let's swing!

In de jaren van de 'swing' — de jaren dertig en ook nog de oorlogsjaren — waren in onze streken de grote bands van Stan Brenders en Fud Candrix in België, en The Ramblers in Nederland razend populair onder wat in die dagen 'opgeschoten jongelui' heette.

Na de bevrijding, en na vijf jaar praktisch volledige afsluiting van de Amerikaanse bronnen, werd dat alles echter overspoeld door de muziek van Glenn Miller, de 'sound' die synoniem was met de bevrijding. Het was helaas een posthume triomf, want Miller was in 1944 bij een vliegtuigongeval om het leven gekomen. Maar zijn muziek overleefde hem. In 1953 wijdde Hollywood een film aan hem. En die film is nu weer opnieuw uitgebracht.

THE SOUND OF SWING

Glenn Miller speelt trombone in verschillende orkesten, maar zijn ambities reiken hoger: hij droomt ervan zijn eigen 'sound' te maken en zijn eigen band te dirigeren. Omdat dergelijke dromen de neiging hebben niet een-twee-drie uit te komen, moet hij regelmatig zijn instrument belenen om aan geld te komen.

In New York neemt Miller ontslag uit de band van Ben Pollack om zijn eigen arrangementen te gaan schrijven. Bovendien besluit hij ook nog te trouwen, terwijl zijn trombone nota bene weer in de lommerd staat.

Dankzij vele ontberingen en een bescheiden spaarcentje, weet Glenn Miller zijn eerste orkest op poten te zetten. Hij organiseert een tournee die op een ramp uitloopt. In Boston gaan de musici uit elkaar.

Op dat moment verschijnt het licht aan het eind van de tunnel, in de persoon van Si Schribman, een concertorganisator die gelooft in de jonge musicus die niets bezit dan talent. Schribman financiert een nieuwe formatie. Tijdens de repetities ontstaat 'per ongeluk' de befaamde 'sound'. Vanaf dat moment maakt het orkest een bliksemcarrière en wordt er plaat na plaat opgenomen.

De oorlog breekt uit. Uit vaderlandsliefde neemt Glenn Miller dienst als kapitein in de US Air Force. Op eigen verzoek vliegt hij zelfs naar Europa met zijn orkest om het moreel van de troepen op te vijzelen. Na verschillende concerten in Engeland vliegt Glenn Miller naar Parijs om een radioshow voor Kerstmis voor te bereiden. Helaas zal het toestel nooit de Franse kust bereiken...

Swinging Danny

TECHNISCHE KAART

Een productie van Aaron Rosenberg uitgebracht door CIC

Regie: Anthony Mann

Scenario: Valentine Davies & Oscar Brodney

Muzikale bewerking: Henry Mancini

Spelers: James Stewart (Glenn Miller)
June Allyson (Helen Miller)
Charles Drake (Don Haynes)
en in hun eigen rol
Louis Armstrong
Gene Krupa

MIS DEZE REVIVAL NIET!

De musical **Grease** had er al een hele reeks Broadway-vertoningen opzitten toen Johan Travolta hem in 1978 populariseerde als toppunt van nihilisme. Travolta, door **Saturday Night Fever** en geldmagnaat Robert Stigwood gepropageerd als ster van het nieuwe niets, de inhoudsloze verpakking, de discomuziek, was de logische keuze om in het banale verhaaltje van Jim Jacobs en Warren Casey de hoofdrol te spelen. Sandy (gespeeld door de Australische Doris Day, Olivia Newton-John, met paardestaart en strik, komt als nieuwelinge de Rydellschool binnengewandeld. Tijdens de voorbije vakantie leerde ze Danny Zucko, met paardelach en prik, kennen en werd hopeloos verliefd op hem. Danny van zijn kant ziet zijn zorgvuldig opgebouwd imago van *«male chauvinist pig»* vergruizelen en weigert hautain zijn zomerliefde te bekennen. Blinkende koetswerken zijn zijn substituten. Wat danspasjes en gehuppel rond auto's volgt. Sandy heeft ondertussen de tijd om te wenen, te zuchten en na te denken. *«If you can't beat them, join them»* is haar konklusie en ze wordt een *«female chauvinist pig»*: leren broek, zwarte T-shirt, blote schouder en sigaret in de mondhoek. Danny kwijlt weg en loopt gedwee achter het vrouwtje aan. Hoe rollenpatronen bevestigd blijven.

Grease op de planken wil niet meer dan vrijblijvend amusement zijn. Maar eens die opeenvolging van inspiratieloze balletjes en weinig denderende songs op de pellikule komt, en nog sukses heeft ook, moet je perfekt kunnen aantonen hoe de media hun manipulatiespel uitstippelen. En dat wordt bij **Grease** vrij herkenbaar. Waar Ken Russel zijn beginscène, bij de

EEN HELD GEVELD

rivier, van **Tommy** als parodie op de reklamecommercials tekent (groen, zon, liefde, geluk en daartussen het produkt), maken producers Stigwood en Allan Carr bij de gelijkaardige **Grease**-beginscène gretig gebruik van diezelfde publiciteitstaktieken. Ze verraden aldus onverholen waar het hen om te doen is: hun produkt lijmen. En alle middelen moeten daartoe aangewend worden. De nostalgische soundtrack met jaren vijftig-afkooksels wordt verjongd met discogeluiden. De hits **You're the one that I want** en **Grease** bereiken als **«teasers en trailers»** eerder West-Europa dan de film. Travolta met discosnit en dito pak wordt vlug op posters, postkaarten, stickers, boekjes, enz. vervangen door Travolta met vetkuif en zwarte jekker. *Grease is the word, is the place, is the moment.*

En toen de film dan uiteindelijk in de bios belandde verkocht hij gesmeerd als de bliksem. De inhoud was o zo ongevaarlijk. De teenagers, in onvervalste Presley-stijl gespeeld door dertigers, houden alleen van uitgaan, kleren, auto's, hamburgers en jongens, respektievelijk meisjes. De onmondigheid en onvrede van de jongeren, die in **West Side Story** (1) zo meesterlijk werd geïntegreerd, werd hier verdoezeld door de kultus van het uiterlijke, het gladde, het schitterende, centraal te stellen. De vetkuif staat hier als symbool van het gestroomlijnde.

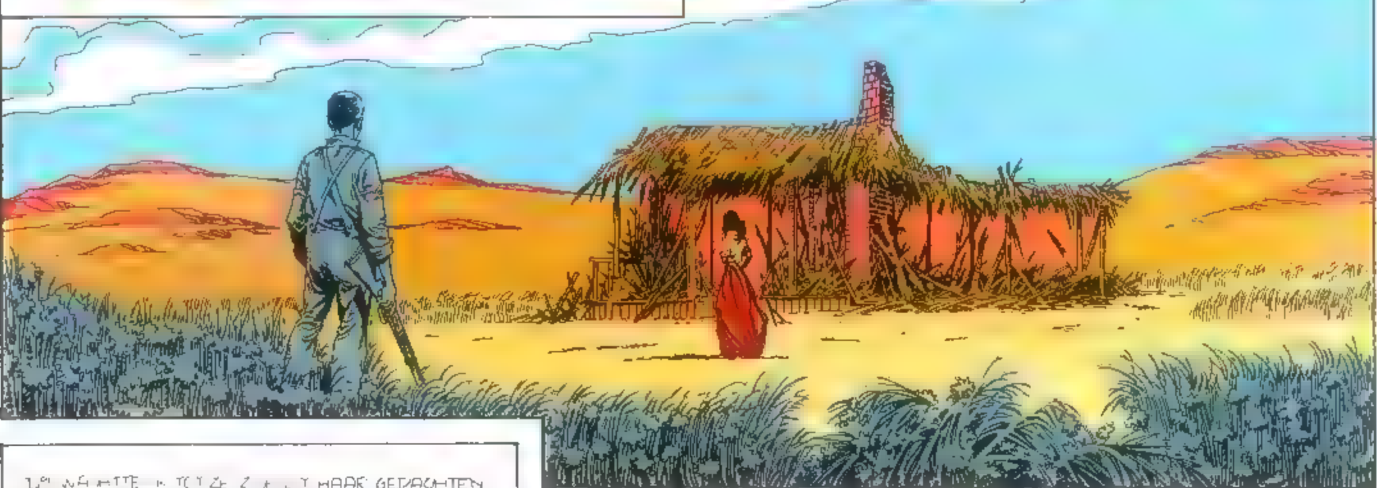
Ironisch is dan wel dat zowel Travolta als Stigwood in een andere onverbiddelijke stelregel van de publiciteitswereld trapten: de snelle verzadiging, de onverwachte kentering in het koopgedrag. Stigwood zag een deel van zijn kapitaal verdwijnen in de **Sergeant Pepper's Lonely Heart Club Band** filmflop en Travolta moest wachten op de stalen stier in **Urban Cowboy** om zijn viriliteit op te krikken. **Grease**, met zijn vijf hit-singles, werd terug nostalgie, maar ditmaal naar de zomer van '78. Tot het musicalgezelschap Arena te Gent, na hun sukses met **Jesus Christ Superstar**, begin dit jaar **Grease** op de planken bracht. Ook hun produktie, die terug naar de basismusical gaat, kan niet verbergen dat **Grease** een uitgesponnen en vervelend behoudensgezind *«boy meets girl»*-verhaaltje is. Maar het dekor, opgebouwd als flipperkast, maakt tenminste duidelijk dat hier een wreed spel gespeeld wordt met een jeugd die niet zozeer onderdrukt wordt door ouderlijk gezag, maar door een grijpgrage maatschappij.

Tell me more, tell me more. Er valt niets meer te vertellen.

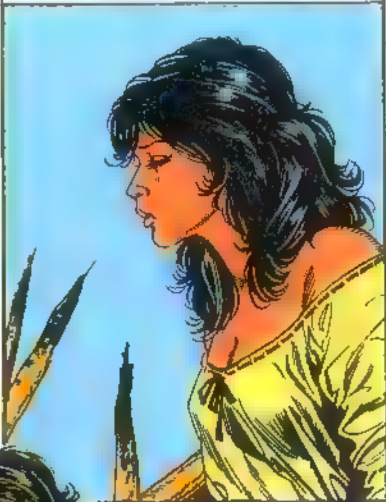
(1) **West Side Story** *verscheen onlangs opnieuw in een briljante versie met komponist Leonard Bernstein voor het eerst als dirigent en Kiri Te Kanawa als Maria en José Carreras als Tony.*

Met dank aan Teatergezelschap Arena voor de publikatie van de foto en de informatie.

Ronald Grossey
foto: Guido De Leeuw

HAAR GEDACHTEN

K HIELD VEEL VAN HAAR MISS MELLY. K VOND HAAR ZO MOOI. ZE HAD DE MOOISTE OGEN TER WERELD. ZELFS AL WAREN ZE ZO KIL GEWORDEN DAT ER NIETS ANDERS IN TE LEZEN WAS

... VAN HAAT EN MOORDLUST

OKAY NEGRO, ZO IS HET WEL GENOEG. WE GAAN

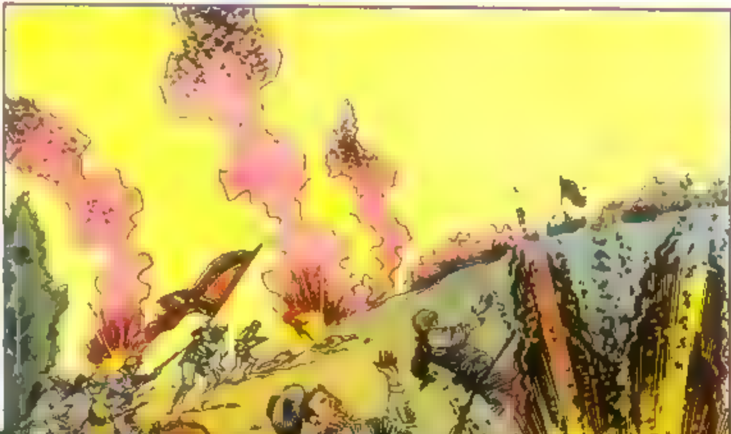

VIND JE DAT ZO LEUK, GEVECHTEN EN ZO, NEGRO? HM.. EEN ECHT MANNETJE HÈ?

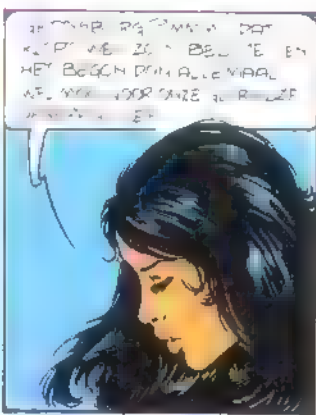

MISS MELLY, U HAD ME BELOOFD TE VERTELLEN

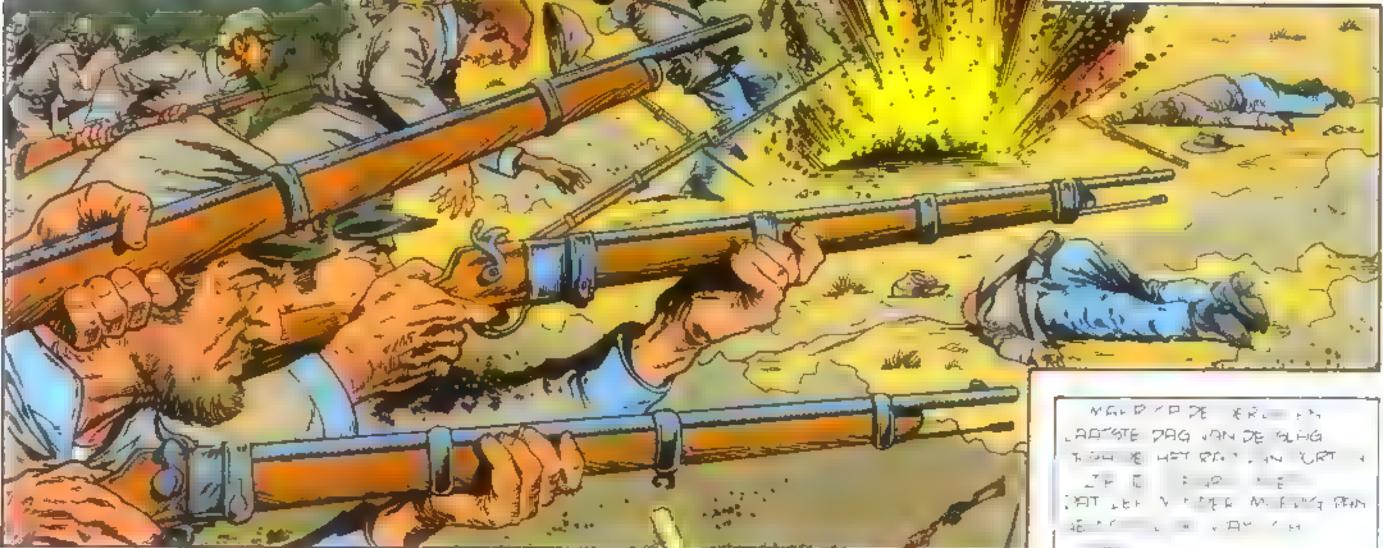
SLA OM

De Slagvelden van de Duivel

...HET HAD KUNNEN LUKKEN MAAR DITMAAL GAVEN DE YANKEES GEEN DUIMBREED TERREIN PRIJS LEE STOND TEGENOVER VETERANEN ONDER BEVEL VAN HANCOCK DE BESTE GENERAAL VAN MEADE, MANNEN DIE EVEN BEPROEFD WAREN ALS DE ZIJNEN

LEE HAD MOETEN BEGRIJPEN DAT DE POSITIE VAN DE VIJAND PRAKTISCH ONNEEMBAAR WAS EN TOEN MOESTEN ONZE MANNEN OPRUKKEN ZONDER DEKKING, ONDER HEVIG KANONVUUR HET WERD EEN WARE SLACHTING DIE ENDIGDE MET EEN ALGEHELE TERUGTOCHT

LEE BLEEF NIETS ANDERS OVER DAN ZICH AAN HET HOOFD VAN DE RESTEN VAN ZIJN LEGER OP TE STELLEN EN DE OMVANG VAN DE RAMP TE BEPALEN DE TERUGTOCHT BEGON LEE'S POGING OM NAAR HET NOORDEN OP TE TREKKEN WAS MISLUKT

AH GENERAAL HET IS VERSCHRIKKELIJK
IK WEET HET MENEER NIEMAND RUST IK ALLEEN BEN VERANTWOORDELIJK MAAR U MOET ME HELPEN

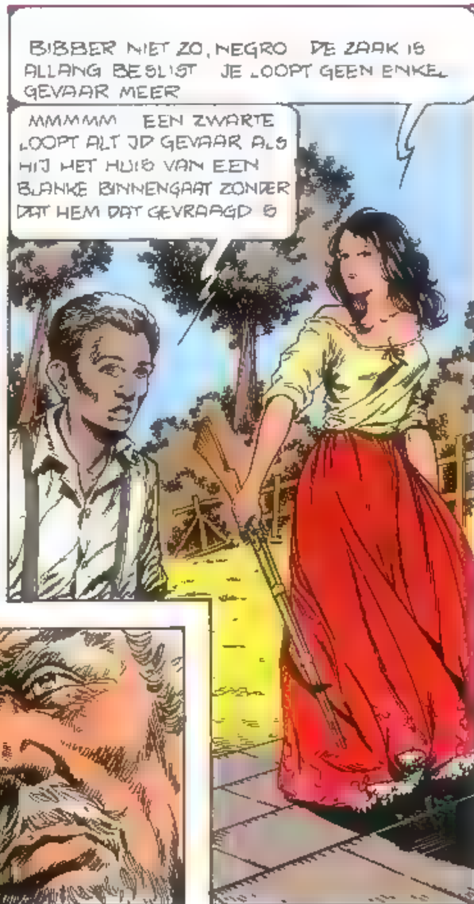

WHAT A PITY MY GOD WHAT A PITY!

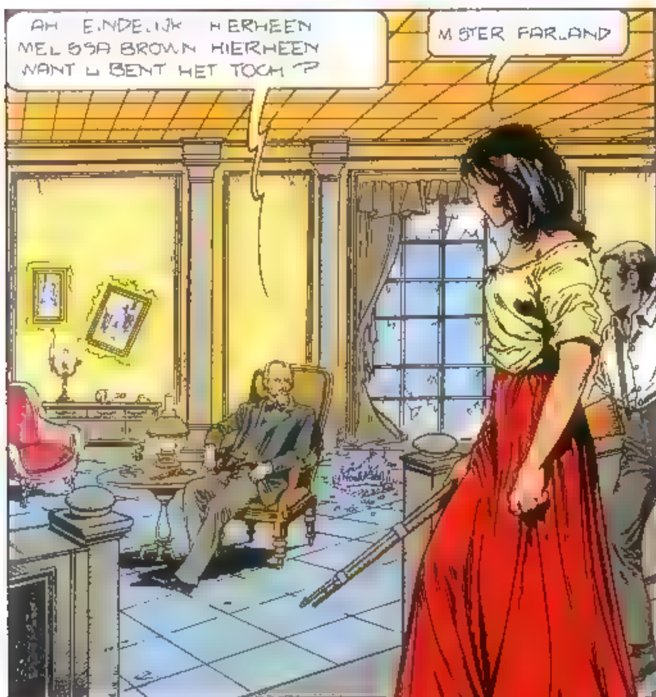

DAT IS WEL TREURIG MISS MELLY
TREURIG? VIND IK NIET
AH WE ZIJN ER

SLA OM

De Slagvelden van de Duivel

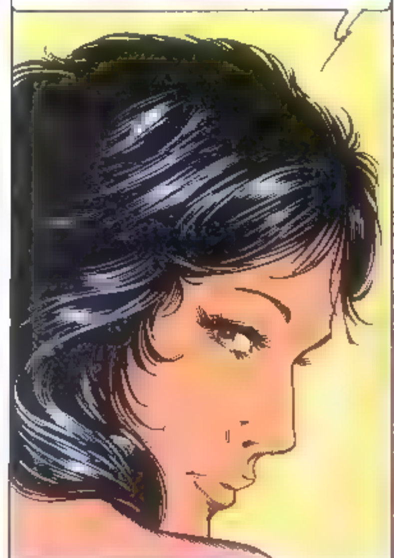

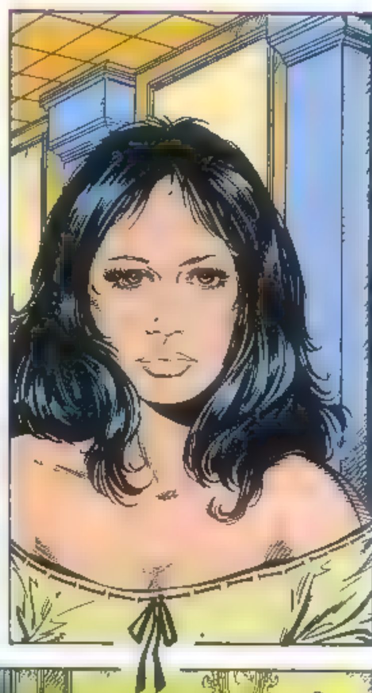

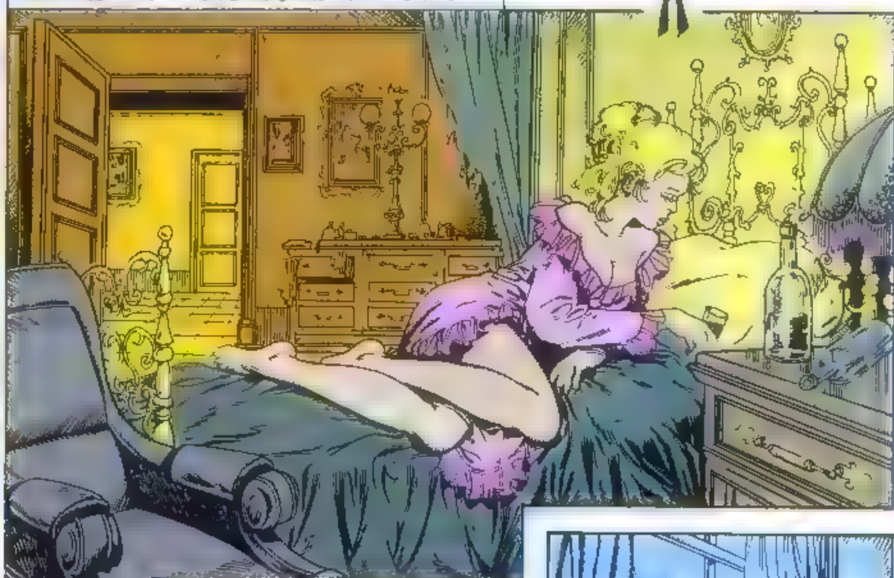

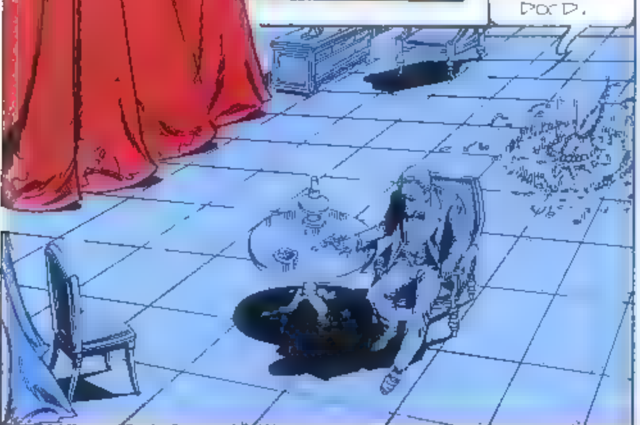

MAAR EERST WIL IK WETEN. WAAROM LIET U LENNY ZIJN GANG GAAN?
LENNY? NIEMAND HEEFT DIE OOIT WETEN TEGEN TE HOUDEN. HIJ WAS HET LIEVELINGSKIND VAN ZIJN MOEDER. ZELFS IK BEN LAF GEWEEST TEGENOVER HEM.

OH MAAK U GEEN ZORGEN. IK HEB NIET ZOVEEL ALS U GEBOET VOOR DE DWAASHEDEN VAN LENNY. ALLEEN HET DEEL TE SPELEN HIELD ME OP DE BEEN. MAAR NU WEET IK HET NIET MEER. WAT VOOR ZIN ZOU HET HEBBEN?

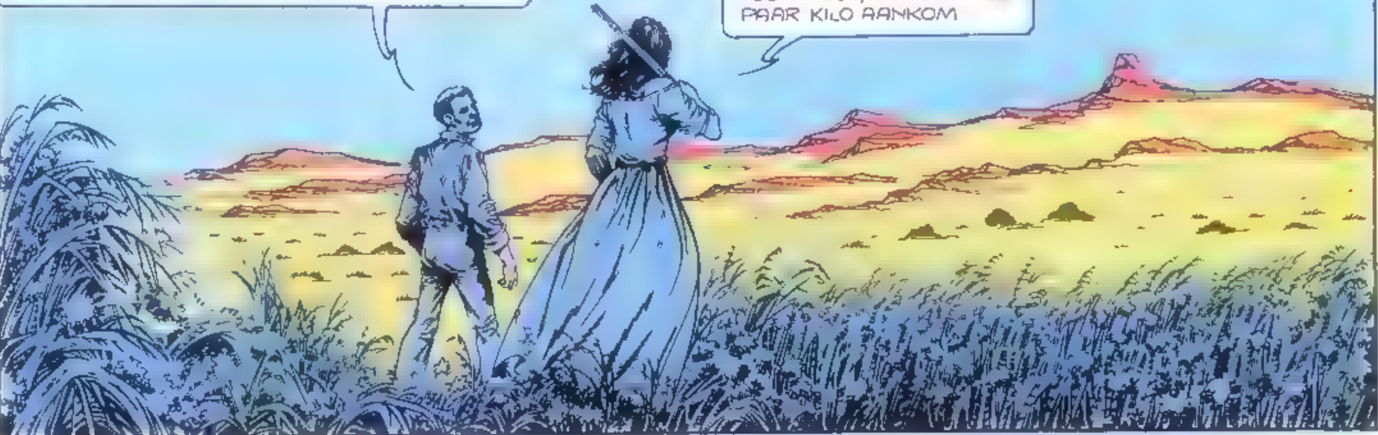

O.K. IK HEB ER OOK GENOEG VAN! IK HOU OP. IS UW DOCHTER BOVEN?

CHRISSIE. JA. ZE SPREEKT NIET MEER TEGEN ME. ER ZIJN BEELDEN DIE JE NOOIT KUNT UITWISSEN. DAT IS SOMS ERGER DAN DE DOOD.

ERGER DAN DE DOOD.

MISS MELLY YEEPEEE! MISS MELLY! WE GAAN... WE GAAN

Marquora + Dufaux 85.

" JOHN BROWNS LICHAAM LIGT TE ROTTEN IN HET GRAF, MAAR ZIJN ZIEL MARCHEERT NOG DOOR."

(JOHN BROWN'S BODY)

Einde

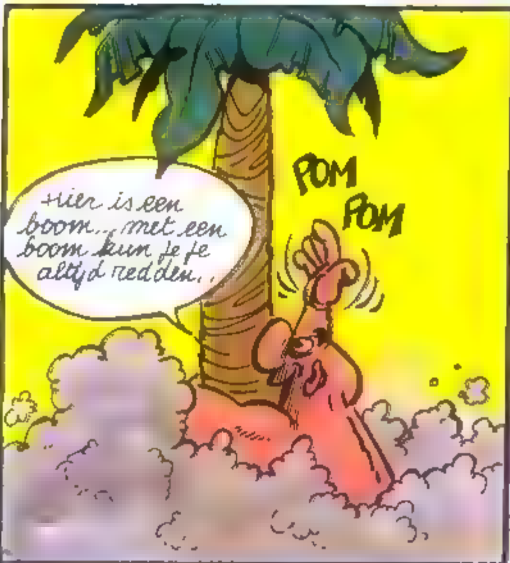

in den beginne...

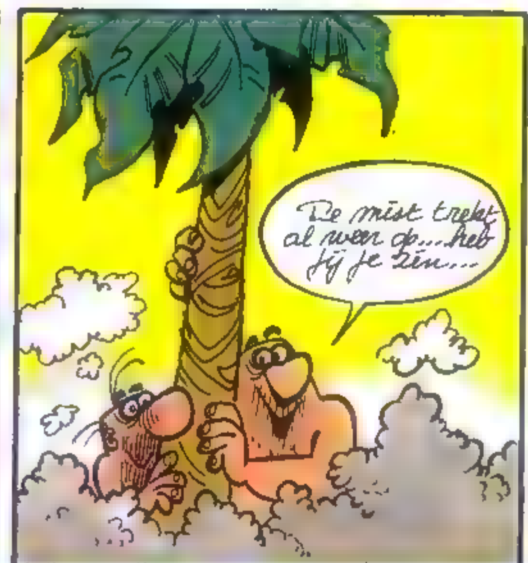
BARA

Om de fauna te filmen is Daniël soms gedwongen door het moeras te waden.

Op de Oyapock biedt het oversteken van een stroomversnelling wat problemen

Aan de oever van een rivier speurt Christian de omgeving af, op zoek naar dieren...

SAFARI VAKANTIE bij de kaaimannen

Eén uur in de morgen. Langzaam en geruisloos glijdt de lange prauw langs de oever van een brede rivier. De krachtige lichtbundel van een grote zaklantaarn speurt voortdurend het struikgewas langs de rand van het modderige water af. Opeens houdt de lichtstraal halt. We volgen met de ogen de richting die de prauwvoerder aanwijst en we ontdekken twee rode puntjes, glinsterend in het donker: de ogen van een dier.

De prauwvoerder heft zijn geweer, richt en drukt af. De droge knal verscheurt de nachtelijke stilte; het beest maakt een sprong en valt dan morsdood neer. Dan stapt de jager uit de boot en haalt zijn buit op: een kaaiman van een meter lengte.

We zijn in het Amazonegebied, in Zuid-Amerika. De scène die we zojuist beschreven speelt zich een paar maal per nacht af. Er bestaan verschillende soorten kaaimannen. De zwarte kaaiman is de grootste, hij wordt een meter of vier lang. Hij is ook agressiever dan zijn familieleden, de witte of hondskaaiman en de rode of brilkaaiman.

De brilkaaiman dankt zijn naam aan een benige kam tussen de ogen, die sterk doet denken aan het montuur van een bril. Soms wordt hij groene kaaiman genoemd. Het is een reptiel van gemiddelde grootte: tussen de anderhalf en twee meter.

Het is een misverstand te denken dat alle kaaimannen agressieve dieren zijn, want over het algemeen zijn ze juist lui en passief. Als de kaaiman door de mens gestoord wordt, opent hij zijn muil wijd en blaast dan krachtig om zijn ontstemming duidelijk te maken, maar hij valt maar zelden aan, tenzij hij opzettelijk geprikkeld wordt.

De brilkaaiman is een nachtdier en houdt zich het grootste deel van de dag verborgen. Toch kun je hem met wat geluk in kalm rivierwater zien, waar hij languit op een zandbank ligt. Hij is vreesachtig en vlucht zodra er mensen naderen, waarbij hij opmerkelijk snel blijkt te kunnen zijn.

De kaaiman is erg vraatzuchtig en voedt zich met alles wat hem voor de kaken komt; het meest eet hij vissen, maar hij verslint ook wel vogels of kleine zoogdieren, die hij onderwater trekt om ze te verdrinken.

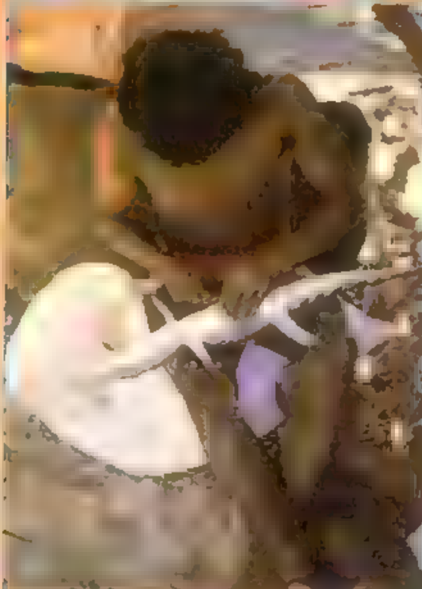
De kaaiman heeft maar weinig vijan-

De brilkaaiman in zijn element.

Een kleine brilkaaiman op de vaste wal, enigszins verontrust door onze aanwezigheid.

Een moeras midden in de jungle, de woonplaats van de kaaimannen.

Een Braziliaanse jager heeft zojuist een kleine kaaiman opgezet.

den. Slechts twee heersers uit het Amazonegebied vallen het grote reptiel wel aan. Dat zijn de anaconda (de grootste slang van Zuid-Amerika) en de jaguar. Want zo luidt de wet in het grote woud: de jager wordt op een dag de prooi van een andere jager

Ieder jaar legt het wijfje 70 tot 80 eieren in een nest dat gebouwd wordt van allerlei plantaardig afval. Twee maanden lang zorgt dat afval, door te rotten, voor de noodzakelijke warmte voor het uitbroeden van de eieren.

Het kaaimanwijfje lijkt zich weinig te bekommeren om de eieren. Tijdens de broedtijd houdt ze zich verwijderd van het nest. Toch is haar ongeïnteresseerdheid maar schijn want ze snelt bij het geringste verontrustende geluid al toe.

Rond juni-juli laten de kleine kaaimannen in de eieren een geluid horen dat hun moeder aantrekt Drie dagen later vindt het uitkomen plaats. Het wijfje opent het nest en de kleintjes breken de schaal met behulp van een kleine 'hoorn' aan hun snuit. De kaaiman wordt gejaagd voor zijn witte, vezelachtige vlees, dat als ragoût met rijst wordt gegeten of ook wel aan het spit gebraden.

De kaaiman wordt ook gewaardeerd om zijn huid en vormt een belangrijk produkt voor de toeristenindustrie, waarvoor ze vaak worden opgezet. Het opzetten van een kaaiman gaat als volgt. Eerst wordt het dier van de kin tot de staart opengesneden. Als de ingewanden en het vlees verwijderd zijn, wordt de huid zorgvuldig gereinigd door die een paar dagen in een speciaal bad te dompelen.

Intussen wordt er een ijzeren skelet gemaakt in de gewenste positie. Na twee dagen wordt de huid gedroogd. Dan volgt het eigenlijke opzetten. Het geraamte wordt aangebracht en de huid gevuld met stro of katoen. Daarna hoeft alleen nog de huid weer te worden dichtgenaaid met een stevige nylon draad en moeten de ogen, gewoonlijk van glas, worden aangebracht. Soms worden er kralen gebruikt.

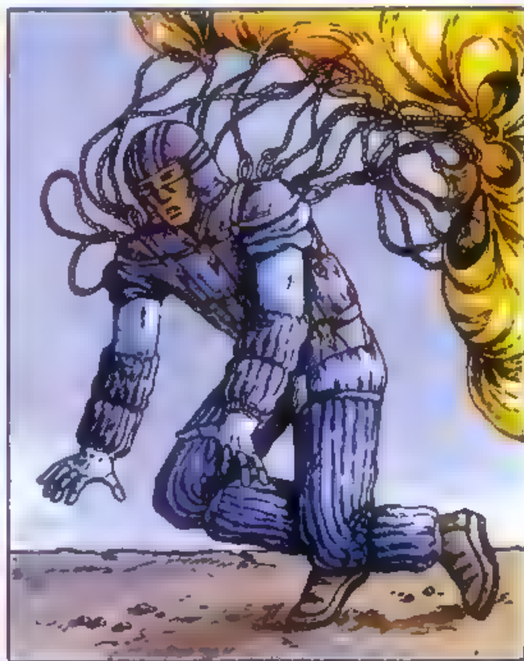
In de daarop volgende twee weken wordt de kaaiman nogmaals gedroogd, ditmaal in het donker. Daarna wordt er een vernislaag aangebracht.

In bepaalde gebieden begint de kaaiman door de intensieve jacht steeds zeldzamer te worden. Zal hij binnenkort ook gaan behoren tot de lange lijst van uitstervende diersoorten? Het is helaas maar al te waarschijnlijk. .

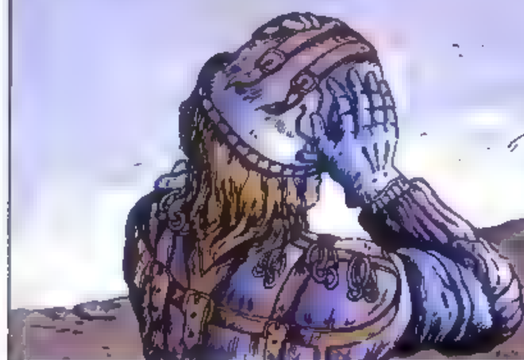
Tekst: Daniel BERGER en Christian PORTAL
Foto's: Christian PORTAL

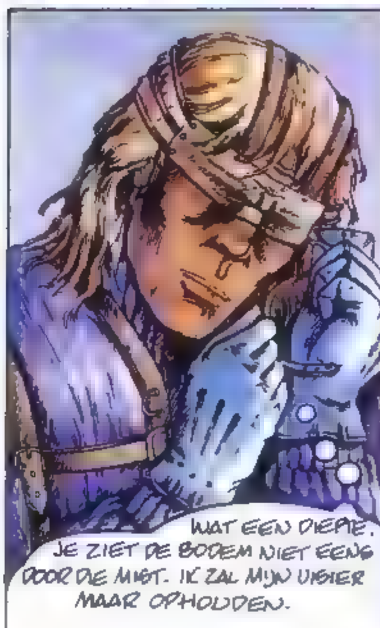

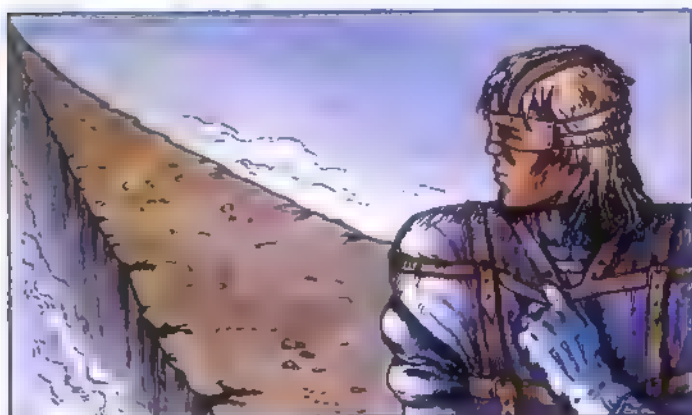

Op een weg zonder...

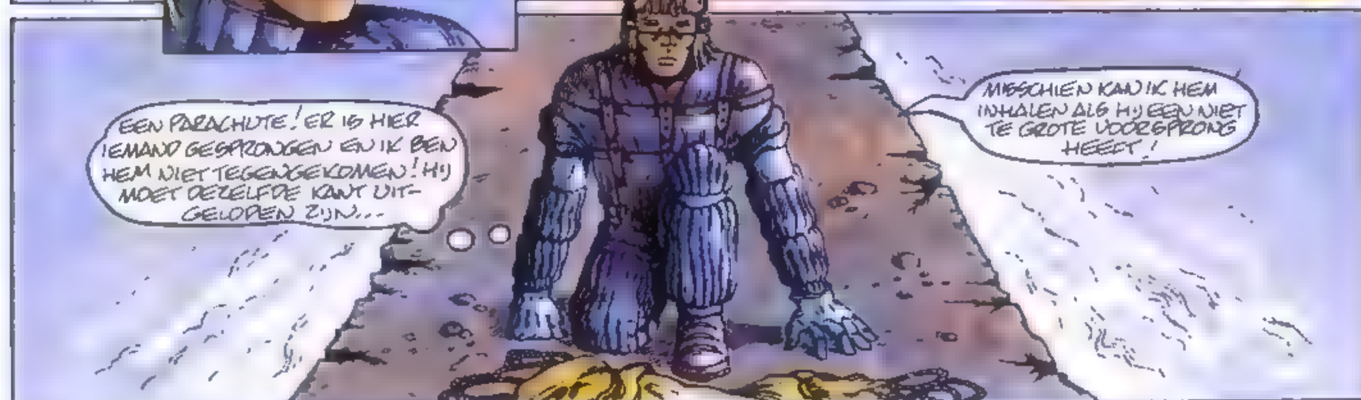

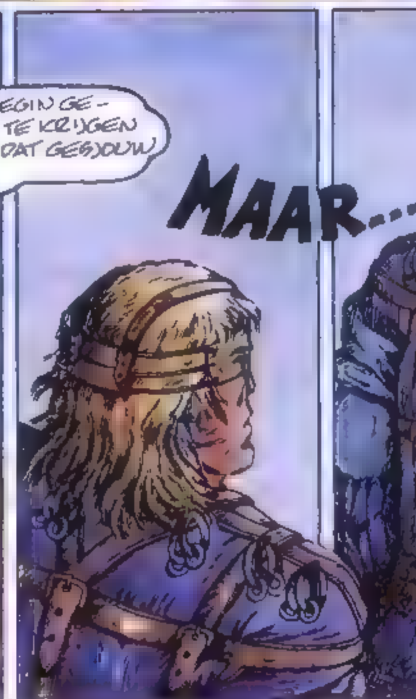

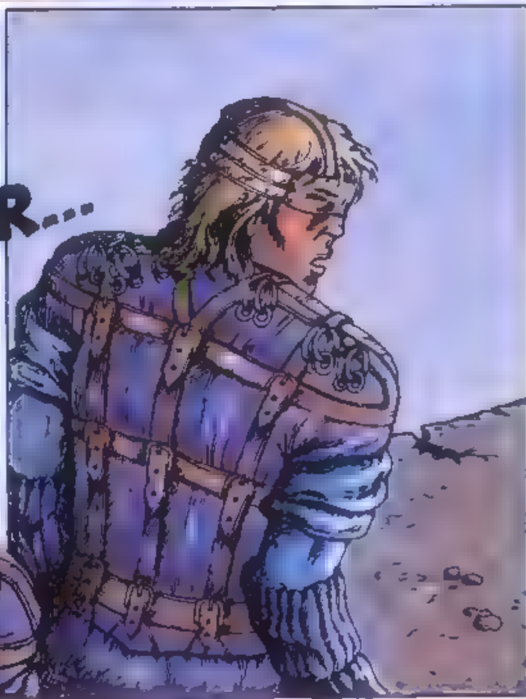

IK LOOP NU AL UREN! NOG STEEDS NIETS! NIEMAND... GROTE GODEN, IN WAT VOOR WERELD BEN IK TERECHTGEKOMEN?
KIJK!

EEN PARACHUTE! ER IS HIER IEMAND GESPRONGEN EN IK BEN HEM NIET TEGENGEKOMEN! HIJ MOET DEZELFDE KANT UITGELOPEN ZIJN...
MISSCHIEN KAN IK HEM INHALEN ALS HIJ EEN NIET TE GROTE VOORSPRONG HEEFT!

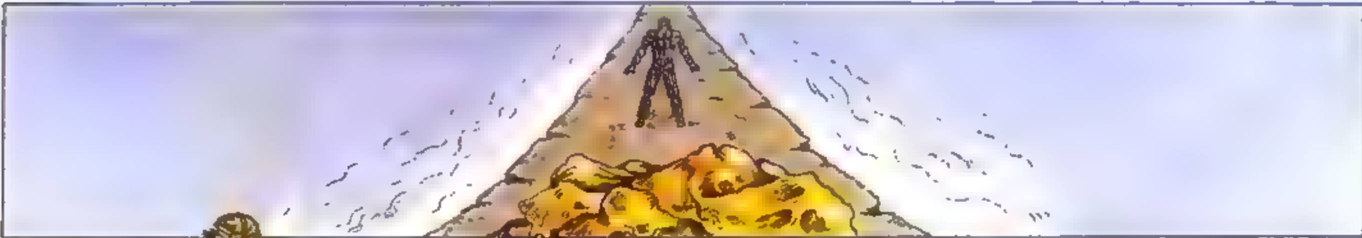

ALS HET ME MAAR LUKT!
K BEGIN GENOEG TE KRIJGEN VAN DAT GESJOUW

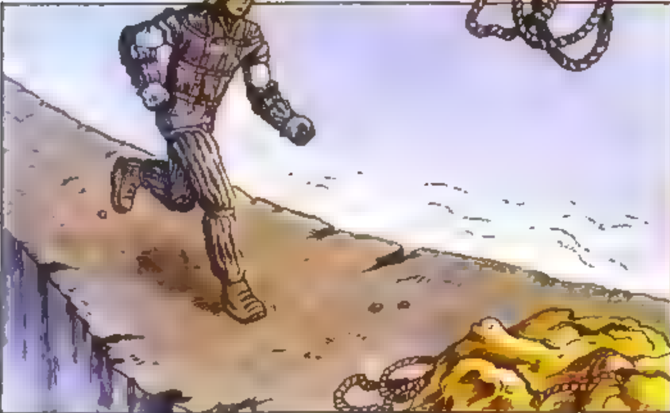

MAAR...

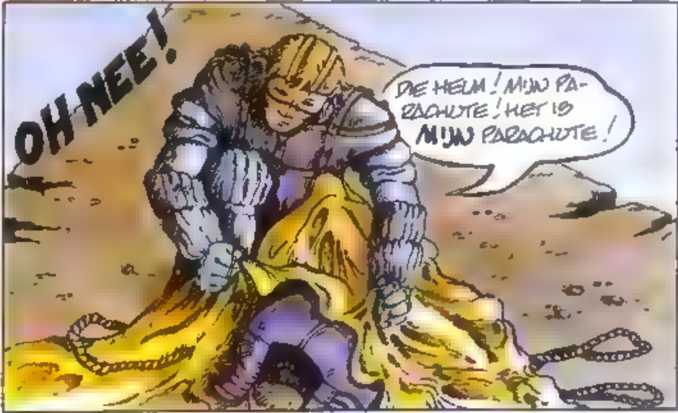

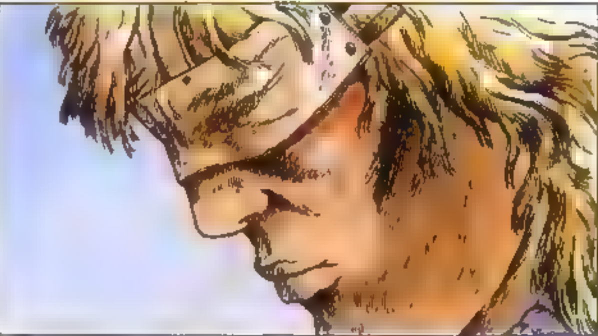
SLA OM

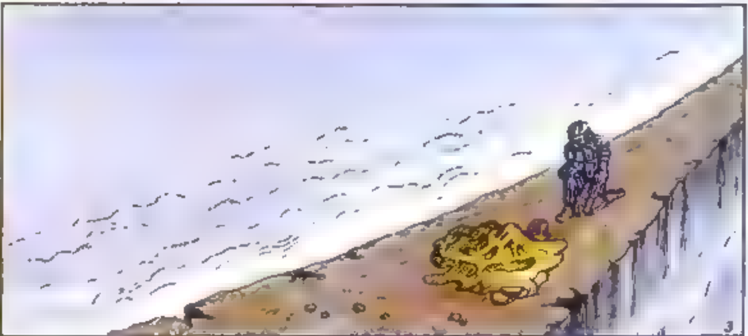
OP EEN WEG ZONDER...

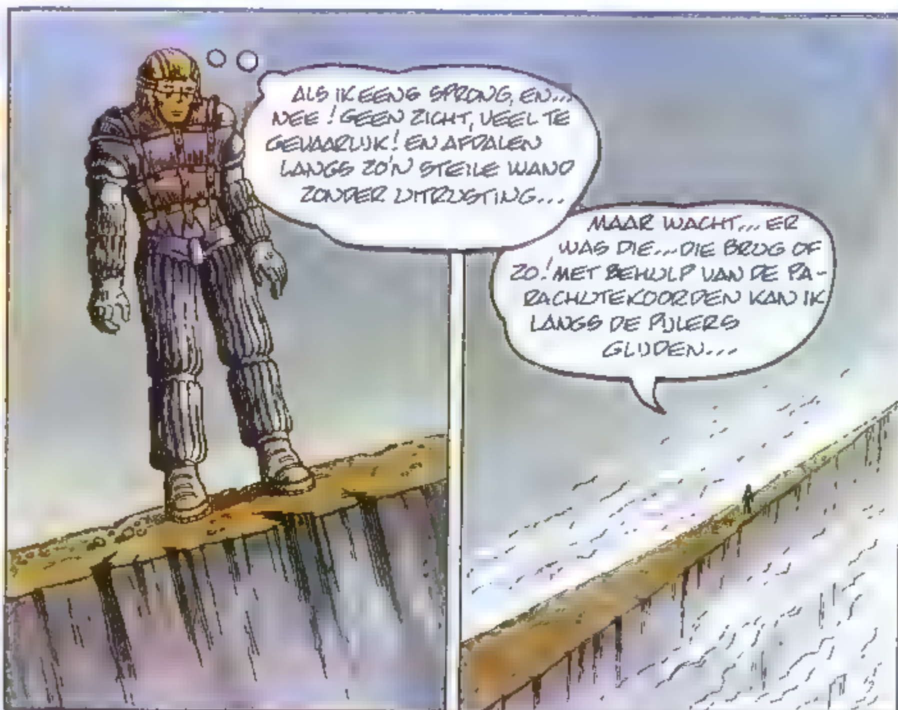

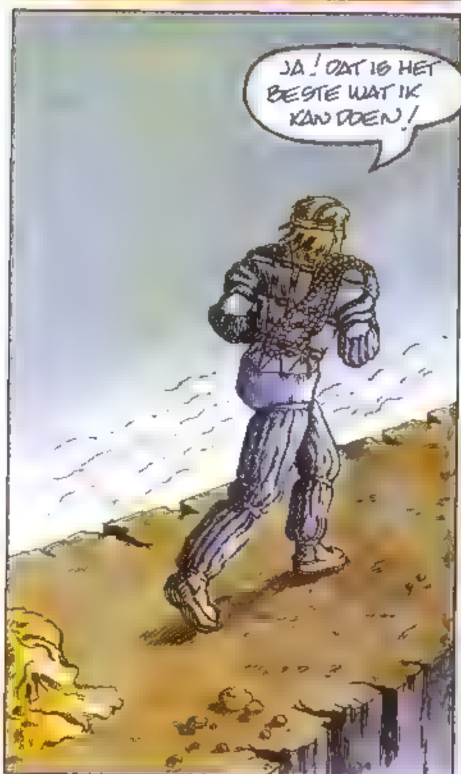

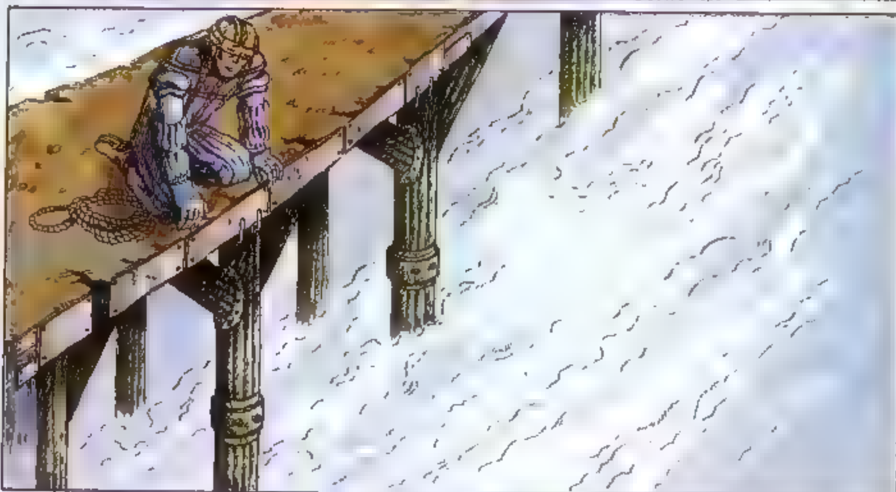

KOM NOU KEREL, KALM AAN, VOORAL GEEN PANIEK. PROBEER LIEVER EEN MIDDEL TE VINDEN OM HIERUIT TE KOMEN!

ALS IK EENS SPRONG, EN... NEE! GEEN ZICHT, VEEL TE GEVAARLIJK! EN AFDALEN LANGS ZO'N STEILE WAND ZONDER UITRUSTING...
MAAR WACHT... ER WAS DIE... DIE BRUG OF ZO! MET BEHULP VAN DE PARACHUTEKOORDEN KAN IK LANGS DE PIJLERS GLIJDEN...

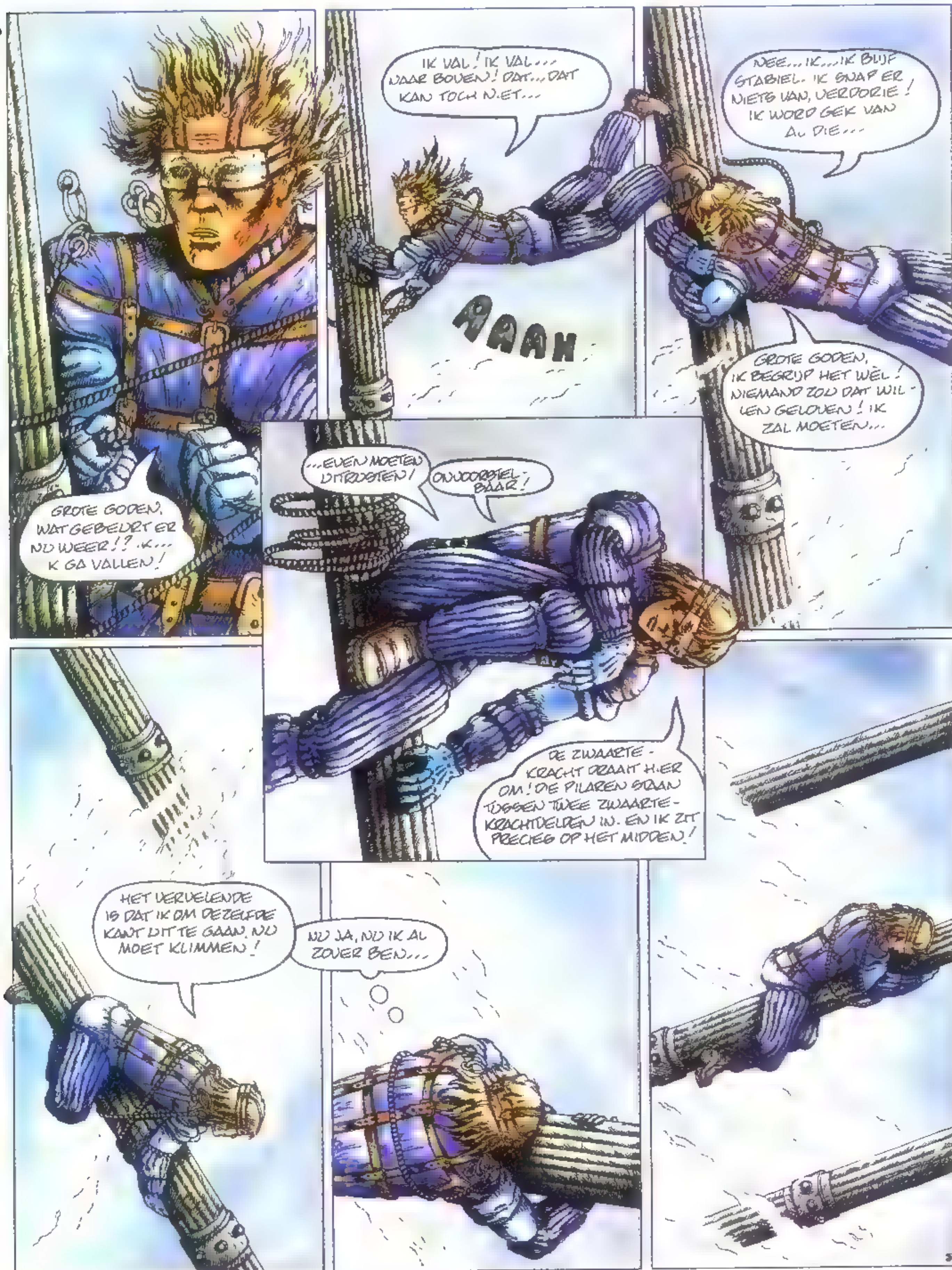

JA! DAT IS HET BESTE WAT IK KAN DOEN!

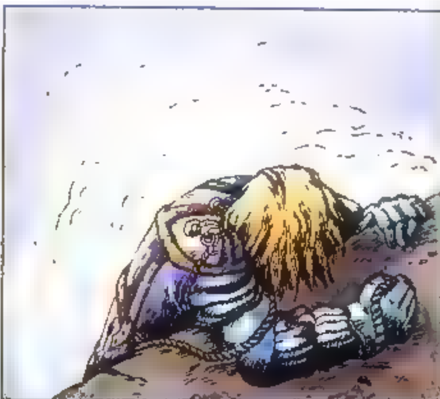
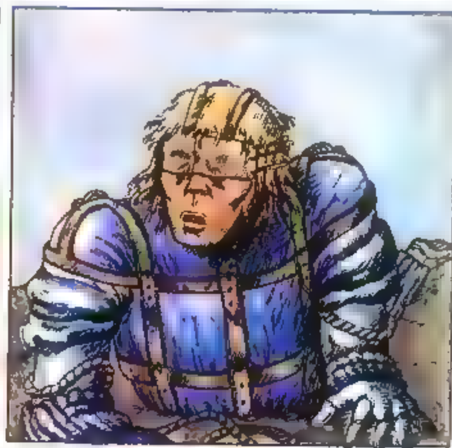
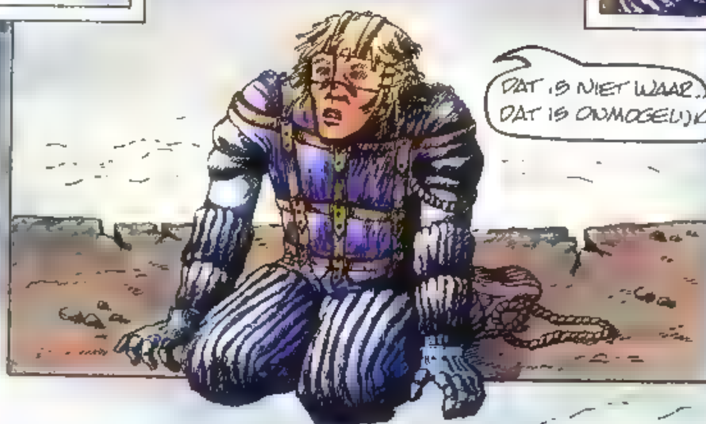
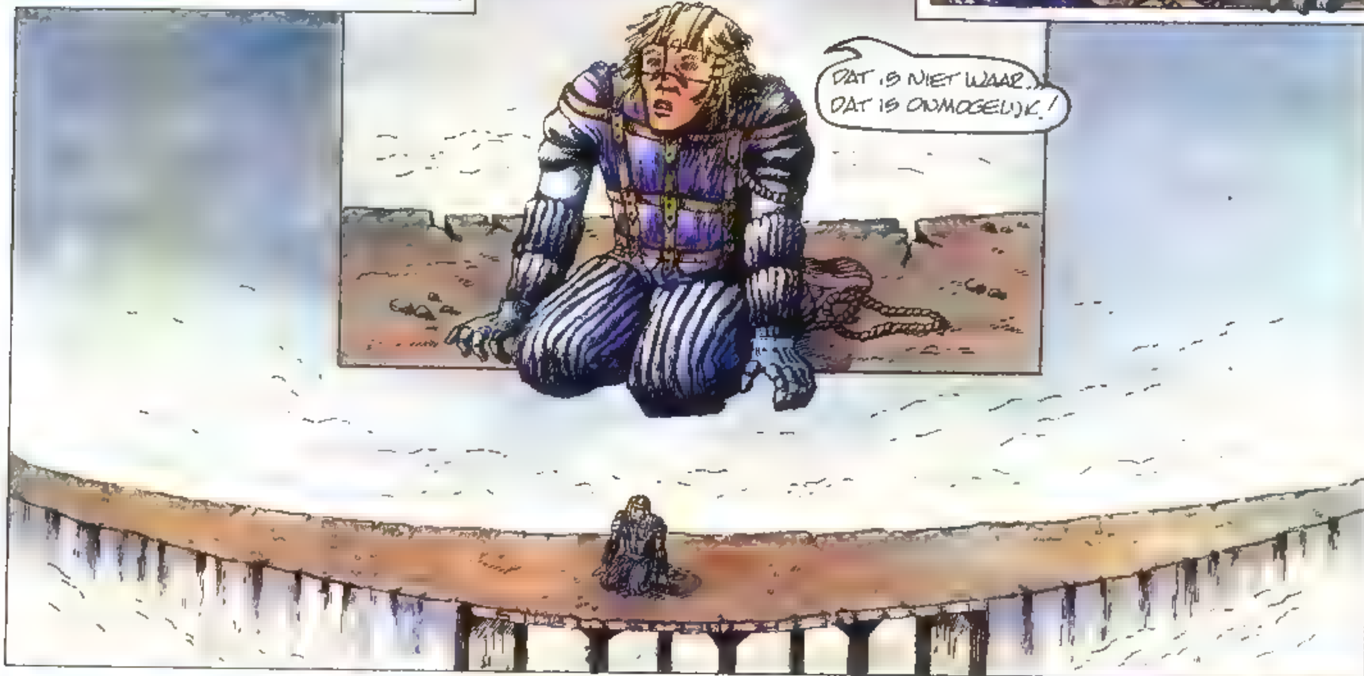
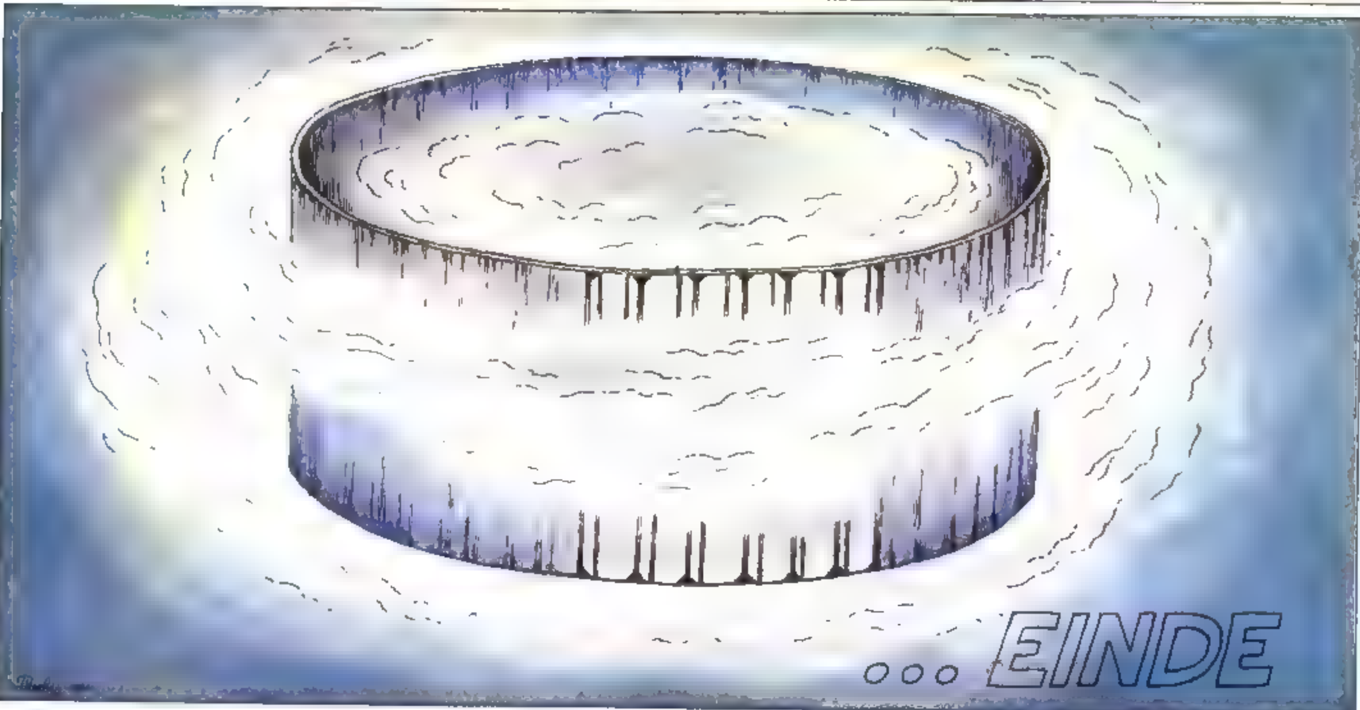

EEN GELUK, DIE UITSTEEKSELS... DIE MAKEN HET EEN STUK MAKKELIJKER...

SLA OM

GROTE GODEN, WAT GEBEURT ER NU WEER!? IK... K GA VALLEN!
IK VAL! IK VAL... NAAR BOVEN! DAT... DAT KAN TOCH NIET...
AAAH
NEE... IK... IK BLIJF STABIEL. IK SNAP ER NIETS VAN, VERDORIE! IK WORD GEK VAN AL DIE...
GROTE GODEN, IK BEGRIJP HET WEL! NIEMAND ZOU DAT WILLEN GELOVEN! IK ZAL MOETEN...
...EVEN MOETEN UITRUSTEN!
ONVOORSTELBAAR!
DE ZWAARTEKRACHT DRAAIT HIER OM! DE PILAREN STAAN TUSSEN TWEE ZWAARTEKRACHTVELDEN IN. EN IK ZIT PRECIES OP HET MIDDEN!
HET VERVELENDE IS DAT IK OM DEZELFDE KANT UIT TE GAAN, NU MOET KLIMMEN!
NU JA, NU IK AL ZOVER BEN...

K RAAK UITGEPUT,..IK,..OH! DAAR, IK ZIE IETS!.. DIE ELLENDIGE MIST!

DAT IS NIET WAAR.. DAT IS ONMOGELIJK!

... EINDE

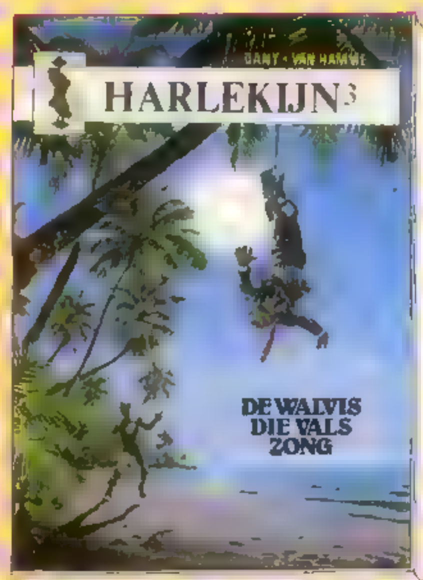
NIEUW BIJ LOMBARD

Lester Cockney:
Ik wil terug naar Pecs
door Franz
nr. 4 — 48 pagina's in kleur

Luc Oriënt:
Caragal
door Paape en Greg
nr. 16 — 48 pagina's in kleur

Harlekijn:
De walvis die vals zong
door Dany en Van Hamme
nr. 3 — 56 pagina's in kleur

De Levensboom
(Hij-die-tweemaal-geboren-werd, deel 3)
door Derib
56 pagina's in kleur — Reeks «Verhalen en legenden»

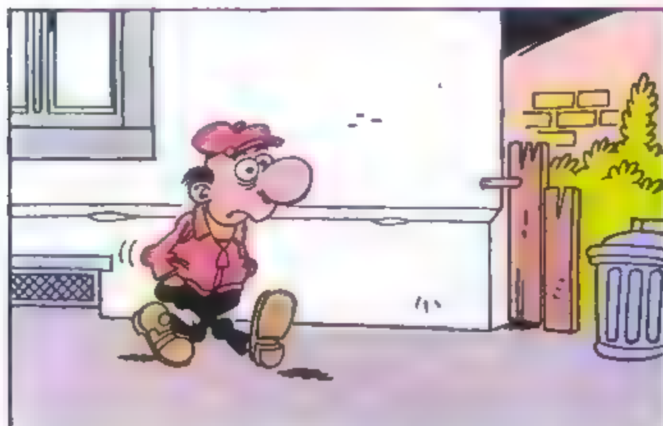

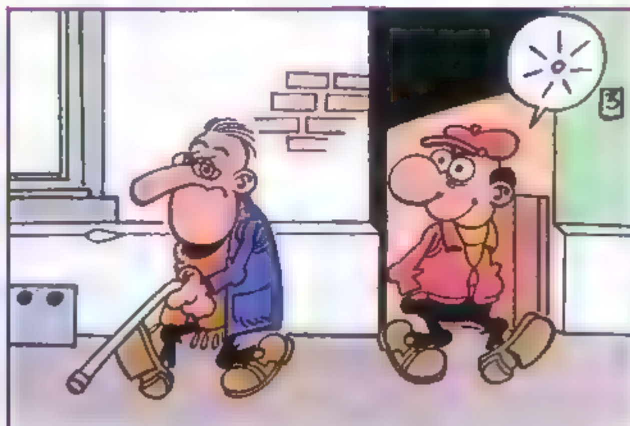
Nahomi:
De tovernoten
door Crisse
nr. 1 — 32 pagina's in kleur

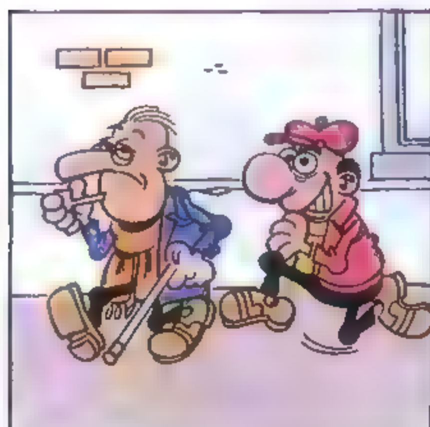

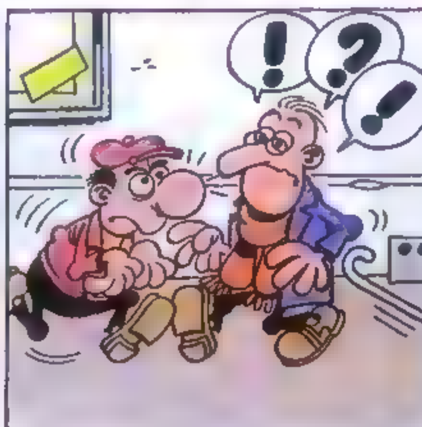
Maria en Giel:
De tand van Mindanao
door Magda en Lamquet
48 pagina's in kleur — nr. 1

SHOCKTHERAPIE

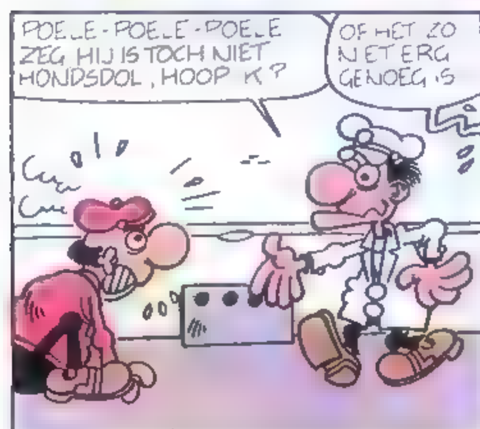

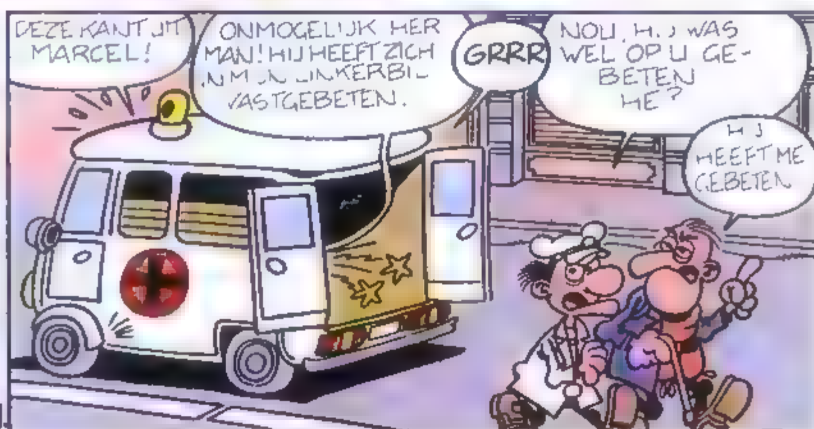

SLA OM

GEZEGENDE GEKKEN

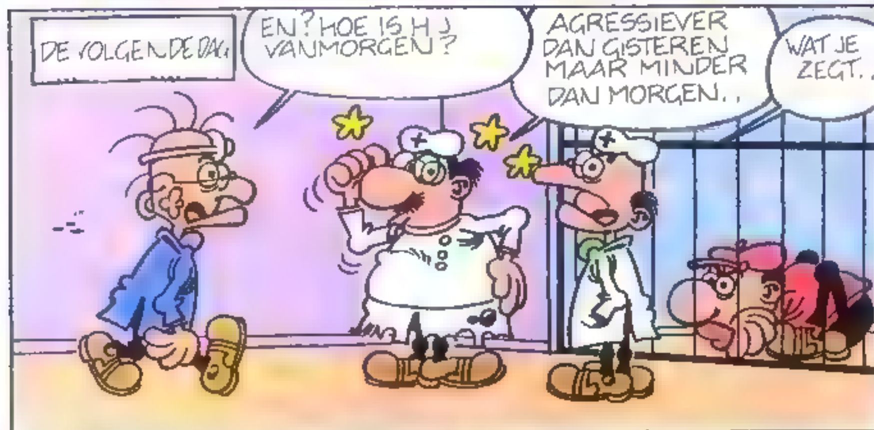

GAAT NIET. WE KUNNEN BETER DE ZACHTE METHODE GEBRUIKEN.
HEEFT IEMAND EEN SUIKERKLONTJE?
VERWEN HEM. PROBEER DE BELONINGS-METHODE. HIJ MOET ABSOLUUT GEKALMEERD WORDEN!
ALS WE HEM EENS EEN FLINKE DOUCHE GAVEN?
DO
VOORAL NIET, DOMOOR. HONDEN HEBBEN EEN HEKEL AAN WATER!
DAAR WORDEN ZE DOL VAN!
WAT MIJ BETREFT: IK GA DE KWESTIE EENS BESTUDEREN OM EEN PASSENDE THERAPIE TE VINDEN. MIJN BOEKEN WACHTEN!
JAJA EN WIJ RISKEREN INTUSSEN ONS LEVEN.
NOU, DE ZACHTE METHODE DAN MAAR. GA JE GANG
ALS WE EENS KRUIS OF MUNT GOOIDEN?
GRRR
GRR
NOU, IK GELOOF DAT DE BEHANDELING VAN DIT GEVAL ONS HEEL WAT HOOFDBREKENS ZAL KOSTEN.
GRR
AAH
AÏE
GRR
TWEE MAANDEN LATER...
AH, MEVROUW DEN BREEDEN! DE BEHANDELING WAS LANG EN ZWAAR, MAAR IK KAN U NU GELUKKIG MELDEN DAT UW MAN VOLLEDIG GENEZEN IS! KOM, WE HALEN HEM EVEN OP!
LACAN
EN IK KAN U VERZEKEREN DAT HIJ NIEMAND MEER ZAL BIJTEN.
DANK U DOKTER!
KOM OP HUBERT WE GAAN NAAR HUIS.
ARF! ARF!
YAP! YAP!
EINDE
SC.: DIDGÉ
RICHELLE 84

STARFIG

Na de «Sterrenoorlog» nu de «Sterrenvechter» — niet van Spielberg maar van Nick Castle. Liefhebbers van videospellen, dit is speciaal voor jullie...

Alex Rogan is een jonge Amerikaan van achttien jaar. Met zijn jeans en baskets lijkt hij op alle andere teenagers. Toch heeft Alex iets bijzonders, zijn passie voor videospellen. Die voert hem een fantastisch universum binnen..

Alex woont met zijn moeder en zijn jongere broer in een eenvoudige caravan in het «Starlite Starbrite Trailer Park». Hij is handig en behulpzaam, en steekt zijn buren graag een handje toe, tot verdriet van Maggie, zijn vriendinnetje. Na een ruzie met haar krijgt hij een forse klap, zijn aanvraag voor een studiebeurs wordt verworpen. Om zich te troosten stort hij zich op een spelletje «Starfighter», een reflex-spel waarbij de «vechter» de woeste armada van Xur en Kodan moet vernietigen. Die dag overtreft Alex zichzelf en vernietigt, tot zijn grote verrassing, alle ruimteschepen die vanaf de planeet Rylos ten aanval zijn getrokken. Maar als de avond valt gebeurt er iets nog veel verbazingwekkenders: de «starfighter» komt tot leven en spreekt een taal bestaande uit vreemde geluiden, terwijl uit het niets een indrukwekkend voertuig opduikt waaruit een machtige stem klinkt: «Wie heeft de Starfighter overwonnen?». Alex nadert de vreemde «wagen» en gaat naast de bestuurder zitten, Centauri, die met een enorme snelheid opstijgt.

Even later landt Alex op Ryclos, waar hij de personen uit zijn lievelingsspel ontmoet. De planeet is in staat van oorlog, want men verwacht de aanval van de armada van Xur en Kodan. Onze jonge held is door Centauri, de uitvinder van het spel, uitgekozen om de krijgers van Rylos te helpen, vanwege zijn strategisch inzicht en de buitengewone snelheid van zijn reflexen. Omdat hij zich wat misplaatst voelt in deze oorlog, vraagt Alex of hij terug mag naar de aarde met de navigator Grig. Intussen is er in het

TER

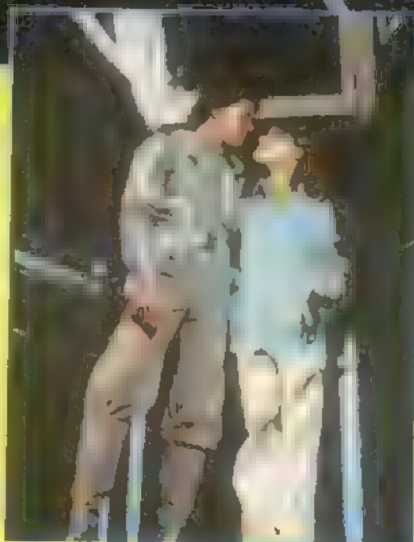
«Starlite Starbrite Trailer Park» het een en ander veranderd. Een «Beta-kloon» heeft de plaats van Alex tijdens zijn afwezigheid ingenomen en er zwerft een moordenaar van Kodan rond in de buurt. Centauri redt zijn jonge vriend tenslotte, maar het is zijn laatste aktie: de moordenaar heeft hem te pakken. Geschokt door die zelfopoffering brengt Alex het lichaam van de uitvinder terug naar Rylos, waarvan de vloot zojuist is vernietigd in een grootscheepse aanval. De laatste hoop van de planeet is Alex, de laatste «Starfighter».

De mensen

De naam Nick Castle, de regisseur van «Starfighter» zegt jullie ongetwijfeld niets. Hij is de zoon van een beroemde Hollywood-choreograaf en vriend van John Carpenter, een van de meesters van de fantastische film. Vandaar dat Castle van nabij alle kneepjes van het filmvak heeft geleerd. Hij akteerde in «Halloween» van John Carpenter, was voor diezelfde Carpenter scenarioschrijver van «New York 1997» en met «Tag» ging Castle in 1982 over tot regisseren.
Ron Cobb, die de decors voor «Starfighter» maakte, is geen beginneling. Hij werkte onder meer aan «Dark Star», «Star Wars», «Alien» en «Conan de Barbaar». Met hem samen werkt James D. Bissel, de decorontwerper van «E.T.». Niemand minder.
Wat de spelers betreft moeten we Robert Preston noemen, die ons heeft doen schaterlachen in «Victor-Victoria», van Blake Edwards. Hier speelt hij een ernstiger rol: hij is Centauri, de geniale uitvinder. Maar de grote ster van «Starfighter» is de machine.

Gray X-MP

«Starfighter» betekent een nieuwe stap in het gebruik van computerbeelden in de film. Digital Productions, de maatschappij die al tweeëneenhalf jaar bezig is met speciale filmeffekten, heeft computersimulatie gebruikt voor het realiseren van de decors, de ruimteschepen en hele gevechtsscènes. Elektronische dubbelgangers van de akteurs vervangen ze in totalen. De overgang tussen de voorgrond, waar de «echte» mensen spelen, en de achtergrond die gesimuleerd is, is onmerkbaar. Ook de «Starcar», een voertuig dat zich zowel op aarde als in de ruimte voortbeweegt, bestaat in twee versies: een echt model en een gesimuleerd voor de vluchtscènes.

In tegenstelling tot maquettes en schaalmodellen kunnen de computerbeelden een hele tijd op het witte doek verschijnen zonder door de mand te vallen. Het realisme is sterk toegenomen. De realisatie van die computerbeelden gebeurt in verschillende stappen. Voor ieder voorwerp wordt er eerst een reeks zeer gedetailleerde tekeningen gemaakt van alle zijden ervan. Dan volgt het programmeren: de tekeningen worden in cijfercode overgebracht in een reeks referentiepunten. Die punten, onderling verbonden, vertegenwoordigen de verschillende veelhoeken waaruit het oppervlak van het voorwerp bestaat. Als die gegevens eenmaal in het geheugen van de computer zitten, kan die het voorwerp in drie dimensies tonen, onder elke hoek en in elke positie. Hij kan het ook net zo vaak vermenigvuldigen als maar nodig is.
In die hele voorbereidingsfase werken kunstenaars en technici aan een vereenvoudigde versie van het voorwerp, voorgesteld in de vorm van een schematisch netwerk. Overbodige details worden verwijderd, zodat de computer sneller werkt en de wijzigingen die de regisseur nodig heeft voor de actiescènes sneller kunnen worden uitgevoerd. Het laatste stadium omvat de kleur, de schaduweffecten en het licht. Als de kleuren van een ruimteschip eenmaal vaststaan, corrigeert de computer uit zichzelf de schaduwen en weerschijnen. Liever dan de «elektronische» kleuren, die te helder en fel zijn, gebruikte men zachtere tinten. De ruimteschepen zijn allemaal in bruine, beige en oker-tinten gehouden. Voor het verkrijgen van zulke verfijnde, nauwkeurige beelden, heeft Digital Productions gebruik gemaakt van de krachtigste computer, de Gray X-MP. «En de rol van de mens in dat alles?» zul je vragen. Antwoord van Ron Cobb, de chef-decorbouwer: «De technologie komt maar heel weinig tussenbeide. Het is daarentegen een heel nuttig hulpmiddel. Simulatie is een opwindende en creatieve animatiemethode.»

Joëlle Lehrer

TECHNISCHE KAART

Productie: Universal-Lorimar
Uitgebracht door: A.A.A.
Regie: Nick Castle
Scenario: Jonathan Betuel
Spelers: Lance Guest (Alex)
Dan O-Herlihy (Grig)
Catherine Mary Stewart (Maggie)
Robert Preston (Cantauri)

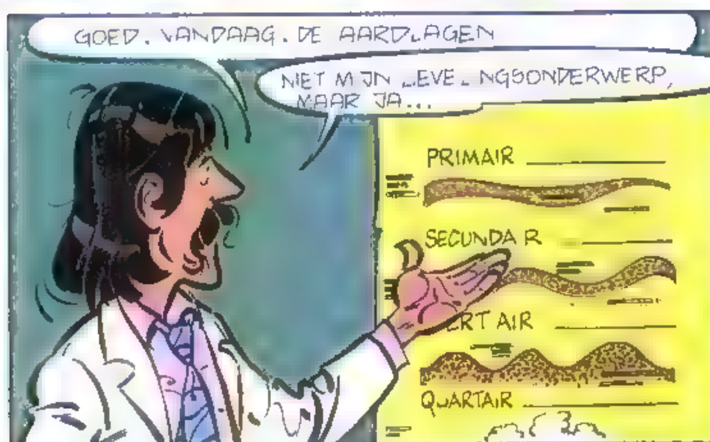

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

SIDNEY BOM

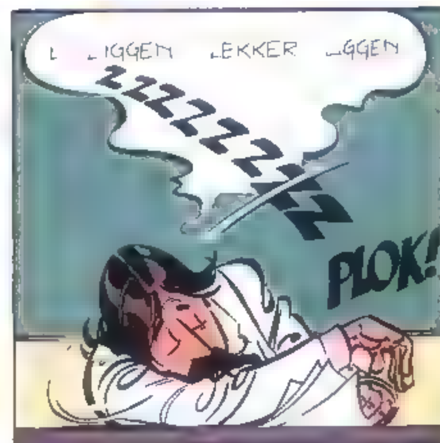

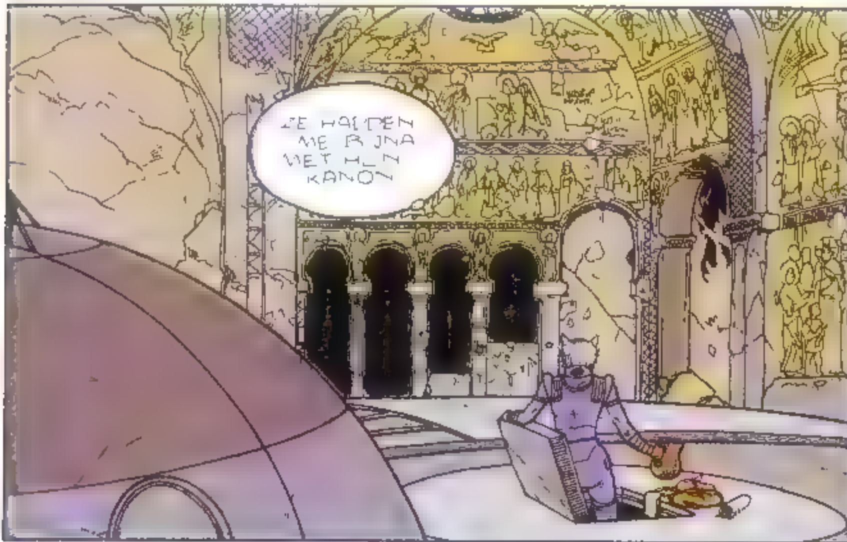

IAN KALEDINE

SAMENVATTING: Ferragus weigert [illegible] Armeense [illegible] te [illegible] in Adana. [illegible] wordt [illegible] de bevelhebber van de troepen van Salonik[illegible] om het beleg te doorbreken.

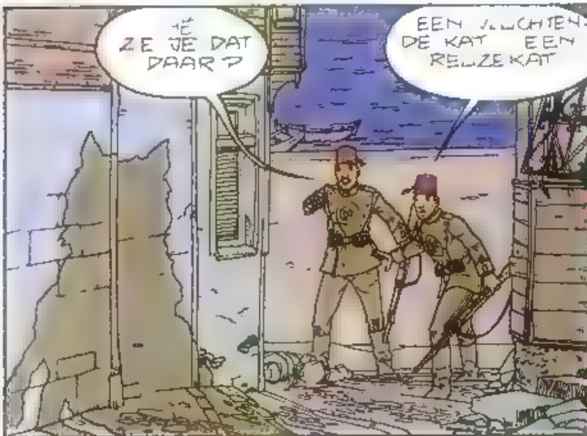

SLA OM

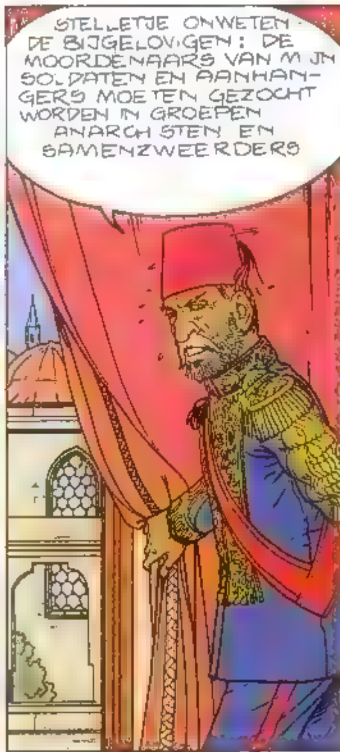
IAN KALEDINE

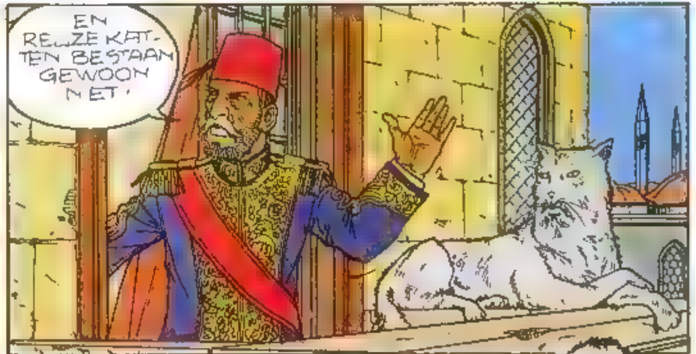
FERRY
J.-L. VERNAL

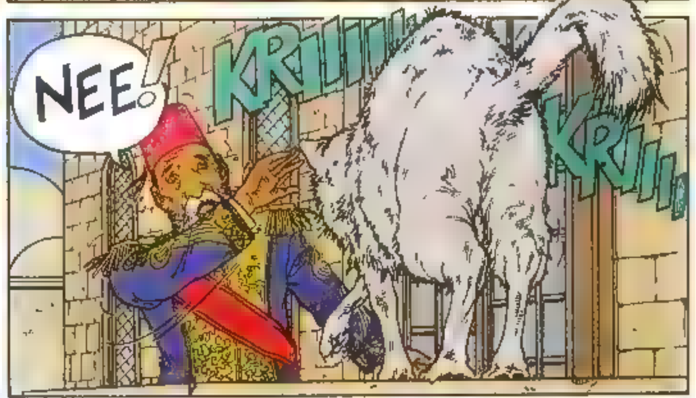

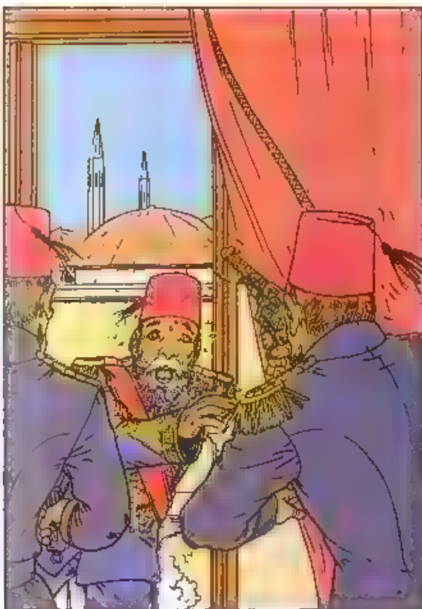

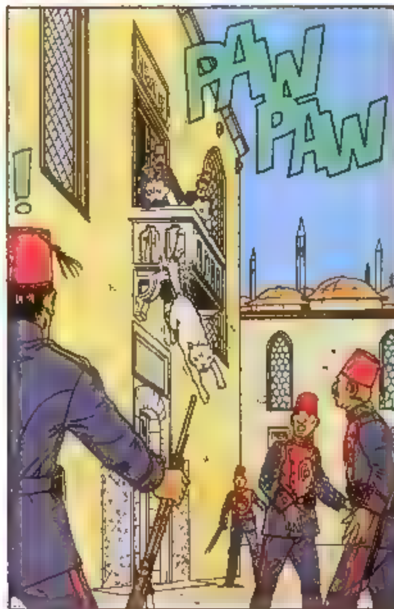

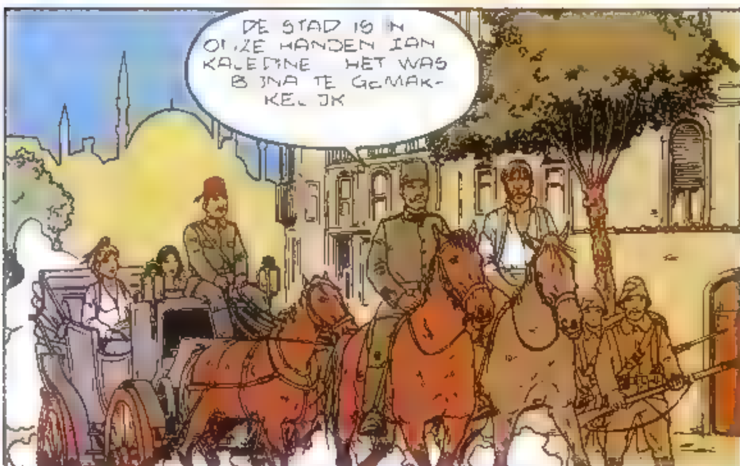
PERI, DE FEE

SLA OM

IAN KALEDINE

IK WIL DAT

HM

SOLDAAT BEN

ZETTEN

EEN GLOEDNIEUW PISTOOL IAN KALEDINE

IN EEN KEER KWAM ALLES WEER BOVEN. DE FEE MIJN DROMEN. MAAR HOE HAD IK KUNNEN DROMEN VAN EEN PISTOOL DAT IK NOG NOOIT EERDER GEZIEN HAD? EN TOEN IK HET IN MIJN HAND NAM HERKENDE IK HET GEWICHT EN DE VORM. IK HAD AL EENS GESCHOTEN MET DIT PISTOOL. IK WAS ER ZEKER VAN. MAAR DIE KLEINE, LIEFLIJKE FEE DAN?

MAHMOET CHEVKET PACHA LEGDE ME VRIENDELIJK UIT WAT DE MOGELIJKHEDEN VAN DIT MODERNE PISTOOL WAREN. HOE HET HOLSTER TEGELIJK ALS KOLF GEBRUIKT KON WORDEN. HOE JE MOEST LADEN, ONTGRENDELEN, SCHIETEN. MAAR IK WIST HET AL. TJA. EN IK KON DIE KLEINE FEE MAAR NIET UIT MIJN GEDACHTEN VERJAGEN

IAN

DIE MAUSER ... WEET IK NIET MEER OF IK DROOM OF WAKKER BEN

KLEED JE ... IN PLAATS VAN ZO STOM NAAR DAT HOLSTER TE KIJKEN!

JAMMER DAT JANE NIET DE FEE IS. DAN ZOU IK WAT MINDER RUW ONTWAAKT ZIJN

IK HEB NOG MAAR EEN PAAR SEKONDEN OM EEN ECHTE OFFICIER TE WORDEN

GRAND HOTEL ... OSMANIE

40

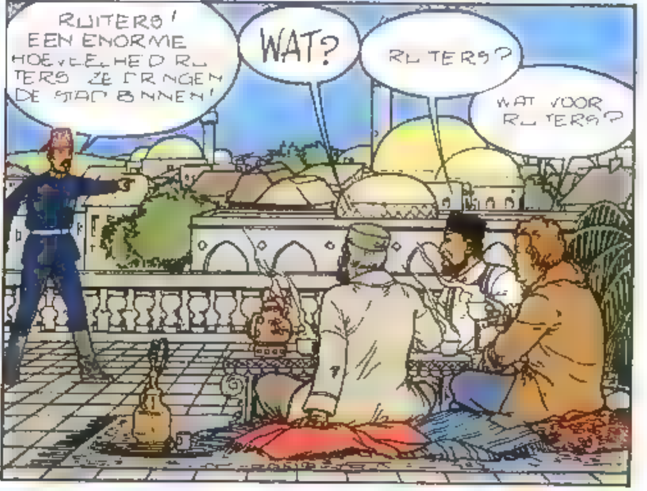
AFSPRAAK MET HET AVONTUUR EN DE VERBEELDING "SHAN PACHA" MIJN NIEUWSTE ALBUM!

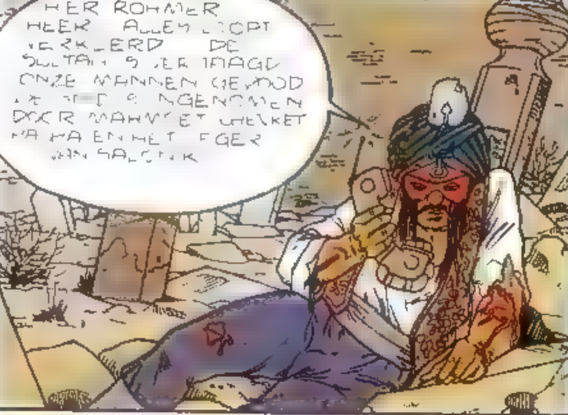

wordt vervolgd

In het voetspoor van Ian Kaledine

BYZANTIUM... BYZANTIUM ZEI JE?

De eerste blik op Istanboel zou eigenlijk altijd het uitzicht moeten zijn vanaf de plek waar de Gouden Hoorn, de Bosporus en de Zee van Marmora bij elkaar komen. De blik op de reeksen minaretten en het verbijsterende silhouet van het Serail-paleis bij de indrukwekkende Haya Sophia met zijn koepel, die die van de Blauwe Moskee naar de kroon steekt, en het uitzicht op de Beyoglu-heuvel met de Galata-toren, die uitsteekt boven een ware waterval van huisjes, tuintjes, okeren paleizen en donkere gebouwen, behoort tot de fascinerendste ter wereld. Toch word je een beetje afgeschrikt door de onmetelijkheid van die doolhof van steegjes en watertjes die zich uitstrekt tussen West en Oost, tussen Europa en Azië. Maar Istanboel betekent ook een duizendjarig, rijk en vol verleden. De hele geschiedenis van Byzantium en Constantinopel en ook die van het Ottomaanse Rijk en het moderne Turkije.

BYZANTIUM OF CONSTANTINOPEL

De stichting van de stad is met zoveel legenden omgeven dat het niet meevalt een deel van de waarheid te achterhalen. Volgens de klassieke schrijvers zou een Griekse zeevaarder genaamd Bysas, reizend in het kielzog van Jason en zijn Argonauten, zich als de eerste daar rond 660 v. Chr. hebben gevestigd. Hij omgaf die vestiging zelfs met enige ceremonieel: hij rustte een vloot uit en raadpleegde het Orakel van Delphi om de plaats van de toekomstige kolonie te bepalen. «Tegenover de blinden» antwoordde de Pythia! Bysas ging op weg en ontdekte aan de Europese oever van de Bosporus de schitterende natuurlijke haven die de Gouden Hoorn bood. De «blinden» van het orakel waren natuurlijk zijn voorgangers die die gunstige plek over het hoofd hadden gezien. Bysas bouwde daar zijn stad, en zo ontstond Byzantium.

Byzantium, een waar bruggehoofd in de richting van Azië, werd al snel een belangrijk handelscentrum en ook een begeerd objekt voor bepaalde vorsten. De Byzantijnen moesten achtereenvolgens aanvallen afslaan van de Spartanen en Atheners, van Philippus van Macedonië en Gallische stammen, maar hun stad bleef bloeien. Toen echter het Romeinse Rijk het Oosten veroverde werd Byzantium snel geannexeerd... en verloor zijn macht ge versterkingen. Septimus Severus liet de stad die hij verwoest had echter uit de as herrijzen: hij schonk haar een hippodroom, zuilengangen en weelderige paleizen. Toen de wallen weer hersteld waren bloeide Byzantium weer in al haar pracht, en in 324 maakte Constantijn de Grote de stad tot hoofdstad van het Oost-Romeinse Rijk.

De nieuwe meester beseft al snel het strategisch en kommercieel belang van de plek. Onder de nieuwe naam Constantinopel breidt de stad zich uit volgens Romeinse plannen, en komt vol te staan met schitterende monumenten. Maar in 476 viel het Westen in handen van de Barbaren en Constantinopel werd de enige hoofdstad van een Rijk dat al sterk veranderd was en steeds minder Romeins en meer Grieks, d.w.z. Byzantijns was geworden. Dit centrum van de «beschaafde» wereld heeft een reeks van intriges en misdaden, burgeroorlogen en epidemieën gekend die soms bijna tot zijn totale ondergang leidden. Toch behield de Byzantijnse beschaving haar grootsheid. Het hoogtepunt bereikte die onder Justinianus en vooral door de vastberadenheid van de beroemde Theodora, een courtisane die tot keizerin gekroond werd. Uit die tijd dateert de befaamde Haya Sophia-kathedraal, het meesterwerk van de Byzantijnse architektuur.

CONSTANTINOPEL OF ISTANBOEL

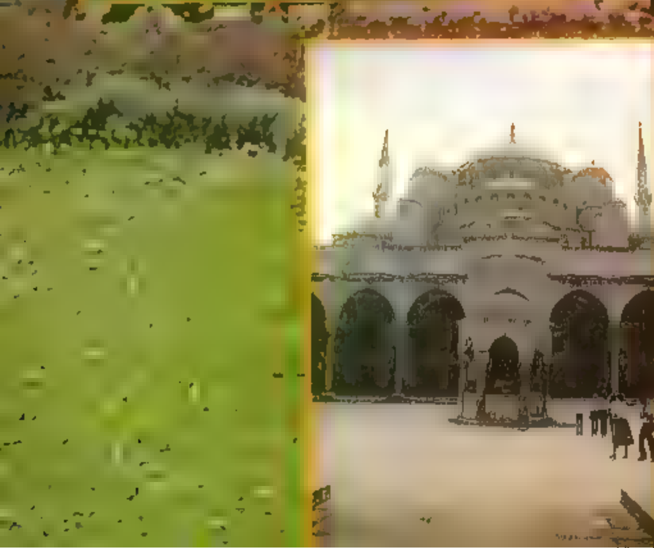
Toen de Arabische invallers tot de muren van Constantinopel opdrongen hielden de keizers zich meer bezig met het versterken van de wallen dan met het bouwen van paleizen. Tegelijk begonnen ze een strijd tegen de paus, die eindigde met een bijna volledige vernietiging van de heiligenbeelden, ikonen en zelfs juwelen. Het zou duren tot het optreden van Basilius I in 867 voordat de stad haar luister zou terugkrijgen. De 9de eeuw betekent een nieuw Gouden Tijdperk en bevestigde de onbetwiste leidende rol wat betreft kunst en rijkdom.

Maar de 11de eeuw is de eerste eeuw van de Kruistochten. De Kruisvaarders beperkten zich er eerst toe van de stad een rustplaats op hun tocht te maken. Maar toch voelen de Byzantijnen zich al gauw ernstiger bedreigd dan de «heidenen» van Jeruzalem. En voor de westerlingen was de keizer van Constantinopel de voornaamste verantwoordelijke voor de opeenvolgende nederlagen van de Christenheid. Constantinopel moest uitgeschakeld worden! Op 26 mei 1204 werd Boudewijn van Vlaanderen, na de stad te hebben uitgemoord en in brand gestoken, door de paus tot «Latijnse Keizer van het Oosten» gekroond... Zijn rijk zou zo'n 50 jaar duren en werd gekenmerkt door vele wederwaardigheden die Constantinopel zeer zouden schaden.

Intussen hadden de Ottomaanse Turken, opdringend vanuit Azië, langzaam maar zeker de provincies van het Rijk veroverd. In 1450 staan de sultan en zijn troepen voor de

poorten van de stad. Constantijn II slaagt erin hun eerste aanvallen af te slaan. In de nacht van de 23ste april 1453 slagen de belegeraars door een ingenieus systeem van ingevette planken erin 79 galeien over het land van de Bosporus naar de Gouden Hoorn te slepen en brengen ze de Griekse vloot tot zinken. Op 28 mei wordt de definitieve aanval ingezet. De krachtige artillerie van de sultan slaat een brede bres in de muren van de stad, waardoor de Janitsaren binnendringen. Op de avond van de 29ste mei dringt Mehmet Fathi te paard door tot in het hart van de Haya Sophia, en geeft onmiddellijk het bevel die te veranderen in een moskee.

Zijn opvolgers geven blijk van heel wat minder fanatisme en nemen gastvrij de verschillende bevolkingsgroepen op. Christenen leven er naast Moslims, Turken trekken op met Grieken, Venetianen, Armeniërs, Moren, Serven, Albanezen... Van de 60.000 inwoners op het moment van de val van Constantinopel groeit de bevolking tot 500.000 zielen twee eeuwen later. Voortaan bekend onder de naam Istanboel beleeft het antieke Byzantium daarna vele jaren van vrede, soms onderbroken door volksopstanden of militaire konflikten. Tenslotte zet op 1 november 1922 generaal Mustafa Kemal Atatürk sultan Mehmet VI af, sticht de moderne Turkse Republiek maar kiest Ankara als hoofdstad.

EEN BEZOEK

Als je niet wilt behoren tot de blinden van het orakel die Byzantium miskenden, begin dan met de Beyoglu-heuvel te beklimmen en op de Galata-toren te stijgen, die enorme piek waarvanaf de stroom van huisjes naar beneden lijkt af te dalen. Bewonder van daar af het schitterende uitzicht en richt je op een paar herkenningspunten, om de plaatsen die je wilt bezoeken te bepalen. Het kost je ongeveer twee weken om te kunnen beweren dat je iets van Istanboel afweet!

Je stort je in het gezellige gewoel in de straten en steegjes die naar het Serail leiden. Bewonder onderweg de schitterende verzamelingen in de archeologische musea: Griekse, Romeinse en Byzantijnse oudheden. En ontdek tenslotte het befaamde, legendarische Topkapi-paleis. Dit weelderige paleis uit een sprookje van Duizend-en-een-nacht ligt op de plaats van de acropolis van het antieke Byzantium. Mehmet Fathi gaf opdracht tot de bouw, en het paleis biedt uitzicht op de Zee van Marmora, de Bosporus en de Gouden Hoorn, terwijl bij helder weer de Vorsteneilanden te zien zijn. De naam Topkapi (kanonnenpoort) kreeg het in de 18de eeuw, toen Ahmet III er een monumentale poort bijbouwde, geflankeerd door twee enorme kanonnen die inmiddels verdwenen zijn. Het huidige komplex is het resultaat van de achtereenvolgende uitbreidingen die de sultans aan Mehmet Fathi's gebouw aanbrachten, en tot 1840 was het de eerste keizerlijke residentie. De «schatkamer» is natuurlijk een van de hoogtepunten van een bezoek aan het paleis. Er zijn daar inderdaad de juwelen en het grootste deel van de kostbaarheden van de sultans, prinsen en prinsessen te zien: ivoren tronen versierd met smaragden en robijnen, gouden en jaden vazen, klokken ingelegd met edelstenen... en vooral een verzameling keizerlijke juwelen waaronder een geslepen diamant van 86 karaat omgeven door 49 kleine diamanten en ruwe smaragden waarvan er één 3.260 kilo weegt! Niet minder opmerkelijk is de befaamde, met smaragden ingelegde dolk die de begeerte opwekte van Melina Mercouri in «Topkapi», de film van Jules Dassin. Maar het paleis bevat nog talloze andere zalen en paviljoenen die een bezoek rechtvaardigen, zoals het fascinerende harem-labyrinth.

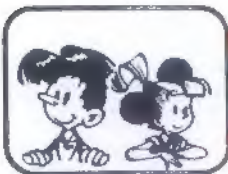
Breng de tweede dag een bezoek aan de beroemdste monumenten van Istanboel: Haya Sophia, het Hippodroom en de Blauwe Moskee. De voormalige kathedraal, gewijd aan de Heilige Wijsheid, stelt aan de buitenkant nogal teleur. Binnen begrijp je pas waarom dit bouwwerk uit de 6de eeuw, tegenwoordig museum, beschouwd wordt als een van de wereldwonderen. Tienduizend arbeiders onder leiding van meestermetselaars werkten aan de bouw ervan. Met zijn fijn gebeeldhouwde kapitelen, zijn mozaïken met gouden achtergrond en zijn koepels waarvan de grootste 31 meter in doorsnee is en tot 55 meter boven de grond rijst, is het een van de indrukwekkendste en sierlijkste bouwwerken uit de geschiedenis. Het hippodroom, de paardenrenbaan, is ontegenzeggelijk een van de hoogtepunten uit de Byzantijnse tijd. Het was een van de centra van de stad en er is nog een mooi beeld te krijgen van de pracht van het oude Constantinopel. De Blauwe Moskee, duidelijk gebouwd om met de Haya Sophia te wedijveren, is tenslotte een van de zuiverste juwelen van de islamitische kunst.

Jean-Louis LECHAT
Foto's: Jacques KIEVITS

TON en TINNEKE

WALLI
BOM

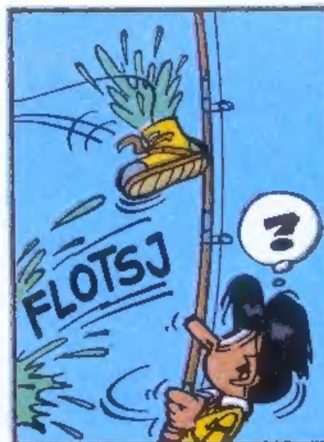

126.

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H- Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT	BELGIË	BUITENLAND	
Geldt niet voor Nederland		+ verzending	TOTAAL
3 maanden (+ extra-nummer)	600 BF	—	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF	1.825 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF	3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF	6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland
Postbus 77, 2040 AB Zandvoort
Telefoon 02507-19444

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze Telefoon 01615-5920 / tst. 218
Abonnementsprijs: 1/2 jaar: fl. 58.50
1 jaar: fl. 117
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

HUGO

in

« De tovenares Gargolia »

+

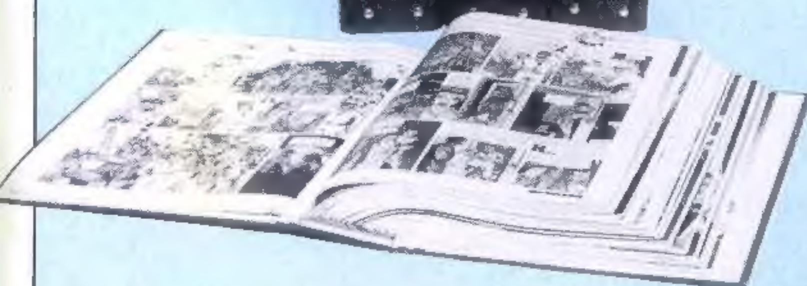
Een poster van Maria en Giel

BEWAAR JE WEEKBLAD ZONDER HET TE BESCHADIGEN!

BESTEL DE SCHITTERENDE «KUIFJE VERZAMELBAND»!

In prachtig bruin kunstleder, met afbeelding van KUIFJE en BOBBIE in goud op rug en voorkant. De verzamelband kan 18 nummers bevatten. Voor een jaargang heb je dus drie banden nodig.

Voor België
Prijs: 210 BF + 40 BF verzendingskosten per verzamelband.
Speciaal aanbod: als je 9 banden bestelt (voor 3 jaargangen dus) krijg je de 10 de GRATIS!
Prijs: 2.250BF (verzendingskosten inbegrepen)
Bestellingen: met een gebarreerde cheque op naam van:
De Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11
1070 BRUSSEL
of stort het bedrag op postrekening 000-0190916-20 van het weekblad KUIFJE.

Voor Nederland:
Maak fl. 11.50 + fl. 3.50 verzendingskosten per verzamelband over op gironummer 561 90 04
ten name van
Lombard Uitgaven Nederland,
Zandvoort.
Drie weken na ontvangst van de betaling krijg je de verzamelband(en) thuis bezorgd.

VOOR IEDEREEN
De verzamelbanden worden in een stevige verpakking geleverd. VERGEET BIJ JE BESTELLING NIET TE VERMELDEN DAT HET OM DE «KUIFJE VERZAMELBANDEN» GAAT EN HET GEWENSTE AANTAL EXEMPLAREN!

EEN KNIPOOGJE

van ernst

